

Jeremias

¹ Amo ini ang mga mensahi ni Jeremias nga anak ni Hilkia. Si Hilkia isa sa mga pari sa Anatot nga ara sa duta ni Benjamin.

² Ginhatakan sang GINOO sang mensahi si Jeremias sang ika-13 nga tuig sang paghari ni Josia sa Juda. Ining si Josia anak ni Amon.

³ Padayon nga ginhatakan sang GINOO sang mensahi si Jeremias hasta sang panahon sang paghari ni Jehoyakim nga anak ni Josia, hasta pa gid sang ika-11 nga tuig sang paghari ni Zedekia nga anak *man* ni Josia. Sang ikalima nga bulan sang sini nga tuig ginbihag ang katawhan sang Jerusalem.

Ang Pagtawag kay Jeremias

⁴ Nagsiling ang GINOO sa akon,

⁵ “Sa wala ko pa ikaw maporma sa tiyan sang imo iloy ginpili* ko na ikaw. Sa wala ka pa matawo, ginseparar ko na ikaw. Ginpili ko ikaw bilang isa ka propeta sa mga nasyon.”

⁶ Nagsabat ako, “O Ginoong DIOS, indi ako maayo maghambal; bataon pa ako.”

⁷ Pero nagsiling ang GINOO sa akon, “Indi ka maghambal nga bataon ka pa. Kinahanglan nga maglakat ka bisan diin ko ikaw ipadala, kag maghambal ka sang bisan ano nga ipahambal ko sa imo.

---

* ^{1:5} *ginpili*: ukon, kilala

8 Indi ka magkahadlok sa mga tawo kay kaupod mo ako kag buligan ko ikaw. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

9 Dayon gintandog sang GINOO ang akon baba kag nagsiling, “Ginahatag ko sa imo subong ang akon mga pulong nga imo igahambal.

10 Ginpili ko ikaw subong nga adlaw sa pagham-bal nga may awtoridad sa mga nasyon kag mga ginharian. Hambalan mo sila nga ang iban sa ila malaglag gid, kag ang iban sa ila magabangon kag magatindog liwat.

11 Dayon nagsiling ang GINOO sa akon, “Jeremias, ano bala ang nakita mo?” Nagsabat ako, “Sanga sang kahoy nga almendro.”

12 Nagsiling ang GINOO, “Husto ang imo nakita, kag nagakahulugan ina nga nagabantay[†] ako nga ang akon pulong matuman.”

13 Nagpamangkot liwat ang GINOO sa akon, “Ano pa ang nakita mo?” Nagsabat ako, “Isa ka kolon nga nagabukal, kag daw sa maula ini halin sa north.”

14 Dayon nagsiling ang GINOO sa akon, “*Tama, kay halin sa north may katalagman nga magaabot sa tanan nga nagaestar sa sini nga duta.*

15 Pamati! Ipadala ko ang mga soldado sang mga ginharian halin sa north sa pagsalakay sa Jerusalem. Ang ila mga hari magabutang sang ila mga trono sa mga puwertahan sang Jerusalem. Salakayon nila ang mga pader sa palibot sini kag ang iban pa nga mga banwa sang Juda.

[†] **1:12 nagabantay:** Ang Hebreo sini daw pareho sa pulong nga almendro.

16 Silutan ko ang akon katawhan tungod sa ila kalautan. Ginsikway nila ako paagi sa paghalad sang insenso sa mga dios-dios. Huo, ginsimba nila ang mga dios-dios nga ila ginhimo.

17 “Karon, ipreparar ang imo kaugalingon. Maglakat ka kag ihambal sa ila ang tanan nga isugo ko sa imo. Indi ka magkahadlok sa ila. Kay kon mahadlok ka, pahadlukon ko pa gid ikaw sa ila atubangan.

18 Pamati! Pabakuron ko ikaw subong nga adlaw pareho sang isa ka napaderan nga siyudad ukon salsalon nga haligi ukon saway nga pader. Wala sing mga hari, mga opisyal, mga pari, ukon katawhan sang Juda nga makadaog kontra sa imo.

19 Kontrahon ka nila, pero indi ka nila madaog, tungod kay kaupod mo ako kag buligan ko ikaw. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”*

2

Ginsikway sang Israel ang Dios

1 Nagsiling ang GINOO sa akon,

2 “Lakat ka kag ihambal ini sa mga taga-Jerusalem: Nadumduman ko kon daw ano ang inyo katutom kag pagpalangga sa akon sang una pareho sang isa ka bataon nga babayi nga bag-o lang ginkasal. Nagsunod kamo sa akon bisan pa sa kamingawan nga wala sing mga tanom.

3 Kamo nga mga Israelinhon ginseparar para sa akon. Kaangay kamo sa naahauna nga parte sang patubas nga ginahatag sa akon. Ang mga naghahalit sa inyo ginsilutan ko, kag nalaglag sila. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”*

⁴ Kamo nga katawhan sang Israel nga mga kaliwat ni Jacob, pamati ang ginasiling sang GINOO.

⁵ Amo ini ang iya ginasiling: “Ano bala nga sala ang nakita sang inyo mga katigulangan sa akon nga nagpalayo gid sila sa akon? Nagsunod sila sa mga dios-dios nga wala sing pulos, kag tungod sini nangin wala man sila sing pulos.

⁶ Wala na sila nagpangita sa akon bisan ako pa ang nagpaguwa sa ila sa Egypt kag nagpanguna sa ila sa kamingawan nga wala sing mga tanom—ang duta nga desierto, may mga buho, mamala, delikado, kag wala sing tawo nga nagaestar ukon nagaagi.

⁷ Gindala ko kamo sa maayo nga duta sa pagpulos sang maayo nga mga patubas sini. Pero pag-abot ninyo didto, ginhigkuan ninyo ang duta nga akon ginapanag-iyahan, kag ginhimo ninyo ini nga makangilil-ad.

⁸ Bisan ang mga pari wala nagpangita sa akon. Ang mga nagatudlo sang kasuguan wala makakilala* sa akon. Ang mga pangulo nagrebelde kontra sa akon. Kag ang mga propeta naghambal sang mga mensahi sa ngalan ni Baal, kag nagsunod sa mga dios-dios nga wala sing pulos.

⁹ Gani akusaron ko kamo liwat kag ang inyo mga kaliwat sa palaabuton. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.

¹⁰ “Magkadto kamo *sa west*, sa mga isla sang Kitim, kag magkadto man kamo *sa east*, sa *duta sang* Kedar. Usisaa ninyo kon may natabo nga

* **2:8 makakilala:** ukon, malapit nga relasyon

pareho sini:

¹¹ May nasyon bala nga nagbaylo sang iya dios, bisan pa nga indi ini matuod nga dios? Pero ang akon katawhan ginbaylo nila ako nga ila dungganon *nga Dios* sa mga dios nga wala sing pulos.

¹² Naurungan ang kalangitan sa ginhimo sang akon katawhan; daw sa nagkurog ini tungod sa puwerte nga kahangawa. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

¹³ “Ang akon katawhan nakahimo sang duha ka sala: Ginsikway nila ako, ang tuburan nga naga-hatag sang kabuhi, kag *ginsimba nila ang iban nga mga dios, nga daw pareho lang nga* nagbuho sila sang pulunduhan sang tubig nga nagakahubas.

¹⁴ Ang Israel wala natawo nga ulipon. Ngaa nga ginabiktima siya sang mga kaaway?

¹⁵ Ang iya mga kaaway daw leon nga nagan-gurob sa iya. Ginlaglag nila ang iya duta, kag ginsunog ang iya mga banwa, kag wala na ini ginaestaran.

¹⁶ Ang mga tawo sang Memfis kag Tapanhes ang naglaglag sa iya.[†]

¹⁷ “Kamo mismo nga mga Israelinhon ang nag-dala sang sini nga kalaglagan sa inyo. Kay ginsikway ninyo *ako*, ang GINOO nga inyo Dios, sang ginpangunahan ko kamo sa dalanon.

¹⁸ Karon, ano ang inyo nakuha sa pagdangop ninyo sa Egypt kag sa Assyria? Ngaa nagakadto pa kamo sa Suba sang Nilo[‡] kag sa Suba sang

---

[†] **2:16** *naglaglag sa iya*: sa Syriac, *nagbuka sang iya ulo*   [‡] **2:18**
Nilo: sa Hebreo, *Shihor*, nga isa ka parte sang Suba sang Nilo.

Euphrates?

¹⁹ Tungod sa inyo kalautan kag pagtalikod sa akon, silutan ko kamo. Hunahunaa ninyo sing maayo kon daw ano kalain kag kapait nga sik-wayon ninyo ang GINO ngang inyo Dios kag indi pagtahuron. *Ako*, ang Ginoong DIOS nga Makagahom, ang nagasiling sini.

²⁰ “Sadto anay, sang gin-ulipon kamo, *pareho kamo sa baka nga* maygota ukon *sa priso nga* may kadena, pero sang ginhilway ko na kamo, indi kamo mag-alagad sa akon. Sa baylo, *nagsimba kamo sa mga dios-dios* sa tagsa ka mataas nga bukid kag sa idalom sang tagsa ka madabong nga kahoy. Pareho kamo sa babayi nga nagabaligya sang iya lawas.

²¹ Gintanom ko kamo pareho sang isa ka maayo gid nga klase sang ubas. Pero ngaa nangin isa kamo ka dunot kag wala sing pulos nga ubas?

²² Bisan magpaligo pa kamo kag magpanghabon sing tudo makita ko man gihapon ang higko sang inyo sala. *Ako*, ang Ginoong DIOS, ang nagasiling sini.

²³ “Paano kamo makasiling nga wala kamo mahigkui kag wala kamo nagsimba sa mga *imahen ni Baal*? Hunahunaa ninyo kon ano nga pag-pakasala ang ginhimo ninyo sa pulopatag *sang Hinom*. Talupangda ang sala nga inyo nahimo. Pareho kamo sa isa ka babayi nga camel nga nagapahigal,[§] nga wala nagapahimunong.

²⁴ Pareho man kamo sa isa ka babayi nga donkey nga talunon nga nagaaliwasa kay gusto na

§ **2:23 nagapahigal:** buot silingon, gusto magpakasta

gid magpakasta. Kon magpahigal siya wala sing may makapugong sa iya. Indi na mabudlayan sa pagpangita sa iya ang lalaki nga donkey sa tion sang tigkalasta.

²⁵ “*Mga Israelinhon*, nagkalaupod na ang inyo mga sandalyas, kag nagmalala na ang inyo mga tutunlan *sa pagsunod sa iban nga mga dios*. Pero nagsiling kami, ‘Indi mahimo nga talikdan namon ang iban nga mga dios. Ginahigugma namon sila kag magasunod kami sa ila.’

²⁶ “Pareho sang isa ka kawatan nga mahuy-an kon siya madakpan, mahuy-an man kamo nga katawhan sang Israel. Huo, mahuy-an kamo kag ang inyo mga hari, mga opisyal, mga pari, kag mga propeta.

²⁷ Nagasiling kami nga ang kahoy inyo amay kag ang bato inyo iloy. Nagtalikod kami sa akon, pero kon ara kamo sa kalisod nagapangayo kamo sing bulig sa akon.

²⁸ Diin na ang mga dios nga inyo ginhimo para sa inyo kaugalingon? Palapita sila kon matuod nga maluwas nila kamo sa inyo kalisod. Kadamo gid sang inyo mga dios, pareho kadamo sang mga banwa sa Juda.

²⁹ Ngaa magreklando kamo sa akon? Indi bala nga kamo ang nagrebelle sa akon?

³⁰ Ginsilutan ko ang inyo mga anak, pero wala ini sang maayo nga nahimo sa ila. Indi sila gusto nga disiplinahon. Kamo mismo ang nagpamatay sang inyo mga propeta, pareho sang *pagpatay sang gutom* nga leon *sa iya biktima*.

³¹ “Kamo nga katawhan sa sini nga henerasyon, pamatii ang akon ginasiling. Pareho bala ako sang

isa ka desierto sa inyo nga taga-Israel, ukon pareho sang isa ka lugar nga tama kadulom? Ti, ngaa nagasiling kamo, ‘Pagusto na kami sa amon himuong. Indi na kami magpalapit sa Dios.’

32 “Malimtan bala sang isa ka dalaga ang iya alahas, ukon ang iya bayo sa kasal? Pero kamo nga akon katawhan, ginkalimtan ninyo ako sa malawig nga tion.

33 Maayo gid kamo maglagas sa inyo mga ginapalangga *nga mga dios-dios*. Bisan ang babayi nga eksperiensiado sa pagbaligya sang iya lawas makatuon sa inyo.

34 Ang inyo mga bayo may mantsa sang dugo sang inosente nga mga imol. Ginpamatay ninyo sila bisan wala sila nadakpan nga nagsulod sa inyo balay sa pagpangawat. Pero bisan ginhimo ninyo ini,

35 nagsiling pa kamo, ‘Wala kami sing sala. Ang GINOO indi akig sa amon.’ Pero pagasilutan ko gid kamo tungod nga nagsiling kamo nga wala kamo sing sala.

36 “Ordinaryo lang sa inyo ang pagbaylo-baylo sang mga kadampig nga nasyon. Pero pakahuy-an gid kamo sang Egypt *nga inyo kadampig* pareho sang pagpakahuya sa inyo sang Assyria.

37 Pahalinon kamo sa sini nga duta* nga ang inyo mga kamot nagatungtong sa inyo mga ulo *sa dako nga kasubo*. Kay ginsikway ko ang mga nasyon nga inyo ginasaligan. Ini nga mga nasyon indi makabulig sa inyo.

* **2:37 Pahalinon kamo sa sini nga duta:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

3

¹ “Kon bulagan sang bana ang iya asawa kag magpamana liwat ang iya asawa, indi niya siya pagbawion, kay makapahigko gid ini sa *inyo* duta. Kamo nga mga Israelinhon nagakabuhi pareho sang babayi nga nagabaligya sang iya lawas. Madamo ang *inyo* mga ginahigugma *nga mga dios-dios*. Pero sa pihak sini, ginatawag ko gi-hapon kamo sa pagbalik sa akon. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

² “Tan-awa ang mahawan nga mga bukid *nga ginasimbahan ninyo*. May lugar pa bala didto nga wala ninyo mahigkuan? Ginhigkuan ninyo ang duta sa *inyo* kalautan. Pareho kamo sa babayi nga nagabaligya sang iya lawas, nga nagapungko sa higad sang dalan nga nagahulat sang lalaki. Pareho man kamo sang *hurong** nga nagahulat sang iya mabiktima sa kamingawan.

³ Amo ini kon ngaa wala mag-ulan sa tion sang tig-ululan. Kay pareho na gid kamo sa isa ka babayi nga nagabaligya sang iya lawas, nga wala na gid sing huya.

⁴ Kag karon nagasiling kamo sa akon, ‘Amay ko, kaupod[†] ko ikaw halin sang bata pa ako.

⁵ Permi ka na lang bala akig *sa akon*? Ang imo bala kaakig magpadayon hasta san-o?’ Amo ina ang *inyo* ginahambil, pero ginahimo ninyo ang tanan nga malain nga *inyo* mahimo.”

Ginsunod sang Juda ang Israel

---

* **3:2 hurong:** sa Hebreo, Arabo   † **3:4 kaupod:** ukon, abyán

6 Sang panahon sang paghari ni Josia, nagsiling ang GINO sa akon, “Nakita mo bala ang ginhimo sang indi matutom nga Israel? Nagsimba siya sa mga dios-dios sa tagsa ka mataas nga bukid kag sa idalom sang tagsa ka madabong nga kahoy. Pareho siya sa babayi nga nagpanginlalaki.

7 Abi ko pagkatapos nga nahimo niya ini tanan magabalik siya sa akon, pero wala siya magbalik. Kag nakita ini sang iya maluibon nga utod nga amo ang Juda.

8 Ginbulagan ko ang Israel kag ginpalakat tungod sang iya pagpanginlalaki *nga amo ang pagsimba sa mga dios-dios*. Pero nakita ko nga ang iya maluibon nga utod nga amo ang Juda wala mahadlok sa pihak sini. Nagpanginlalaki man siya

9 *paagi sa pagsimba sa mga dios-dios nga bato kag kahoy, gani ginhigkuan niya ang duta.* Ginsunod niya ini kay wala man lang sing kaso sa iya ang pagsimba sa mga dios-dios.

10 Sa pihak sina tanan, wala nagbalik sa akon sing sinsero ang maluibon nga Juda. Nagpakuno-kuno lang siya nga nagbalik sa akon. *Ako, ang GINO, ang nagasiling sini.*”

11 Dayon nagsiling ang GINO sa akon, “Bisan indi matutom ang Israel *sa akon* mas maayo pa sila sang sa maluibon nga Juda.

12 *Karon, lakat ka, kag isugid ini nga mensahi sa Israel:*‡*Ako, ang GINO, nagasiling: Magbalik ka, Israel nga indi matutom, kay maluluy-on ako. Indi ako mangakig sa imo hasta san-o.*

---

‡ **3:12 Israel:** sa Hebreo, *north*

¹³ Akuon mo lang ang imo sala nga nagrebelde ka sa GINOO nga imo Dios kag nagsunod sa iban nga mga dios paagi sa pagsimba sa ila sa idalom sang tagsa ka madabong nga kahoy. *Akuon mo nga* wala ka magtuman sa akon. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

¹⁴ Nagsiling pa ang GINOO, “Magbalik kamo, mga anak nga indi matutom, kay akon kamo. § Kuhaon ko ang isa ukon duha sa inyo halin sa kada banwa ukon tribo, kag dal-on sa Israel.*

¹⁵ Dayon, hatagan ko kamo sang mga pangulo nga akon naluyagan nga magapangulo sa inyo nga may ihibalo kag may pag-intiendi.

¹⁶ *Ako*, ang GINOO, nagasiling nga kon mag-abot na ang tion nga magdamo na gid kamo sa sina nga duta, indi na ninyo paghandumon pa ang Kahon sang Kasugtanan sang GINOO. Indi na ninyo ini paghunahunaon ukon pagdumdumon. Indi na ninyo ini pagkahidlawan, kag indi na kamo maghimo liwat sang sini nga kahon.

¹⁷ Sa sina nga tion, pagatawgon ninyo ang Jerusalem nga ‘Trono sang GINOO’ kag ang tanan nga nasyon magatipon sa Jerusalem sa pagpadunggog sa ngalan sang GINOO. Indi na nila pagpasundan ang katig-a sang ila malain nga tagipusuon.

¹⁸ Sa sina nga mga inadlaw, ang katawhan sang Juda kag sang Israel magaupod sa pagbalik halin sa *pagkabihag sa north* pakadto sa duta nga ginhatag ko sa ila mga katigulangan bilang palanublion.

---

§ **3:14 akon kamo:** sa literal, *ako inyo agalon*   * **3:14 Israel:** ukon, *Jerusalem*; sa Hebreo, *Zion*

¹⁹ Ako mismo ang nagsiling, ‘Malipayon gid ako nga kabigon kamo nga akon mga anak kag hata-gan sang maayo nga duta, nga amo ang pinaka-matahom nga palanublion sa bilog nga kalibutan.’ Abi ko tawgon ninyo ako nga ‘Amay’ kag indi na kamo magbiya sa akon.

²⁰ Pero, pareho sang isa ka asawa nga maluibon sa iya bana, amo man kamo sa akon, katawhan sang Israel. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

²¹ Mabatian ang ginahod sa ibabaw sang mahawan nga mga bukid. Nagahilibion kag naga-pakitluoy ang katawhan sang Israel. Kay malain na ang ila pagginawi kag ginkalimtan nila *ako*, ang GINOO nga ila Dios.

²² “Katawhan nga indi matutom, magbalik kamo sa akon kay ayuhon ko ang inyo pagkabalin-gag.”

Nagsabat sila, “Huo, magapalapit kami sa imo kay ikaw ang GINOO nga amon Dios.

²³ Matuod gid nga ang amon pagsimba sa mga dios-dios sa mga bukid sala gid. Sa imo gid lang ang kaluwasan sang Israel, O GINOO nga amon Dios.

²⁴ Halin sang pamatan-on pa kami ang makahulya nga mga dios-dios amo ang nagpulos sang bunga sang kinabudlayan sang amon mga katigulangan, nga amo ang ila mga kasapatan kag mga kabataan.

²⁵ Dapat kami magpanago sa kahuya kay kami kag ang amon mga katigulangan nakasala kontra sa imo, O GINOO nga amon Dios. Halin sang pamatan-on pa kami hasta subong, wala kami nagsunod sa imo.”

4

¹ Nagsiling ang GINOO, “O Israel, kuntani mag-balik ka na sa akon. Kon isikway mo ang imo makangilil-ad nga mga dios-dios kag indi ka na magbiya sa akon,

² kag kon magsumpa ka sa akon lang ngalan kag magkabuhi nga masaligan, husto kag matarong, mangin pagpakamaayo ka sa mga nasyon, kag padunggan ka nila.”*

³ Amo ini ang ginasiling sang GINOO sa katawhan sang Juda kag Jerusalem: “*Bag-uhang inyo ang inyo kaugalingon, pareho bala nga daw* mag-arado kamo sang inyo duta nga wala pa maarado. Kag indi pag-isabwag ang inyo maayo nga binhi sa tunukon nga mga hilamon.

⁴ Bag-uhang inyo ang inyo tagipusuon sa atubangan sang GINOO, kamo nga katawhan sang Juda kag Jerusalem, kay kon indi, maagom ninyo ang akon kaakig pareho sang kalayo nga indi mapatay tungod sa kalautan nga inyo ginpanghimo.

Ang Silot nga Magaabot sa Juda

⁵ “Silinga ang Juda kag Jerusalem nga patunugon nila ang budyong sa bilog nga duta! Isinggit sing mabaskog nga magpalagyo sila kag mapanago sa napaderan nga mga banwa.

⁶ Magpahibalo ka sa mga taga-Jerusalem[†] nga magpalagyo sila gilayon, kay magapadala ako sang puverte nga kalaglagan halin sa north.”

⁷ Nagguwa na sa pagsalakay ang manuglaglag sang mga nasyon pareho sang isa ka leon nga

* ^{4:2} mangin pagpakamaayo...nila: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.   † ^{4:6} Jerusalem: sa Hebreo, Zion

nagguwa sa iya palanaguan. Nakahalin na siya sa iya lugar sa paglaglag sang inyo duta. Ang inyo mga banwa magakalaguba hasta nga indi na ini maestaran.

⁸ Gani magsuksok kami sang sako sa *papakita sang inyo pagpangasubo*. Maghilibion kamo kay ara pa gihapon ang puverte nga kaakig sang GINOOG sa aton.

⁹ Nagsiling ang GINOOG, “Sa sina nga adlaw, ang hari kag ang *iya* mga opisyal madulaan sang kaisog, ang mga pari maurungan, kag ang mga propeta matingala gid.”

¹⁰ Dayon nagsiling ako, “O Ginoong DIOS, nadayaan gid ang mga tawo sa imo ginsiling sadto, kay nagpromisa ka sang kalinong sa Jerusalem. Pero ang espada gali handa na sa pagpatay sa ila.”

¹¹ Magaabot ang tion nga magasiling ang GINOOG sa katawhan sang Jerusalem, “Magahuyop ang mainit nga hangin halin sa mahawan nga mga bukid sa desierto pakadto sa akon katawhan. Pero indi para makapahangin sila *sang ila trigo*.

¹² Ining tama kabaskog nga hangin naghalin sa akon. Karon, ihambal ko na ang akon silot sa ila.”

¹³ Tan-awa! Ang aton kaaway nagapadulong nga daw sa mga panganod. Ang iya mga karwahe daw sa buhawi, kag ang iya mga kabayo madasig pa sang sa mga agila. Kaluluoy kita! Malaglag gid kita.

¹⁴ “Mga taga-Jerusalem, tinlui ang inyo tagipusuon sa kalautan para maluwas kamo. Hasta san-o kamo maghunahuna sang malain?”

¹⁵ Ang inyo kalaglagan ginpahibalo sang mga mensahero halin sa Dan kag sa mga kabukiran

sang Efraim.

¹⁶ Ginsugo sila nga paandaman ang mga nasyon kag ang Jerusalem nga may nagasalakay nga mga soldado halin sa malayo nga lugar nga nagapanghangkat sang inaway kontra sa mga banwa sang Juda.

¹⁷ Ginalibutan nila ang Jerusalem pareho sang mga tawo nga nagabantay sang uma, tungod kay kamo nga mga taga-Jerusalem nagrebelde sa akon. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.

¹⁸ Ang inyo mismo pagginawi kag pamatasan amo ang nagdala sini sa inyo. Amo ini ang inyo silot. Daw ano ini kasakit! Daw ginbuno ang inyo tagipusuon.”

Naghibi si Jeremias para sa Iya Kasimanwa

¹⁹ Puwerte ang akon kasakit. Indi ko ini maagwanta! Puwerte gid ang akon pag-ugayong. Ang dughan ko nagakubakuba kag indi ako mapahamtang. Kay nabatian ko ang tunog sang budyong kag ang singgit sang inaway.

²⁰ Nagasulunod-sunod lang ang kalaglagan. Ang bilog nga duta nagkalaguba. Bisan ang akon mga tolda naguba gilayon, kag ang mga kurtina sini nagkalagisi.

²¹ Hasta san-o ko pa bala makita ang bandera sang inaway kag mabatian ang tunog sang budyong?

²² *Nagsiling ang GINOO*, “Buang-buang ang akon katawhan; wala sila makakilala sa akon. Mga balingag sila nga mga kabataan; indi sila makaintiendi. Sagad sila maghimo sang kalautan, pero indi sila makahibalo maghimo sang maayo.”

Ang Palanan-awon ni Jeremias Parte sa Manug-abot nga Kalaglagan

²³ Nakita ko ang kalibutan kag wala na ini sing porma kag mahawan na. *Nakita ko man* ang kalangitan kag wala na ini sing kasanag.

²⁴ Nakita ko nga ang mga bukid nagauyog.

²⁵ Nakita ko man nga wala sing mga tawo, kag ang tanan nga pispis naglulupad palayo.

²⁶ Nakita ko nga ang mapatubason nga duta nangin deserto. Ang tanan nga banwa nalaglag tungod sa puwerte nga kaakig sang GINOO.

²⁷ Amo ini ang ginasiling sang GINOO: “Ang bilog nga duta magakalaguba, pero indi ko ini paglaglagon sing bug-os.

²⁸ Ang kalibutan magapangasubo kag ang kalangitan magadulom, kay nahambil ko na *ang silot*, kag indi ko na ini pagbawion pa. Nakadesisyon na ako kag indi na magbaylo ang akon hunahuna.”

²⁹ Sa gahod sang *mga* manukabayo kag *mga* manugpana, nagpalalagyo *sa kahadlok* ang *mga* *pumuluyo* *sang* tagsa ka banwa. Ang iban nagpalalagyo sa kakahuyan, kag ang iban nagsaka sa *mga* kabatuhan. Ginbayaan ang tanan nga banwa kag wala na sing may nagaestar sa sini.

³⁰ Ano ang ginahimo mo, *Jerusalem*, nga malapit na nga laglagon? Ngaa nagasuksok ka pa sang matahom nga bayo kag sang alahas? Ngaa naga-pamutang ka pa sang kolorete sa imo *mga* mata? Ang imo pagpatahom wala na sing pulos. Ang imo *mga* hinigugma *nga* *mga* *nasyon* *nga* *imo* *kadampig* nagsikway na sa imo kag gusto ka nila *nga* patyon.

31 Nabatian ko ang hibi kag ugayong, pareho sang isa ka babayi nga nagabata sang iya kamag-ulangan nga anak. Ini hibi sang mga pumuluyo sang Zion[‡] nga daw nagalagas sang ila paggin-hawa. Nagabayaw sila sang ila mga kamot kag naga-siling, “Kaluluoy sa amon; daw malipong na kami. Kay ara na ang *amon* mga *kaaway* nga magapatay sa amon.”

5

Ang mga Sala sang Jerusalem

1 *Nagsiling ang GINOO*, “Mga pumuluyo sang Jerusalem, kadto kamo sa inyo mga dalan! Tanawa ang mga plasa! Kon may makita kamo bisan isa lang ka tawo nga matarong kag masaligan, patawaron ko ang inyo siyudad.

2 Bisan nagasumpa kamo sa akon ngalan, nagabutig gihapon kamo.”

3 O GINOO, indi bala nga nagapangita ka sang tawo nga masaligan? Ginsakit mo ang imo katawhan pero wala sila masakitan. Ginsilutan mo sila, pero indi sila gusto disiplinahon. Nagkabalan na ang ila mga guya, kag indi na sila magbiya sa ila mga sala.

4 Nakasingling ako sadto, “Abi ko mga imol lang ini sila nga wala makatuon, gali mga buang-buang sila. Kay wala sila makahibalo sang mga pamaagi sang GINOO nga ila Dios nga ginapatuman sa ila.

5 Gani makadto ako sa ila mga pangulo kag magpakighambal sa ila. Sigurado nga nakahibalo sila sang mga pamaagi sang GINOO nga ila Dios nga

---

[‡] **4:31** *mga pumuluyo sang Zion*: sa literal, *anak nga babayi sang Zion*

ginapatuman sa ila.” Pero bisan sila nagsikway man sa mga ginapatuman sang Dios.*

⁶ Gani salakayon sila sang ila mga kaaway nga pareho sang leon nga halin sa kagulangan ukon pareho sang wolf nga halin sa kamingawan, ukon pareho sang leopard nga nagabantay malapit sa ila mga banwa sa paggus-ab sa kay bisan sin-o nga magguwa. *Matabo ini sa ila* kay puwerte na ang ila pagrebelle sa Dios kag madamo na nga beses nga nagtalikod sila sa iya.

⁷ *Nagsiling ang GINOO*, “Ngaa patawaron ko kamo? Kay bisan ang inyo mga kabataan nagsikway sa akon kag nagsumpa sa ngalan sang indi matuod nga mga dios. Ginhatag ko ang ila mga kinahanglanon pero nahimo pa nila ang pagpang-inbabayi kag ang pagdinas-ok sa mga balay sang mga babayi nga nagabaligya sang ila lawas.

⁸ Pareho sila sa mga mapagros nga kabayo nga lalaki, nga ginsagod sing maayo. Kada isa sa ila nagahandom sa asawa sang iban.

⁹ Indi bala nga dapat lang nga silutan ko sila tungod sini? Indi bala nga dapat lang nga balusan ko ang nasyon nga pareho sini? *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

¹⁰ *Kamo nga mga kaaway sang mga Israelinhon*, laglaga ninyo ang ila mga talamnan sang ubas, pero indi lang pag-ubusa. Pangtapsa ninyo ang mga sanga sini, kay ang ini nga katawhan indi na akon.

* **5:5 nagsikway man sa mga ginapatuman sang Dios:** sa literal, *ginbali nila anggota kag ginbugto ang mga gapos.*

11 *Ako, ang GINO, nagasiling nga ang mga katawhan sang Israel kag sang Juda indi na gid matutom sa akon.*

12 Wala sila naghambal sing matuod parte sa akon. Siling nila, ‘Indi kita pag-anhon sang GINO! Wala sing katalagman nga magaabot sa aton. Indi kita makaeksperiensya sang inaway ukon gutom.

13 Wala sing pulos ang mga *ginahambal sang mga* propeta kay ang ila mga mensahi wala naghalin sa Dios. Kabay pa nga matabo sa ila ang *mga kalaglagan nga* ila ginpropesiya.””

14 Gani amo ini ang ginsiling *sa akon* sang GINOONG Dios nga Makagagahom: “Tungod kay amo ini ang ginhambal sang sini nga mga tawo, hata-gan ko ikaw sang mensahi nga pareho sang kalayo nga magasunog sa ila. Mangin pareho sila sa kahoy nga nasunog.”

15 Nagsiling ang GINO, “Mga katawhan sang Israel, magapadala ako sang mga tawo halin sa malayo nga nasyon sa pagsalakay sa inyo. Ini isa ka madugay na gid nga nasyon, nga ang ila lingguahé indi ninyo maintiendihan.

16 Ang ila mga armas makamamatay, kag sila tanan mga mangangaway.

17 Ubuson nila ang inyo mga patubas, mga pagkaon, pati ang inyo mga ubas kag mga higera. Pamatyon nila ang inyo mga kasapatan kag mga kabataan. Gub-on nila ang inyo napaderan nga mga banwa, nga ginasaligan ninyo *nga makade-pensa sa inyo.*

18 Pero bisan sa sina nga mga inadlaw, indi ko kamo paglaglagon sing bug-os. *Ako, ang GINO,* ang nagasiling sini.

19 Kon mamangkot ang mga tawo, ‘Ngaa ginhimo ini tanan sa aton sang GINOO nga aton Dios?’ Silinga sila, ‘Kay ginsikway ninyo ang GINOO kag nag-alagad kami sa iban nga mga dios sa inyo mismo duta. Gani karon magaalagad kami sa mga taga-iban nga lugar sa duta nga indi inyo.’

20 “Ipahibalo ini sa mga katawhan sang Israel[†] kag sang Juda:

21 Pamatii ninyo ini, kami nga mga buang-buang kag balingag nga mga katawhan. May mga mata kami pero indi makakita, may mga dulungan pero indi makabati.

22 Ako, ang GINOO, nagasiling: Wala bala kami sang kahadlok sa akon? Ti ngaa wala kami nagakurog sa akon atubangan? Ginhimo ko ang baybayon nga border sang dagat. Ini permanente nga border nga indi malapawan. Mahampak ini sang mga balod pero indi nila ini malapawan.

23 Pero ini nga mga katawhan matig-a sing ulo kag mga rebelde. Nagtalikod sila kag nagpalayo sa akon.

24 Wala gid sila nagahambil halin sa ila tagipusuon nga, ‘Tahuron ta ang GINOO nga aton Dios nga nagahatag sang ulan sa husto nga tion kag nagahatag sa aton sang patubas sa tion sang tigalani.’

25 Ang inyo mga kalautan amo ang nagpalayo sang sini nga mga butang sa inyo. Ang inyo mga sala amo ang kabangdanan nga indi ninyo mabaton ini nga mga pagpakamaayo.

26 “May malain nga mga tawo sa akon katawhan

[†] **5:20 katawhan sang Israel:** sa Hebreo, *balay ni Jacob*

nga nagahulat sang ila mabiktima pareho sang tawo nga nagapaniod sang pispis. Nagabutang sila sang mga siod para sa iban nga mga tawo.

²⁷ Pareho sang hawla nga puno sang mga pispis, ang balay sining malain nga mga tawo puno man sang manggad halin sa ila pagpanunto. Gani nagmanggaranon sila kag nangin gamhanan.

²⁸ Nagtalambok sila kag nagbalakod ang ila mga lawas. Wala sing pugong-pugong ang ila paghimo sang mga kalautan. Wala nila ginahatagan sang hustisya ang mga ilo, kag wala nila ginapangapinan ang kinamatarong sang mga imol.

²⁹ Ako, ang GINO, nagasiling: Indi bala nga dapat lang nga silutan ko sila tungod sini? Indi bala nga dapat lang nga balusan ko ang nasyon nga pareho sini?

³⁰ Makahaladlok kag makakulugmat nga butang ang natabo sa sini nga duta:

³¹ Ang mga propeta nagpanagna sing butig. Ang mga pari nagadumala sa ila lang kaugalingon nga awtoridad. Kag gusto ini sang akon katawhan. Pero ano ang ila himuong kon mag-abot na ang katapusan?

6

Ginpalibutan ang Jerusalem sang Iya mga Kawaway

¹ “Mga kaliwat ni Benjamin, magpalagyo kamo kag magpanago! Maghalin kamo sa Jerusalem! Patunuga ang budyong sa Tekoa kag maghatag sang senyales sa Bet Hakerem. Kay magaabot ang puwerte nga kalaglagan halin sa north.

² Gub-on ko ang matahom nga siyudad sang Zion.*

³ Palibutan ini sang mga kumander kag sang ila mga soldado.[†] Magapatindog sila sang ila mga tolda sa palibot sini kag didto sila magapuwesto.

⁴ *Magasiling ang mga kumander*, ‘Magpreparar kamo sa pagsalakay sa Jerusalem. Salakayon ta sila sa udto.’ *Pero sang hapon na, magasiling ang mga kumander*, ‘Sayang, nagahinunod na ang adlaw kag nagadulom na.

⁵ Gani magsalakay na lang kita sa gab-i kag gub-on ta ang mabakod nga mga parte sang sini nga siyudad.’’

⁶ Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Mak-agagahom: “Mag-utod kamo sang mga kahoy *nga pangwasak sa mga pader sang Jerusalem*, kag magtumpok kamo sang duta sa kilid sang pader para mataklas ninyo ini. Dapat silutan na ini nga siyudad, kay lapnag na sa sini nga lugar ang pagpamigos.

⁷ Pareho sang isa ka tuburan nga padayon ang pag-ilig sang tubig, padayon man ang iya paghimo sang kalautan. Permi mabatian sa sini nga siyudad ang pagpamintas kag pagpanglaglag. Ang iya balatian kag mga pilas amo permi ang akon makita.

⁸ Paandam ini sa imo, Jerusalem, kag kon indi ka pa magpamati, magatalikod gid ako sa imo; kag himuong ko ang imo duta nga mamingaw, nga wala na sing may mag-estar dira.”

* **6:2 siyudad sang Zion:** sa literal, *anak nga babayi sang Zion*

† **6:3 mga kumander kag sang ila mga soldado:** sa literal, *mga manugbantay kag sang ila mga kasapatan*

⁹ Amo pa gid ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom: “Ang mabilin nga buhi sa Israel ipasipot ko sa mga kaaway, pareho sang pagsipot sang manugharvest sang ubas. Ginatan-aw niya liwat ang mga sanga sini kag ginakuha ang nabilin nga mga bunga.”

¹⁰ Pero sin-o bala, GINOO, ang akon paandaman? Sin-o ang mamati sa akon? Gintakpan nila ang ila mga dulungan para indi sila makabati. Ginakangil-aran nila ang pulong sang GINOO, gani indi sila luyag magpamati.

¹¹ Puwerte man ang akon kaakig pareho sa GINOOG kag indi ko na gid mapunggan.

Nagsiling ang GINOO, “Ipaagom ang akon kaakig bisan sa mga kabataan nga nagahampang sa dalan, sa mga pamatan-on nga lalaki nga nagatilipon, sa mga bana kag mga asawa, kag pati sa mga tigulang na gid.

¹² Ang ila mga balay igahatag sa iban, pati ang ila mga uma kag mga asawa. Matabo ini kon silutan ko na ang mga katawhan nga nagaestar sa sini nga duta. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

¹³ “Halin sa pinakakubos hasta sa pinakadungganon, nagapangdaya sila para makakuwarta. Bisan *mga* propeta kag *mga* pari nagapangdaya man.

¹⁴ Wala nila ginabulong sing seryuso ang pilas sang akon katawhan, bisan grabe na ini. Nagasiling sila nga maayo ang tanan bisan pa nga indi maayo.

¹⁵ Nahuya bala sila sa ila makangilil-ad nga batasan? Wala! Kay wala na sila sing huya! Wala na gani sila nagapanghilaw-hilaw. Gani malaglag

sila pareho sa iban. Madugmok sila sa tion nga silutan ko sila. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

¹⁶ Amo pa gid ini ang ginasiling sang GINOO: “Magtindog kamo sa ginsang-an sang mga dalan kag mag-usisa sing maayo. Magpamangkot kamo kon diin ang daan kag maayo nga alagyan, kag didto kamo mag-agì. Kag makaangkon kamo sang kalinong. Pero nagsiling kamo, ‘Indi kami mag-agì dira.’

¹⁷ Nagpili ako sang mga manugbantay sa pagsiling sa inyo, ‘Pamatii ninyo ang pagtunog sang budyong *bilang paandam*.’ Pero nagsiling kamo, ‘Indi kami mamati.’

¹⁸ “Gani magpamati kamo nga mga nasyon. Panilagi ninyo ang akon katawhan kon ano ang matabo sa ila.

¹⁹ Pamati, O kalibutan! Magapadala ako sang kalaglagan sa sini nga mga tawo bilang silot sa ila *malain nga* mga plano. Kay wala sila nagpamati sa akon mga pulong kag ginsikway nila ang akon kasuguan.

²⁰ Baliwala sa akon ang ginahalad nila nga insenso nga halin pa sa Sheba, ukon ang mga parhamot nga naghalin pa sa malayo nga lugar. Indi ko pagbatunon ang ila mga halad nga ginasunog. Ang ila mga halad wala makapalipay sa akon.

²¹ Gani *ako*, ang GINOO, nagasiling nga magabutang ako sang makapalaglag sa sini nga mga tawo. Tungod sini, malaglag ang mga amay kag mga bata nga lalaki, pati mga mag-abyan kag magkaingod.”

²² Amo pa gid ini ang ginasiling sang GINOO:

“Tan-awa, may mga soldado nga nagapadulong halin sa duta sa north, isa ka gamhanan nga nasyon halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan nga handa sa pagsalakay.

²³ Armado sila sang mga pana kag mga bangkaw. Mga mapintas sila kag wala sing kaluoy. Ang ila gahod pareho sang mabaskog nga balod samtang nagasakay sila sa ila mga kabayo. Magaabit sila nga handa sa pagsalakay sa inyo nga mga pumuluyo sang Zion.”‡

²⁴ Nakabati kami sang balita parte sa sina nga mga soldado kag nagpalamuypoy ang amon mga kamot. Kahadlok kag kasakit ang amon nabatyan gan pareho sang pagpasakit sang babayi nga manugbata.

²⁵ Indi kamo magkadto sa *mga* uma ukon maglakat sa *mga* dalan, kay may *mga* kaaway nga handa sa pagpatay sa aton. Makahaladlok bisan diin sa palibot ta.

²⁶ Mga kasimanwa, magsuksok kamo sang sako kag magligid sa abo *sa pagpakita sang inyo pag-pangasubo*. Magpangasubo kamo sing tudo nga daw sa napatay ang inyo bugtong nga anak nga lalaki. Kay gulpi lang nga magsalakay ang manuglaglag sa aton.

²⁷ *Nagsiling ang GINOO sa akon*, “Ginhimo ko ikaw nga daw manugtesting sang metal para matestingan mo ang pagginawi sang akon katawhan.

²⁸ Tanan sila mga rebelde kag mga matig-a sing ulo, pareho katig-a sang saway kag salsalon. Ang

---

‡ *6:23 mga pumuluyo sang Zion*: sa literal, *anak nga babayi sang Zion*

ila ginahimo amo ang pagpikalain kag pagpanunto sa iban.

²⁹ Ginapainit sing tudo ang hurnohan para mapapuraw ang pilak. Pero wala sing pulos ang pag-papuraw sa akon katawhan, kay ang mga malain wala gihapon makuba.

³⁰ Pagatawgon sila nga ‘Ginsikway nga Pilak’ kay ginsikway ko sila.”

7

Nagwali si Jeremias

¹ Amo pa gid ini ang ginsiling sang GINOO kay Jeremias:

² “Magtindog ka sa puwertahan sang akon templo kag ihambal ini nga mensahi: ‘Kamo nga katawhan sang Juda nga nagasulod diri sa pagsimba sa GINOO, magpamati kamo.

³ Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Maka-gagahom, ang Dios sang Israel: Bag-uga na ninyo ang inyo pagginawi kag pamatasan, para padayon ko kamo nga paestaron sa sini nga lugar.

⁴ Indi kamo magpadaya sa mga tawo nga nagasulit-sulit hambal nga indi kamo kuno maano tungod ari sa aton ang templo sang GINOO.

⁵ “Bag-uga na gid ninyo ang inyo pagginawi kag pamatasan. Tratara ninyo sing husto ang isa kag isa,

⁶ kag indi na ninyo pagdaog-daugon ang mga ilo, mga balo nga babayi, kag ang mga pangayaw. Indi ninyo pagsentensyahan nga patyon ang mga inosente, kag indi ninyo pagsimbahon ang iban nga mga dios nga makahalit lang sa inyo.

⁷ *Kon tumanon ninyo ini, padayon ko kamo nga paestaron sa sini nga lugar, sa duta nga ginhatag ko sa inyo mga katigulangan hasta san-o.*

⁸ “*Pero tan-awa, nagasalig kamo sa butig nga mga pulong nga wala sing pulos.*

⁹ *Nagapangawat kamo, nagapamatay, naga-panginbabayi ukon nagapanginlalaki, nagasaksi sing butig, nagasunog sang insenso kay Baal, kag nagasimba sa iban pa nga mga dios nga wala gani ninyo makilal-i.*

¹⁰ *Kag dayon, nagapalapit kamo kag nagatin-dog sa akon presensya sa sini nga templo nga akon ginpili nga lugar para padunggan ako, kag nagasiling kamo, “Wala kita maano.” Kag pagkatapos, padayon ninyo nga ginahimo atong makangilil-ad nga mga butang.*

¹¹ *Nagahunahuna bala kamo nga ining templo nga akon ginpili nga lugar para padunggan ako palanaguan sang mga tulisan? Nakita ko ang mga ginahimo dira. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

¹² “*Kadto kamo sa Shilo nga amo ang una nga lugar nga akon ginpili para padunggan ako, kag tan-awa ninyo kon ano ang akon ginhimo sa sadto nga lugar tungod sa kalautan sang akon katawhan nga mga Israelinhon.*

¹³ *Samtang ginahimo ninyo ining malain nga mga butang, ginsulit-sulit ko ang pagpaandam sa inyo, pero wala kamo magpamati. Nagpanawag ako sa inyo, pero wala kamo magsabat.*

¹⁴ *Gani kon ano ang akon ginhimo sa Shilo amo man ang akon himuong subong sa templo nga akon ginpili nga lugar para padunggan ako, ang templo*

nga inyo ginasaligan, nga ginhatañ ko sa inyo kag sa inyo mga katigulangan.

¹⁵ Pahalinon ko kamo *sa inyo lugar palayo* sa akon presensya pareho sa ginhimo ko sa inyo mga paryente, ang katawhan sang Israel.*,

¹⁶ “Gani ikaw, *Jeremias*, indi ka magpangamuyo para sa sini nga tawo. Indi ka gid magpakitluoy ukon magpangabay sa akon para sa ila, kay indi ko ikaw pagpamatian.

¹⁷ Wala mo bala nakita kon ano ang ila ginahimo sa mga banwa sang Juda kag sa mga dalan sang Jerusalem?

¹⁸ Ang mga kabataan nagapangahoy, ang mga amay nagadabok sang kalayo, kag ang mga babayi nagamasa sang harina, para maghimo sang tina-pay para sa Rayna sang Langit.[†] Nagahalad man sila sang ilimnon sa iban nga mga dios sa pag-paakig sa akon.

¹⁹ Pero ako bala ang ila ginahalitan? Indi! Ang ila kaugalingon ang ila ginahalitan kag ginapakahuy-an.

²⁰ Gani *ako*, ang Ginoong DIOS, nagasiling: Ipaagom ko ang akon puwerte nga kaakig sa sini nga lugar—sa mga tawo kag mga kasapatan, sa mga kahoy kag sa mga patubas. Ang akon kaakig pareho sang kalayo nga indi mapatay.”

²¹ Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, “Kuhaa na lang ninyo ang inyo mga halad nga ginasunog kag ang

* ^{7:15} *Israel*: sa Hebreo, *Efraim*, nga nagarepresentar sang ginharian sang Israel.   † ^{7:18} *Rayna sang Langit*: Isa sa mga diosa nga ginasimba sang una nga panahon.

iban pa ninyo nga mga halad. Kamo na lang ang magkaon sang karne sina!

²² Sang ginpaguwa ko ang inyo mga katigulangan sa Egypt wala lang ako nagsugo sa ila nga maghalad sang mga halad nga ginasunog kag sang iban pa nga mga halad,

²³ kundi nagsugo man ako sini sa ila: ‘Tumana ninyo ako, kag mangin Dios ako ninyo kag mangin katawhan ko kamo. Magkabuhi kamo sa mga pamaagi nga ginsugo ko sa inyo para mangin maayo ang inyo kahimtangan.’

²⁴ “Pero wala sila magtuman ukon magsapak sa akon ginsiling. Sa baylo, ginsunod nila ang dikta sang ila matig-a kag malain nga tagipusuon. Imbes nga magpalapit sila sa akon, nagtalikod pa gani sila.

²⁵ Halin sang pagguwa sang inyo mga katigulangan sa Egypt hasta subong padayon ako nga nagapadala sa inyo sang akon mga alagad nga mga propeta.

²⁶ Pero wala kamo magpamati ukon magsapak sa ila. Mas matig-a pa ang inyo mga ulo kag mas malain pa gid ang inyo ginhimo sang sa inyo mga katigulangan.

²⁷ “*Jeremias*, kon ihambal mo ini tanan sa ila, indi sila mamati sa imo. Kon tawgon mo sila *nga magpalapit sa akon*, indi sila magsabat.

²⁸ Gani isiling ini sa ila: Amo ini ang nasyon nga ang iya katawhan indi magtuman sa GINOO nga ila Dios, kag indi magpadisiplina. Wala na sa ila ang kamatuoran; indi na sila maghambal sing matuod.

29 *Mga taga-Jerusalem, magpakiskis kamo sang inyo ulo kag ihaboy dayon ang inyo buhok sa pagpakita sang inyo pagpangasubo.* Magpanalam-biton kamo didto sa mahawan nga mga bukid, kay ginsikway kag ginpabay-an sang GINOO ang inyo henerasyon nga nagpaakig sa iya.”

Ang Pulopatag nga Palatyan

30 Nagsiling ang GINOO, “Naghimo sang kalau-tan ang katawhan sang Juda. Didto nila ginbutang ang ila makangilil-ad nga mga dios-dios sa templo nga akon ginpili nga lugar para padunggan ako, kag tungod sini nadagtaan ini.

31 Nagpatindog man sila sang simbahon sa Tofet, sa Pulopatag sang Ben Hinom, para didto nila sunugon ang ila mga anak bilang mga halad. Wala gid ako magsugo sini sa ila; wala gani ini magsulod sa akon hunahuna.

32 Gani mag-andam kamo, kay *ako*, ang GINOO, nagasiling nga magaabot ang tion nga ang mga tawo indi na magtawag sa sini nga lugar nga Tofet ukon Pulopatag sang Ben Hinom kundi Pu-lopatag nga Palatyan. Kay didto ipanglubong ang *madamo gid nga* mga patay hasta wala na sing lugar nga malubngan.

33 Ang mga bangkay sang sini nga katawhan pagakaunon sang mga pispis kag talunon nga mga sapat, kag wala sing may magtabog sa ila.

34 Pauntaton ko na ang pagkinalipay kag pagsi-nadya sa mga dalan sang Jerusalem. Ang mali-payon nga tingog sang bag-ong kasal indi na mabatian sa mga banwa sang Juda. Kay ini nga duta mangin mamingaw.”

8

¹ Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO, “Sa sina nga tion, panguhaon sa mga lulubngan ang mga tul-an sang mga hari kag sang mga opisyal sang Juda, pati ang mga tul-an sang mga pari, sang mga propeta, kag sang katawhan sang Jerusalem.

² Dayon laptahon ini sa duta, sa atubang sang adlaw, bulan, kag sang iban pa nga mga butang sa kalangitan nga ila ginhigugma, gin-alagad, ginsunod, ginpamangkutan, kag ginsimba. Indi na pagtipunon liwat ang ila mga tul-an kag ilubong, kundi laptahon na lang sa duta nga daw mga ipot.

³ Ang nabilin nga buhi sa sining malain nga nasyon laptahon ko sa iban nga mga nasyon, kag didto gustuhon pa nila nga mapatay sang sa mabuhi. *Ako*, ang GINOO nga Makagagahom, ang nagasiling sini.”

Ang Sala kag ang Silot

⁴ Nagsiling ang GINOO sa akon nga ihambal ko ining iya mensahi sa mga tawo: “Kon matumba ang tawo, indi bala nga nagabangon siya? Kon magtalang siya, indi bala nga nagabalik siya?

⁵ Ti, ngaa kamo nga taga-Jerusalem padayon na lang nga nagtalikod sa akon? Ngaa nga indi ninyo mabayaan ang *mga dios-dios nga* nagadaya sa inyo kag magbalik sa akon?

⁶ Ginpamatian ko sing maayo *ang inyo mga gin-hambal* kag wala kamo naghambal sing husto. Wala sing bisan isa sa inyo nga nagbiya sa iya kalautan. Wala sing may nagsiling, ‘Ano ining akon ginhimo?’ Sa baylo, ang kada isa sa inyo

madasig nga nagapakasala, pareho sang kabayo nga nagapakadto sa inaway.

⁷ Ang tulabong, ang pating, ang salimbabatang, kag ang dugwak nakahibalo kon san-o maglupad pakadto sa iban nga mga lugar kag kon san-o sila magbalik, pero kamo ya nga akon katawhan wala kahibalo kon ano ang akon mga pagsulundan.

⁸ “Paano bala kamo makasiling, ‘Maalamon kami tungod kay nahibaluan namon ang kasuguan sang GINOO,’ kon ang matuod, ginliwat ini sang inyo mga manunudlo?

⁹ Mahuy-an gid ang mga *nagakabig sang il a kau-galingon* nga maalamon. Mahadlok gid sila kay bihagon sila, tungod nga ginsikway nila ang akon mga pulong. Ti, maalamon gid bala sila?

¹⁰ Gani ihatag ko sa iban nga mga tawo ang il a mga asawa kag mga uma. Tungod kay halin sa pinakakubos hasta sa pinakadungganon, nagapangdaya sila para makakuwarta. Bisan mga propeta kag mga pari nagapangdaya man.

¹¹ Wala nila ginabulong sing seryuso ang pilas sang akon katawhan, *bisan grabe na ini*. Nagasing sila nga maayo ang tanan bisan pa nga indi maayo.

¹² Nahuya bala sila sa il a makangilil-ad nga batasan? Wala! Kay wala na sila sing huya! Wala na gani sila nagapanghilaw-hilaw. Gani *ako*, ang GINOO, nagasiling nga malaglag sila pareho sa iban. Paibuson sila sa tion nga silutan sila.

¹³ Kuhaon ko ang il a mga patubas* nga mga

* **8:13 Kuhaon..patubas:** ukon, *Laglagon ko sila pati ang il a mga patubas.*

ubas kag mga higos.[†] Bisan ang mga dahon sini magakalaya. Ang mga ginhatag ko sa ila pagkuhaon sa ila.

¹⁴ “*Dayon magasiling sila*, ‘Ti, ano pa ang aton ginahulat? Dali malagyo kita sa napaderan nga mga banwa, kag didto kita magpakamatay. Kay ginsentensyanan na kita nga patyon sang GINOO nga aton Dios. *Daw pareho lang nga* ginhatagan niya kita sang tubig nga may hilo para imnon ta, tungod kay nakasala kita sa iya.

¹⁵ Naghandom kita sang kalinong, pero wala sing kalinong nga nag-abot. Naghandom kita sang kaayuhan, pero kahadlok ang nag-abot.

¹⁶ Ang pusnga sang mga kabayo sang mga kaaway mabatian halin sa Dan. Sa hirihiri lang sang ilang mga kabayo nagakurog na sa kahadlok ang bilog nga duta. Nag-abot sila sa paglaglag sang *sini nga* duta kag sa tanan nga ara dira—ang mga banwa kag ang tanan nga pumuluyo sini.”

¹⁷ Nagsiling ang GINOO, “Pamat! Ipadala ko ining mga kaaway sa inyo nga daw sa dalitan nga mga man-og nga wala sing may makaanta, kag kadton nila kamo.”

¹⁸ *Nagsiling si Jeremias:* Indi gid makuha ang akon kasubo. Nagasakit gid ang akon balatyagon.

¹⁹ Pamatii ang paghinibi sang akon kasimanwa; mabatian ini sa bilog nga duta. *Nagasing sila*, “Wala na bala ang GINOO sa Jerusalem?[‡] Wala na bala dira ang *Dios nga* Hari sang Jerusalem?” *Nagsabat ang GINOO*, “Ngaa nga ginpaakig ninyo

[†] 8:13 *higos:* ang bunga sang kahoy nga higera (ukon “fig tree”)

[‡] 8:19 *Jerusalem:* sa Hebreo, *Zion*

ako paagi sa pagsimba sa mga dios-dios nga wala sing pulos?"

²⁰ *Nagrekiamo ang mga tawo*, "Tapos na ang tig-alani kag ang tig-ilinit, pero wala gihapon kami maluwas."

²¹ Nagasakit ang akon balatyagon tungod sa mga kasakit sang akon mga kasimanwa. Nagapangasubo ako kag naurungan gid.

²² Wala bala sing bulong sa Gilead? Wala bala sing manugbulong didto? Ngaa bala wala magayo ang pilas sang akon mga kasimanwa?

9

¹ Kuntani ang akon mga mata tuburan sang mga luha para makahibi ako adlaw-gab-i tungod sa akon mga kasimanwa nga ginpamatay.

² Kuntani may dalayunan ako didto sa kamingawan para makapalayo ako sa akon mga kasimanwa, kay tanan sila mga maluibon *sa GINOO* pareho sang mga babayi nga nagapanginlalaki.

³ Nagsiling ang GINOO, "Handa sila permi nga magbutig pareho sang pana nga handa nga ipana. Kabutigan ang nagapangibabaw sa *sini nga* duta kag indi kamatuoran. Nagalala na gid ang ila pagpaketala, kag wala nila ako ginakilala.

⁴ "Mag-andam kamo sa inyo mga kapareho, kag indi magsalig bisan sa inyo paryente, kay ang kada isa dayaon kag nagabutang-butang sang estorya.

⁵ Ang kada isa nagadaya sa iya kapareho, kag wala sing isa nga nagasugid sang matuod. Naanad na ang ila mga dila nga magbinutig, kag ginapakapuyan nila ang ila kaugalingon sa pagpaketala.

6 Puro na lang pangdaya ang ilang ginahimo, kag sa ilang pagkadaayaon wala na sila nagkilala sa akon.

7 Gani *ako*, ang GINOO nga Makagagahom, nagsiling nga purawon ko ang akon katawhan pareho sang metal, kag testingan ko sila. Ano pa ang mahimo ko sa ilang?

8 Kay ang ilang dila pareho sang makamamatay nga pana, nga puro lang pangdaya ang ilang ginahambal. Nagahambal sila sing maayo sa ilang kapareho, pero sa sulod sang ilang tagipusuon naga-plano sila sa paghalit sa ilang.

9 Ti, indi ko bala sila pagsilutan tungod sini? Indi ko bala pagbalusan ang nasyon nga pareho sini? *Ako*, ang GINOO, ang nagsiling sini.”

10 *Nagsiling si Jeremias:* Magahibi ako sing tudo para sa mga bukid; magapanalambiton ako para sa mga palahalban.* Kay mamingaw na ini kag wala na sing may nagaagi. Indi na mabatian ang ima sang mga baka, kag nagpalalagyo na ang mga pispis kag mga sapat.

11 *Kay nagsiling ang GINOO,* “Laglagon ko ang Jerusalem, kag mangin puluy-an na lang ini sang talunon nga mga ido.† Himuon ko nga mamingaw ang mga banwa sang Juda kag wala na sing may magaestar dira.”

12 *Nagpamangkot ako sa GINOO,* “Sin-o bala nga maalamon nga tawo ang makaintendi sini *nga mga hitabo?* Sin-o bala ang ginsugiran mo parte sini *nga makapaathag sini?* Ngaa nalaglag ang

* **9:10** *palahalban:* sa iban nga Bisaya, *pahalalban*
talunon *nga mga ido:* sa English, *jackals*

† **9:11**

*ini nga duta kag nangin pareho sang kamingawan
nga wala na ginaagyan?"*

¹³ Nagsabat ang GINOO, "Natabo ini tungod kay wala nila pagtumana ang akon kasuguan nga akon ginhataw sa ila. Wala sila magtuman sa akon ukon magsunod sa akon kasuguan.

¹⁴ Sa baylo, ginsunod nila ang katig-a sang ila tagipusuon. Nagsimba sila sa mga *imahen ni Baal* pareho sang gintudlo sang ila mga katigulangan sa ila.

¹⁵ *Gani ako*, ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling nga pakan-on ko ini nga mga tawo sang mapait nga pagkaon kag paimnon sang tubig nga may hilo.

¹⁶ Laptahan ko sila sa iban nga mga nasyon nga wala nila makilal-i ukon sang ila mga katigulangan. Ipasalakay ko sila sa ila mga kaaway hasta ng magkalaubos sila patay."

¹⁷ Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO nga Makagagahom, "Hunahuna ninyo kon ano ang nagkatabo! Tawga ninyo ang mga babayi nga manughibi, labi na gid atong maayo gid maghibi.

¹⁸ Padalia gid sila sa pagkadto sa paghibi para sa akon katawhan hasta nga magtululo gid ang ila mga luha.‡

¹⁹ Pamatii ang mga paghinibi sa Jerusalem. § *Nagasiling ang mga tawo*, 'Nalaglag kita! Makahuluya ining natabo sa aton! Kinahanglan nga bayaan ta ang aton duta kay nagkalaguba na ang aton mga balay.'"

---

‡ **9:18** *sa akon katawhan...ang ila mga luha:* sa Hebreo, *sa amon...ang amon mga luha*   § **9:19** *Jerusalem:* sa Hebreo, *Zion*

20 Karon, kamo nga mga babayi, pamatii ninyo ang ginasiling sang GINOO. Pamatii gid ninyo ini sing maayo. Tudlui ninyo ang inyo mga anak nga babayi kag ang inyo isigkatawo sa pagpanalam-biton kag sa pagkanta sang mga ambahanon sa patay.

21 Nag-abot ang kamatayon sa aton panimalay kag sa mabakod nga mga parte sang aton siyudad. Ginpamatay ang mga kabataan *nga nagahampang* sa mga dalan kag ang mga pamatan-on nga lalaki *nga nagatilipon* sa mga plasa.

22 Kag nagsiling ang GINOO, “Magalalapta ang mga bangkay pareho sang mga ipot sa palahalan, ukon pareho sang mga uhay nga nabilin sang mga manug-ani, nga wala na sing may magpan-guha sini.”

23 Nagsiling pa gid ang GINOO, “Indi dapat mag-pabugal ang maalamon sang iya kaalam, ukon ang makusog sang iya kusog, ukon ang manggaranon sang iya manggad.”

24 Kon gusto niya magpabugal, dapat ipabugal *lamang* niya nga naintiendihan kag nakilalan niya ako, nga ako ang GINOO nga mahigugmaon, nga nagahimo sang husto kag matarong diri sa kalibutan, kay amo ini ang akon kalipay. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

25 Nagsiling pa ang GINOO, “Magaabot ang tion nga silutan ko ang tanan nga natuli nga ang ila kabuhi wala nagbag-o—

26 ang mga katawhan sang Egypt, Juda, Edom, Ammon, Moab, kag ang tanan nga nagaestar

sa kamingawan sa malayo nga mga lugar.* Sa matuod lang, ini tanan nga nasyon kag pati ang bilog nga katawhan sang Israel daw pareho lang nga wala matuli.”

10

Nagadala sang Kalaglagan ang Pagsimba sa mga Dios-dios

¹ Kamo nga katawhan sang Israel, pamatiit ninyo ang ginasiling sang GINOO.

² Nagasiling siya, “Indi ninyo pagsunda ang pag-ginawi sang iban nga mga nasyon. Ini sila nahad-lok sa mga palatandaan sa langit. Pero kamo ya indi magkahadlok sa sini nga mga palatandaan.

³ Wala gid sing pulos ang kinabatasan sang sina nga mga tawo. Nagatapas sila sang kahoy sa kag-ulangan kag ginapakortihan nila ini sa panday.

⁴ Ginadekorasyunan dayon ini sang pilak kag bulawan, kag ginalansangan sing maayo para indi matumba.

⁵ Ini nga mga dios-dios pareho sang tawo-tawo sa tunga sang talamnan sang pipino nga indi makahambal. Kinahanglan pa ini nga hakwaton kay indi ini makalakat. Indi kamo magkahadlok sa sini nga mga dios-dios kay indi ini makahalit. Indi man ini makahimo sing maayo.”

⁶ O GINOO, wala gid sing pareho sa imo. Gamhanan ka kag halangdon ang imo ngalan.

⁷ Sin-o ang indi magtahod sa imo, O Hari sang mga nasyon? Kay takos ka gid nga tahuron. Wala gid sing pareho sa imo sa tanan nga maalamon sa

---

* **9:26** *sa malayo nga mga lugar:* sa literal, *nga nagapautod sang ilang patilya*

nagkalain-lain nga nasyon, ukon sa tanan nila nga mga hari.

⁸ Mga balingag sila tanan kag buang-buang. Ang mga pagpanudlo parte sa ila mga dios-dios nga kahoy wala sing pulos.

⁹ Nagpahimo sila sa mga panday kag platero sang mga dios-dios nga ginhaklapan sang pilak nga halin sa Tarshish kag sang bulawan nga halin sa Ufaz. Dayon ginpabayuan nila ini sang asol kag granate* nga mga panapton nga gintahi sang eksperto nga mga manugtahi.

¹⁰ Pero ang GINOO amo ang matuod nga Dios. Siya ang buhi nga Dios kag wala sing katapus-an nga Hari. Kon mangakig siya, nagatay-og ang kalibutan kag wala sing nasyon nga makaag-wanta sang iya kaakig.

¹¹ Isiling ini sa mga nagasimba sa iban nga mga dios: “Ang inyo mga dios nga wala nagtuga sang kalibutan kag kalangitan madula sa kalibutan.”

¹² Pero ang Dios amo ang naghimo sang kalangitan kag kalibutan paagi sa iya gahom kag kaalam.

¹³ Sa iya pagmando nagahagunos ang tubig sa langit. Siya ang nagapaguwa sang mga panganod halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan. Ginapakilat niya samtang nagaaulan, kag naga-padala siya sang hangin halin sa talaguan sini.

¹⁴ Ang tanan nga tawo nga nagasimba sa mga dios-dios mga balingag kag wala sing kaalam. Mahuy-an lang ang mga platero sang ila mga dios-dios, kay indi ini matuod. Wala ini sing kabuhi.

---

* ^{10:9} *granate*: sa English, *purple*

15 Wala ini sing pulos kag talamayon. Magaabot ang tion nga malaglag sila tanan.

16 Pero ang Dios ni Jacob[†] indi pareho sina. Siya ang naghimo sang tanan nga butang, pati sang Israel, ang katawhan nga iya ginapanag-iyahan. GINOO nga Makagagahom ang iya ngalan.

Ang Palaabuton nga Kalaglagan

17 *Mga katawhan sang Jerusalem*, himusa ninyo ang inyo mga gamit kag maghalin, kay malapit na nga kibunon ang inyo siyudad.

18 Kay amo ini ang ginasiling sang GINOO: “Pamatii! Pahalinon ko kamo sa sini nga duta. Paantuson ko kamo para makita ninyo *ang akon kaakig*.[‡]

19 Kaluluoy kita tungod sa sining aton kalaglagan. Indi na ini maumpawan. Pero kinahanglan nga batason ta ini.

20 Guba na ang aton mga tolda; nagkalabugto na ang tanan nga higot sini. Wala na ang aton mga anak; wala na sing may nabilin nga magpatindog liwat sang aton mga tolda nga aton ginaestaran.

21 *Natabo ini sa aton* kay mga balingag ang aton mga pangulo; wala sila nagadangop sa GINOO. Gani wala sila nagauswag, kag ang tanan nila nga tinawo naglalapta.

22 Pamatii ninyo ang puwerte nga ginahod sang mga soldado halin sa north! Pagalaglagon nila ang mga banwa sang Juda, kag mangin puluy-an na lang ini sang talunon nga mga ido.[§]

[†] **10:16** *Dios ni Jacob*: sa literal, *Parte ni Jacob*   [‡] **10:18** *para...kaakig*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

[§] **10:22** *talunon nga mga ido*: sa English, *jackals*

Ang Pangamuyo ni Jeremias

²³ O GINOO, nahibaluan ko nga ang kabuhi sang tawo indi iya. Indi siya makabuot sang iya palaabuton.

²⁴ Disiplinaha kami,* O GINOO, pero ang ensakto lang. Himua ini indi tungod sa kaakig kay basi wala sing may mabilin sa amon.

²⁵ Ipaagom ang imo kaakig sa mga nasyon nga wala nagkilala sa imo, sa mga tawo nga wala nagadangop sa imo. Kay ginlaglag gid nila ang mga kaliwat ni Jacob kag gin pangguba ang ila mga puluy-an.

11

Wala Gintuman sang Juda ang Kasugtanan

¹ Nagsiling liwat ang GINOO kay Jeremias,

² “Padumduma ang mga taga-Juda kag taga-Jerusalem sang mga tulumanon sang amon kasugtanan.

³ Silinga sila nga *ako*, ang GINOO, ang Dios sang Israel, nagasiling nga pakamalauton ko ang tawo nga indi magtuman sa mga tulumanon sa sini nga kasugtanan.

⁴ Ini nga mga tulumanon ginpatuman ko sa inyo mga katigulangan sang ginpaguwa ko sila sa Egypt, ang lugar nga pareho sa nagadabadaba nga hurnohan nga tunawan sang salsalon. Nagsiling ako sa ila, ‘Kon tumanon ninyo ako kag ang tanan ko nga mga sugo, mangin katawhan ko kamo kag ako mangin Dios ninyo.

---

* **10:24** *kami*: sa Hebreo, *ako*. Nagahambal diri si Jeremias para sa iya mga kasimanwa.

⁵ Dayon tumanon ko ang akon ginsumpa sa inyo mga katigulangan nga hatagan ko sila sang maayo kag mapatubason nga duta*—ang duta nga inyo ginapanag-iyahan subong.”

Nagsabat ako, “Kabay pa, GINOO.”

⁶ Nagsiling liwat ang GINOO sa akon, “Isugid ini nga mga mensahi sa mga banwa sang Juda kag sa mga dalan sang Jerusalem: ‘Dumduma ninyo kag tumana ang mga tulumanon sa sini nga kasugtanan.

⁷ Halin pa sang tion nga ginpaguwa ko ang inyo mga katigulangan sa Egypt hasta subong, liwat-liwat ko sila nga ginpaandaman nga tumanon nila ako.

⁸ Pero wala gid sila magpamati ukon magsapak. Sa baylo, ginsunod nila ang katig-a sang ila malain nga tagipusuon. Ginsugo ko sila nga tumanon nila ang kasugtanan, pero wala gid nila pagtumana. Gani ginpadal-an ko sila sang tanan nga pagpaka-malaot nga nasulat sa sini nga kasugtanan.”

⁹ Nagsiling pa gid ang GINOO sa akon, “May nagplano kontra sa akon sa mga pumuluyo sang Juda kag Jerusalem.

¹⁰ Ginsunod nila ang mga sala sang ila mga katigulangan nga indi gid magpamati sa akon mga pulong. Nagsimba sila sa mga dios-dios. Pareho nga ginlapas sang katawhan sang Israel kag sang Juda ang kasugtanan nga ginhimo ko sa ila mga katigulangan.

¹¹ Gani *ako*, ang GINOO, nagasiling nga padal-an ko sila sang kalaglagan nga indi nila malikawan.

---

* ^{11:5} *maayo...duta:* sa literal, *duta nga nagailig ang gatas kag honey*

Bisan magpangayo pa sila sang bulig sa akon indi ko sila pagpamatian.

¹² Magapangayo na lang sila sang bulig sa mga dios-dios nga ila ginasunugan sang insenso, pero indi gid ini makabulig sa ila kon mag-abot na ang kalaglagan.

¹³ “Kamo nga mga taga-Juda, kadamo gid sang inyo mga dios, pareho kadamo sang inyo mga banwa. Kag kon ano kadamo ang mga dalan sa Jerusalem amo man kadamo ang mga halaran nga inyo ginpatindog para sunugan sang insenso para sa makangilil-ad nga dios-dios nga si Baal.

¹⁴ “Gani *Jeremias*, indi ka magpangamuyo para sa sini nga mga tawo. Indi ka magpakitluoy sa akon para sa ila, kay indi ko sila pagpamatian kon magpanawag sila sa akon sa tion sang ila kalisod.

¹⁵ Ang katawhan nga akon ginhigugma naghimo sang madamo nga malain nga mga butang. Ti, ano ang ila kinamatarong sa pagkadto sa akon templo? Makapugong bala ang ila mga halad sa kalaglagan nga magaabot sa ila? Kon maghimo sila sang kalautan nagakalipay pa sila!”

¹⁶ Sang una anay ginapaanggid kami sang GINOOG sa madabong nga kahoy sang olibo nga madamo sang maayo nga mga bunga. Pero sa singgit sang mabaskog nga tingog, sunugon niya kami, kag ang inyo mga sanga indi na gid mapuslan.

¹⁷ Ang GINOOG nga Makagagahom amo ang nagtukod sang Juda kag Israel, pero karon nagmando siya nga laglagon ini tungod sa malain nga inyo ginhimo. Ginpaakig ninyo siya paagi sa pagsunog ninyo sang insenso kay Baal.

Ang Plano Batok kay Jeremias

¹⁸ Ginsugiran ako sang GINOO sang plano sang mga kaaway kontra sa akon.

¹⁹ Pareho ako sa isa ka mahagop nga karnero nga wala kahibalo nga ginadala na sa ilihawan. Wala ako kahibalo nga may plano gali sila sa pagpatay sa akon. Nagasiling sila, “Patyon ta siya pareho sang pagtapas sang kahoy nga may mga bunga, para madula siya sa kalibutan kag malimtan na.”

²⁰ Pero *nagpangamuyo ako*, “O GINOO nga Makagagahom, matarong ang imo paghukom, kag nahibaluan mo ang hunahuna kag tagipusuon sang tawo. Ipakita sa akon ang imo pagbalos sa ila, kay gintugyan ko sa imo ang akon kaso.”

²¹⁻²² Gusto sang katawhan sang Anatot nga patyon ako kon indi ako mag-untat sa pagsugid sang mensahi sang GINOO. Gani amo ini ang ginasing sang GINOO nga Makagagahom, “Pagasilutan ko sila. Magakalamatay sa inaway ang ila mga pamatan-on nga mga lalaki, kag magakalamatay sa gutom ang ila mga kabataan.

²³ Wala gid sing may mabilin nga buhi sa mga taga-Anatot, kay padal-an ko sila sang kalaglagan sa tion nga silutan sila.”

12

Ang mga Reklamo ni Jeremias

¹ O GINOO, kon may reklamo ako kontra sa imo, nagaguwa nga husto ka. Pero karon may pamangkot ako parte sa imo hustisy: Ngaa bala nga nagauswag ang mga malain? Ngaa nagakabuhi

nga matawhay ang mga tawo nga nagaluib sa imo?

² Ginpakamaayo mo sila pareho sang kahoy nga nakapanggamot, nga nagtubo kag nagpamunga. Ginadayaw ka nila sa ila lang baba kag indi halin sa ila tagipusuon.

³ Pero kilala mo ako, O GINOO. Nakita mo ang akon mga ginahimo kag nahibaluan mo kon ano ang akon pagkilala sa imo. Guyura ini nga mga tawo pareho sang mga karnero nga ilihawon. Paina sila para ihawon.

⁴ Hasta san-o pa bala ang pagmala sang duta kag ang pagkalaya sang mga hilamon? Nagakalamatay ang mga sapat kag ang mga pispis tungod sa kalautan sang mga katawhan nga nagaestar sa sini nga duta. Nagasiling pa sila, “Wala nagapahilabot ang Dios sa aton madangatan.”

Ang Sabat sang Dios

⁵ Nagsabat ang GINOO, “Jeremias, kon ginakapuyan ka gani sa pagpalumba sa mga tawo, ano pa ayhan sa mga kabayo? Kon nagakadasma ka gani sa mahawan nga lugar, ano pa ayhan sa kagulangan *nga malapit sa Suba* sang Jordan?

⁶ Bisan ang imo mga utod nga lalaki kag mga paryente nagluib sa imo. Nagrekamo sila kag nagplano sing malain kontra sa imo. Indi ka magsalig sa ila bisan maayo pa ang ila ihambal sa imo.

⁷ “Sikwayon ko ang akon katawhan, ang nasyon nga akon ginapanag-iyahan. Itugyan ko ang akon hinigugma *nga katawhan* sa kamot sang ila mga kaaway.

8 Nagbato sila sa akon pareho sang nagangurob nga leon sa kagulangan, gani ginakaugtan ko sila.

9 Nangin makangilil-ad sila sa akon pareho sang pispis nga nagapangdagit. Kag sila mismo ginilibutan sang mga pispis nga nagapangdagit. Ipatipon ko ang tanan nga mapintas nga mga sapat sa pagkaon sa ila.

10 Laglagon sang madamo nga pangulo ang *Juda nga ginakabig ko nga* akon talamnan sang ubas. Tasak-tasakon nila ining matahom ko nga duta kag himuong nga kamingawan.

11 Himuong nila ini nga isa ka mamingaw nga lugar kag wala na sing pulos sa akon atubangan. Mangin kamingawan ini, kay wala na sing may magakabalaka sini.

12 Magaabot ang mga manuglaglag sa mahawan nga mga bukid sa desierto sa paglaglag sang bilog nga duta, kag wala gid sing may makapalagyo.

13 Magatanom ang akon katawhan sang trigo, pero magaani sila sang mga tunok. Magapangabudlay sila sing tudo-tudo, pero wala sila sing may makuha. Magaani sila sang kahuy-anan tungod sa akon puwerte nga kaakig.”

14 Nagsiling pa gid ang GINOO, “Amo ini ang himuong ko sa tanan nga malain nga nasyon sa palibot sang Israel, nga nagahingabot sa duta nga ginhatag ko sa akon katawhan bilang ila palanublion: Pahalinon ko sila sa ila duta, subong nga pahalinon ko ang mga taga-Juda sa ila duta.

15 Pero sa ulihi kaluoyan ko liwat ini nga mga nasyon kag ibalik ko sila sa ila kaugalingon nga duta.

16 Kag kon batunon nila sing tinagipusuon ang pagtuluohan sang akon katawhan kag magsumpa sa akon ngalan, subong nga gintudluan nila sadto ang akon katawhan sa pagsumpa sa ngalan ni Baal, mangin parte man sila sang akon katawhan.

17 Pero kon may ara nga nasyon nga indi magtuman *sa akon*, pahalinon ko gid sila sa ila duta kag laglagon. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

13

Ang Paanggid Parte sa Linen nga Wagkos

1 Nagsiling ang GINOO sa akon, “Lakat kag bakal sang linen nga wagkos, kag iwagkos ini sa imo hawak. Pero indi mo ini paglabhan.”

2 Gani nagbakal ako sang wagkos kag ginwagkos ini sa akon hawak, suno sa ginsiling sang GINOO.

3 Dayon nagsiling liwat ang GINOO sa akon,

4 “Huksa ang wagkos nga imo ginbakal kag maglakat ka sa may *Suba sang Euphrates** kag tagua didto ang wagkos sa may guhab sang bato.”

5 Gani nagkadto ako sa *Suba sang Euphrates* kag gintago ko ini didto suno sa ginsiling sang GINOO sa akon.

6 Pagkaligad sang malawig nga tion, nagsiling liwat ang GINOO sa akon, “Magkadto ka sa *Suba sang Euphrates* kag kuha ang wagkos nga ginpatago ko sa imo didto.”

7 Gani nagkadto ako sa *Suba sang Euphrates* kag ginkuha ko ang wagkos sa gintaguan ko sini, pero gabok na ini kag indi na gid mapuslan.

* **13:4 Suba sang Euphrates:** sa Hebreo, *Perath*. Amo man sa bersikulo 5, 6, 7.

8-9 Dayon nagsiling ang GINOО sa akon, “Pareho man sina ang matabo sa bugal sang Juda kag sa dako nga bugal sang Jerusalem.

10 Ining malain nga mga tawo indi magtuman sa akon mga pulong. Ginasunod nila ang katiga sang ila tagipusuon, kag nagaalagad kag nagasimba sila sa iban nga mga dios. Gani mangin pareho gid sila sa wagkos nga indi na gid mapuslan.

11 Subong nga ang wagkos nagahugot sa hawak sang isa ka tawo, gusto ko man nga ang bilog nga katawhan sang Israel kag Juda mag-uyat sing hugot sa akon. Ginhimo ko sila nga akon katawhan para sa akon kadayawan kag kadungganan, pero indi sila magpamati sa akon. *Ako, ang GINOО, ang nagasiling sini.*

Ang Paanggid Parte sa Panit nga Suludlan sang Bino

12 “Jeremias, silinga ang katawhan sang Israel nga *ako*, ang GINOО, ang Dios sang Israel nagasiling, ‘Ang tanan ninyo nga panit nga suludlan sang bino mapuno sang bino.’ Kag kon magsiling sila sa imo, ‘Nahibaluan na namon nga mapuno sang bino ang tanan namon nga panit nga suludlan,’

13 sabton mo sila nga amo ini ang buot ko silingon: ‘*Silutan ko ang tanan nga pumuluyo sang sini* nga duta *pareho nga daw* hubugon ko sila sang bino. *Huo, silutan ko,* ang mga hari nga kaliwat ni David, mga pari, mga propeta kag ang tanan nga pumuluyo sang Jerusalem.

14 Bungguon ko sila sa isa kag isa, ginikanan kag kabataan. Indi gid ako maluoy sa pagpamatay sa ila. *Ako, ang GINOО, ang nagasiling sini.”*

Paandam Batok sa Pagpabugal

¹⁵ Magpamati kamo sing maayo, kag indi kamo magpabugal, kay naghambal ang GINOO.

¹⁶ Padunggi ninyo ang GINOO nga inyo Dios sam-tang wala pa niya mapadala ang kadulom, kag sam-tang wala pa kamo masandad sa madulom nga mga bukid. Ang kasanag nga inyo ginalau-man himuong niya nga puwerte nga kadulom.

¹⁷ Kon indi pa gid gani kamo magpamati, magahibi ako sa tago tungod sa inyo bugal. Magahibi ako sing tudo nga nagatululo ang akon mga luha, kay pagabihagon kamo nga katawhan sang GINOO.

¹⁸ *Ginsugo ako sang GINOO nga silingon ang hari kag ang iya iloy nga magpanaog sa ila trono kay madali na lang kuhaon sa ila ulo ang ila matahom nga mga korona.*

¹⁹ Pagasiradhan ang mga puwertahan sang mga banwa sang Negev; wala na sing may makasulod ukon makaguwa didto. Pagabihagon ang tanan nga katawhan sang Juda kag maubos sila.

²⁰ Tan-awa ang mga kaaway nga nagapadulong halin sa north. *Jerusalem*, diin na bala ang imo mga pumuluyo nga imo ginapabugal, nga gintugyan ko sa imo nga imo tatapon?

²¹ Ano ang batyagon mo kon ang imo kadampig nga nasyon magagahom sa imo? Indi ayhan magabatyag ka sing kasakit pareho sa isa ka babayi nga manugbata?

²² Kon magpamangkot ka sa imo kaugalingon kon ngaa ginlaglag ka pareho sang babayi nga gingisi ang iya bayo kag ginhimuslan, ini tungod sa imo madamo nga sala.

²³ Mailisan bala sang isa ka maitom nga tawo[†] ang kolor sang iya panit? Mailisan man bala sang leopard ang iya mga pintok-pintok? *Siyempre indi!* Gani kamo man, *mga taga-Jerusalem*, indi kamo makahimo sing maayo, kay nangin batasan na ninyo ang paghimo sing malain.

²⁴⁻²⁵ Nagsiling ang GINO, “Laptahan ko kamo pareho sang upa nga ginapalid sang hangin nga halin sa desierto. Amo ini ang inyo kapalaran nga ginbuot ko para sa inyo, tungod kay ginkalimtan ninyo ako, kag nagsalig kamo sa indi matuod *nga mga dios*.

²⁶ Ubahan ko kamo para pakahuy-an.

²⁷ Nakita ko ang inyo makangilil-ad nga mga buhat *nga amo ang pagsimba sa mga dios-dios* sa mga bukid kag sa mga uma. Pareho kamo sa babayi nga nagpanginlalaki nga puwerte ang kailigbon, ukon pareho sa makahuluya nga babayi nga nagabaligya sang iya lawas. Kaluluoy kamo, *mga taga-Jerusalem!* Hasta san-o pa bala kamo magpabilin nga mahigko?”

14

Ang Puwerte nga Tingadlaw sa Juda

¹ Amo ini ang ginsiling sang GINO sa akon parte sa malawig nga tingadlaw:

² “Nagapangasubo gid ang Juda; ang iya sini mga banwa nagapalangluya. Nagapungko ang mga pumuluyo sini sa duta nga nagapangasubo, kag mabatian ang mga paghinibi sa Jerusalem.

[†] **13:23** *maitom nga tawo:* sa Hebreo, *taga-Cush;* ukon, *taga-Ethiopia*

³ Ginasugo sang mga manggaranon ang ila mga suluguon sa pagsag-ob. Nagakadto sila sa mga buho nga pulunduhan sang tubig pero wala sing tubig. Gani nagabalik sila nga wala sing sulod ang ila suludlan. Tungod sa puwerte nga kahuya, ginatabunan nila ang ila mga ulo.

⁴ Naglitik ang duta kay wala sing ulan. Kag tungod sa kahuya, ginatabunan sang mga mangguma ang ila mga ulo.

⁵ Bisan ang usa ginbayaan niya ang iya bag-o lang natawo nga bata kay wala na sing hilamon.

⁶ Ang talunon nga mga donkey nagatindog sa mahawan nga mga bukid kag nagahangos pareho sang ginauhaw nga talunon nga mga ido.* Naga-palangdulom ang ila panulok tungod kay wala na sila sing halalbon.”

⁷ *Nagsiling ang mga tawo*, “O GINOO, nakasala kami sa imo. Permi kami nagatalikod sa imo, kag takos kami nga silutan. Pero buligi kami para sa imo kadungganan.

⁸ O GINOO, ikaw lang ang paglaom sang Israel. Ikaw ang iya manluluwas sa tion sang kalisod. Ngaa nga daw sa pangayaw ka lang sa amon? Ngaa nga daw sa nagaagi ka lang sing isa ka gab-i sa amon nasyon?

⁹ Pareho bala ikaw sa tawo nga wala sing may mahimo?[†] Pareho man bala ikaw sa isa ka soldado nga wala sing ikasarang sa pagbulig? Kau-pod ka namon, O GINOO, kag imo kami katawhan; gani indi kami pagpabay-i.”

---

* **14:6 talunon nga mga ido:** sa English, *jackals*   † **14:9 wala sing may mahimo:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

¹⁰ Amo ini ang sabat sang GINOO sa mga tawo: “Luyag gid ninyo nga magpalayo sa akon; ginapagustuhan lang ninyo ang inyo kaugalingon. Gani indi ko na kamo pagbatunon *bilang akon katawhan*. Dumdumon ko ang inyo mga kalautan kag silutan ko kamo.”

¹¹ Dayon nagsiling ang GINOO sa akon, “Indi ka magpangamuyo para sa kaayuhan sang sini nga mga tawo.

¹² Bisan magpuasa pa sila, indi ko sila pagpamatian sa ila pagpangayo sang bulig sa akon. Bisan maghalad pa sila sang halad nga ginasunog kag halad nga regalo, indi ko ina pagbatunon. Sa baylo, pamatyon ko sila paagi sa inaway, sa gutom, kag sa mga kahalitan.”

¹³ Pero nagsiling ako, “O Ginoong DIOS, nahibaluan mo nga permi sila ginahambalan sang mga propeta nga wala kuno sing magaabot nga inaway ukon gutom, tungod kay nagsiling ka nga hatagan mo sila sang kalinong sa ila nasyon.”

¹⁴ Nagsabat ang GINOO, “Ina nga mga propeta nagapanagna sing butig sa akon ngalan. Wala ko sila ginpadala ukon ginsugo, kag wala ako nagpakighambal sa ila. Ang ginasugid nila sa inyo nga mga palanan-awon wala naghalin sa akon; ang ila mga ginapropesiya wala sing pulos nga halin lang sa ila madaya nga tagipusuon.

¹⁵ Gani *ako*, ang GINOO, nagasiling nga silutan ko ining *butigon nga* mga propeta nga nagapanagna sa akon ngalan bisan wala ko sila ginsugo. Nagasiling sila nga wala kuno sing inaway ukon gutom nga magaabot sa sini nga nasyon. Ina nga mga propeta malaglag paagi sa inaway kag gutom.

16 Kag kon parte sa mga tawo nga ila ginasugiran sang ila mga mensahi, ang ila mga bangkay ipanghaboy sa mga dalan sang Jerusalem. Magakalamatay sila tungod sa inaway kag gutom. Wala sing may maglubong sa ila, sa ila mga asawa, kag sa ila mga kabataan. Ipaagom ko sa ila ang silot nga nagakabagay sa ila.

17 “*Jeremias*, isiling ini sa mga tawo: ‘Adlaw-gabi wala untat ang akon paghibi kay grabe ang pilas sang akon katawhan nga *ginakabig ko nga akon* birhen nga bata, kag nasakitan gid sila.

18 Kon magkadto ako sa mga uma kag mga banwa, makita ko ang mga bangkay sang nagkalamatay sa inaway kag sa gutom. Ang mga propeta kag mga pari nagapadayon sa ila buluhaton, pero wala sila nakahibalo kon ano ang ila ginabuhat.[‡]”

Nagdangop ang mga Tawo sa Dios

19 *O GINO*, ginsikway mo na gid bala ang Juda? Ginakaugtan mo gid bala ang Jerusalem?[§] Ngaa bala nga ginpilasan mo kami sing tama gid, sa bagay nga indi na kami mag-ayo? Naglaom kami nga hatagan mo kami sang kalinong, pero wala nag-abot. Naglaom kami nga ayuhon mo kami, pero kahadlok ang nag-abot sa amon.

20 *O GINO*, ginaako namon ang amon kalau-tan kag ang sala sang amon mga katigulangan. Nakasala gid kami kontra sa imo.

21 Para sa kadungganan sang imo ngalan indi kami pag-isikway. Indi pagpakahuy-i ang imo

---

[‡] **14:18** *nagapadayon...ginabuhat*: ukon, *gindala sa duta nga wala nila mahibaluan*   [§] **14:19** *Jerusalem*: sa Hebreo, Zion

halangdon nga trono. Dumduma ang imo kasugtanang sa amon, kag indi paggub-a.

²² Wala sing bisan isa nga dios-dios sang mga nasyon nga makapaulan. Bisan ang langit mismo indi makapaulan kundi ikaw lang gid, GINOO nga amon Dios. Ikaw lang ang makahimo sini, gani sa imo kami nagalaom.

15

Ang Silot para sa Katawhan sang Juda

¹ Nagsiling ang GINOO sa akon, “Bisan si Moises kag si Samuel pa ang magpakitluoy sa akon para sa sini nga mga tawo, indi ko gid sila pagkaluoyan. Gani ipalayo sila sa akon presensya. Pahalina sila!

² Kon magpamangkot sila kon sa diin sila pakadto, silinga sila nga amo ini ang akon ginasing: Ang natalana nga mapatay, mapatay gid. Ang iban natalana nga mapatay sa inaway, kag ang iban sa gutom. Ang iban natalana nga bihagon.

³ Ako, ang GINOO, nagasiling nga padal-an ko sila sang apat ka klase sang manuglaglag: Pamatyon sila sa inaway, tabanon sang mga ido ang ila mga bangkay, kag ubuson sila kaon sang mga pispis, kag sang talunon nga mga sapat.

⁴ Himuong ko sila nga makangilil-ad sa tanan nga ginharian sa kalibutan tungod sa ginhimo ni Manase (nga anak ni Hezekia) sa Jerusalem, sang siya ang hari sa Juda.

⁵ “Kamo nga katawhan sang Jerusalem, sin-o ayhan ang maluoy sa inyo? Sin-o ayhan ang magpangasubo para sa inyo? Kag sin-o ayhan ang

magpamangkot kon ano na ang inyo kahimtangan?

⁶ Ginsikway ninyo ako; permi kamo nagatalikod sa akon. Gani *ako*, ang GINO, nagasiling nga iuntay ko ang akon mga kamot sa paglaglag sa inyo. Natak-an na ako sa pagkaluoy sa inyo.

⁷ Silutan ko kamo nga daw sa mga upa nga ginpahanginan sa mga puwertahan sang siyudad. Laglagon ko kamo kag ang inyo mga kabataan, tungod kay wala kamo magbiya sa inyo malain nga pagginawi.

⁸ Padamuon ko ang inyo mga balo nga babayi, nga *daw* mas madamo pa sang sa balas sa baybayon. Sa udtong-adlaw padal-an ko sang manuglaglag ang mga iloy sang inyo mga kabataan nga lalaki. Sa hinali magaabot sa ila ang kasubo kag kahadlok.

⁹ Malipong kag haluson na makaginhawa ang iloy nga mapatyan sang pito ka anak nga lalaki. Ang iya *mga anak pareho sang adlaw nga* nagsalop sang temprano pa. Mahuy-an gid siya *kay mawadan siya sang mga anak*. Kag ang mabilin nga buhi ipapatay ko pa sa ila mga kaaway. *Ako*, ang GINO, ang nagasiling sini.”

Nagreklogo si Jeremias

¹⁰ Kaluluoy gid sa akon! Kuntani wala na lang ako gintawo sang akon iloy. Ginakontra ako bisan diin sa bilog nga Juda. Wala ako sing may ginutangan ukon ginpautang, pero ginapakamalaot ako sang tanan.

¹¹ Nagsiling ang GINOOSA *akon*, “Sa pagkamatuod, mangin maayo ang tanan para sa imo.

Magapangabay ang imo mga kaaway nga pangamuyuan mo sila sa tion sang kalisdanan kag kahalitan.

¹² “Subong nga wala sing may makabali sang kabilya nga salsalon ukon saway, *wala man sing may makapierdi sang mga kaaway* nga halin sa north.

¹³ Ipaagaw ko sa mga kaaway ang inyo mga manggad kag mga pagkabutang tungod sa tanan ninyo nga sala nga nahimo sa bilog nga nasyon.

¹⁴ Ipaulipon ko kamo sa inyo mga kaaway sa lugar nga wala ninyo mahibalui, kag ipaagom ko sa inyo ang akon kaakig nga pareho sang nagadabadaba nga kalayo.”

¹⁵ *Nagsiling si Jeremias*, “O GINO, nahibaluan mo ang tanan! Dumduma kag buligi ako. Balusi ang mga nagahingabot sa akon. *Nakahibalo ako nga* indi ka dali mangakig, gani indi pagkuhaa ang akon kabuhi. Dumduma kon paano ako nag-antos sa kahuy-anan tungod sa imo.

¹⁶ Sang naghambal ka sa akon, ginpamatian ko ikaw. Ang imo mga pulong amo ang akon kalipay, kay imo ako, O GINOONG Dios nga Makagagahom.

¹⁷ Wala ako mag-upod sa iban sa pagpangalipay kag pagsinadya. Nag-isahanon lang ako tungod nga nagpakighambal ka sa akon, kag ginsugiran mo ako sang imo kaakig.

¹⁸ Ngaa bala nga wala sing katapusan ang akon kasakit? Ngaa bala nga indi na mag-ayo ang akon pilas? Indi na bala ini mabulong? Paslawon mo bala ako pareho sang sapa nga nagamala kon tingadlaw?”

¹⁹ Gani nagsiling ang GINOOSA akon, “Kon magbiya ka sa imo sala, pabalikon ko ikaw sa akon para padayon ka nga makaalagad sa akon. Kon maghambal ka sang mapuslanon nga mga butang kag indi mga butang nga wala sing pulos, mangin manughambal ko ikaw. Kinahanglan nga sila ang magdangop sa imo, kag indi ikaw ang magdangop sa ilá.

²⁰ Himuon ko ikaw nga pareho sang mapag-on nga pader nga saway sa sini nga mga tawo. Magapakig-away sila sa imo, pero indi sila makadaog sa imo, kay kaupod mo ako, kag protektaran kag luwason ko ikaw.

²¹ Luwason ko gid ikaw sa mga kamot sang malain kag mapintas nga mga tawo.”

16

Wala Gintugutan si Jeremias sa Pagpangasawa

¹ Nagsiling pa gid ang GINOO sa akon,

² “Indi ka gid magpangasawa ukon magpamata sa sini nga lugar.

³ Kay sugiran ko ikaw kon ano ang matabo sa mga bata nga natawo sa sini nga lugar kag sa ilá sini mga ginikanan.

⁴ Magakalamatay sila sa grabe nga balatian. Wala sing may magpangasubo ukon maglubong sa ilá. Maglalapta ang ilá mga bangkay pareho sang mga ipot sa palahalban. Ang iban sa ilá magakalamatay sa inaway kag sa gutom, kag ang ilá mga bangkay kaunon sang mga pispis kag talunon nga mga sapat.”

⁵ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Indi ka magsulod sa balay nga may nagapangasubo sa patay. Indi ka

magpangasubo ukon magpakita sang imo kaluoy para kay bisan sin-o. Kay ginbawi ko na ang akon pagpakamaayo, paghigugma, kag kaluoy sa sini nga mga tawo.

⁶ Magakalamatay ang bisan sin-o sa sini nga duta, manggaranon man ukon imol, kag wala sing may maglubong sa ila. Wala sing may magpilas sang iya kaugalingon ukon magpakiskis sang iya ulo sa pagpakaita sang iya pagpangasubo sa napatay.

⁷ Wala sing may maghatag sang pagkaon ukon ilimnon para lipayon ang mga nagapangasubo sa patay, bisan pa gani sa namatyan sang amay ukon iloy.

⁸ Indi ka man magsulod sa balay nga may punsyon kag magkaon kag mag-inom didto.

⁹ Kay *ako*, ang GINO ng Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling: ‘Makita mo mismo sa imo tiyempo nga untaton ko ang pagkinalipay kag pagsinadya sa sini nga lugar, pati ang pagkinalipay sang bag-ong kasal.’

¹⁰ “Kon isugid mo ini nga mga butang sa mga tawo kag magpamangkot sila, ‘Ano bala nga sala ang aton nahimo sa GINO ng aton Dios nga ginpaandaman niya kita nga magaabot sa aton ining puwerte nga kalaglagan?’

¹¹ silingon mo sila nga amo ini ang akon sabat: Tungod kay ginsikway ako sang inyo mga katigulangan. Nag-alagad sila kag nagsimba sa iban nga mga dios. Ginsikway nila ako kag wala nila pagtumana ang akon kasuguan.

¹² Kag kamo mas malain pa sang sa inyo mga katigulangan. Ginsunod ninyo ang katig-a sang

inyo malain nga tagipusuon imbes nga magsunod kamo sa akon.

¹³ Gani palayason ko kamo sa sini nga duta pakadto sa duta nga wala ninyo mahibalui ukon sang inyo mga katigulangan. Kag didto pagusto kamo sa pag-alagad sa iban nga mga dios; kag indi ko gid kamo pagkaluoyan.

¹⁴ “Pero magaabot ang tion nga ang mga tawo indi na magsumpa sing pareho sini: ‘Nagasumpa ako sa buhi nga GINOO nga nagpaguwa sa mga Israelinhon sa Egypt.’

¹⁵ Sa baylo, magasiling sila, ‘Nagasumpa ako sa buhi nga GINOO nga nagpaguwa sa mga Israelinhon halin sa nasyon sa north kag sa tanan nga nasyon nga sa diin ginpalapta niya sila.’ Kay ibalik ko sila sa duta nga ginhataw ko sa ila mga katigulangan.

¹⁶ “Pero karon padal-an ko sila anay sang madamo nga kaaway nga pareho sang mangisingda nga magadakop sa ila. Ang ila mga kaaway pareho man sa mga mangangayam nga magapangita sa ila sa mga bukid kag sa mga kuweba.

¹⁷ Nakita ko ang tanan nila nga pagginawi. Wala gid sing may natago sa akon. Nakita ko ang ila mga sala.

¹⁸ Gani pabayaron ko sila sing doble sa ila kalau-tan kag sala, tungod kay gindagtaan nila ang duta nga akon ginapanag-iyahan paagi sa pagsimba sa ila makangilil-ad kag patay nga mga dios-dios.”

¹⁹ *Nagsiling ako*, “O GINOO, ikaw ang akon kusog kag mabakod nga dalangpan sa tion sang kalisod. Magapalapit sa imo ang mga nasyon halin sa

pinakamalayo nga parte sang kalibutan kag magasiling, 'Wala sing pulos ang mga dios-dios sang amon mga katigulangan. Wala gid ini sing may nahimo nga kaayuhan sa ila.

²⁰ Makahimo bala ang tawo sang iya dios? Kon makahimo, indi ina matuod nga dios!"

²¹ *Nagsiling ang GINOO*, "Gani karon ipakita ko sa ila ang akon gahom kag ikasarang para mahibaluan nila nga ako amo ang GINOO."

17

Ang Sala sang Juda kag ang Silot sa Iya

¹ *Nagsiling ang GINOO*, "Kamo nga katawhan sang Juda, ang inyo mga sala gin-ingreb sa inyo matig-a nga mga tagipusuon, pareho sang mga pulong nga gin-ingreb sa malapad nga bato ukon sa mga sulosungay *sa mga corner* sang inyo mga halaran.

² Bisan ang inyo mga kabataan nagasimba sa inyo mga halaran kag sa mga *hulohaligi nga simbolo sang diosa* nga si Ashera sa idalom sang madabong nga mga kahoy kag sa ibabaw sang mga bukid,

³ pati na sa mga bukid sa uma. Gani ipakuha ko sa inyo mga kaaway ang inyo mga manggad kag mga pagkabutang, pati na ang inyo mga simbahan sa mataas nga mga lugar, tungod sa sala nga nahimo sang bilog ninyo nga nasyon.

⁴ Madula sa inyo ang duta nga ginhatag ko sa inyo. Ipaulipon ko kamo sa inyo mga kaaway sa duta nga wala ninyo mahibalui, tungod kay ginpaaig gid ninyo ako pareho sang nagadabadaba nga kalayo nga indi mapatay."

⁵ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Pakamalauton ko ang tawo nga nagabiya sa akon kag nagasalig sa tawo lang.

⁶ Pareho siya sa kahoy-kahoy sa desierto nga wala sing maayo nga palaabuton. Magaestar siya sa mamala kag maasin nga duta nga wala sing may nagaestar.

⁷ “*Pero* bulahan ang tawo nga nagasalig sa akon, nga ang iya paglaom ara lang sa akon.

⁸ Pareho siya sa kahoy nga gintanom sa higad sang sapa, nga nagapangalapkang iya mga gamot pakadto sa tubig. Ini nga kahoy wala mahadlok kon mag-abot ang tig-ilinit ukon ang malawig nga tingadlaw. Ang iya mga dahon permi lang berde kag wala untat ang iya pagpamunga.

⁹ “Dayaon gid ang tagipusuon sang tawo kag puwerte gid kalaot. Wala sing may makatungkad *kon daw ano gid ini kalaot.*

¹⁰ *Pero* ako, ang GINOO, nakahibalo kon ano ang ara sa tagipusuon kag hunahuna sang tawo. Balusan ko ang kada isa suno sa iya pagginawi kag mga binuhatan.”

¹¹ Ang tawo nga nakaangkon sang manggad sa malain nga paagi pareho siya sang pispis nga naglumlom sa itlog nga indi iya. Sa ulihi, sa tungatunga sang iya pagpangabuhi, madula ang iya manggad kag magaguwa nga buang-buang siya.

¹² *O GINOO,* ang imo templo amo ang imo matalhom nga trono halin pa sang una.

¹³ Ikaw GINOO, ang paglaom sang Israel. Mahuy-an gid ang tanan nga nagabiya sa imo. Ilubong gid

sila sa idalom sang duta, kay ginsikway nila ikaw,
ang tuburan nga nagahatag sang kabuhi.

¹⁴ O GINO, ayuha ako kag magaayo ako; luwasa
ako kag maluwasa ako. Kay ikaw ang akon gina-
dayaw.

¹⁵ Nagasiling ang mga tawo sa akon, “Diin na
atong ginasiling sang GINO? Ngaa nga wala pa ini
matabo?”

¹⁶ O GINO, wala ako magpatumbaya sa
akon buluhaton bilang manugbantay sang imo
katawhan. Wala gid ako nagpilit sa imo nga padal-
an sila sang kalaglagan. Nahibaluan mo ang akon
mga ginsiling.

¹⁷ Indi ako pagpahadluka, kay ikaw ang akon
dalangpan sa tion sang kalaglagan.

¹⁸ Pakahuy-i kag pahadluka ang mga
nagahingabot sa akon, pero ako ya indi. Padal-
i sila sang kalaglagan para malaglag sila sing
bug-os.

Ang Adlaw nga Inugpahuway

¹⁹ Nagsiling ang GINO sa akon, “Magtindog ka
sa mga puwertahan sang Jerusalem. Didto ka
mag-una tindog sa puwertahan nga ginaagyan
sang mga hari sang Juda, kag dayon sa iban pa nga
puwertahan.

²⁰ Kag silinga ang mga tawo, ‘Pamatii ninyo
ang mensahi sang GINO, kamo nga mga hari
kag katawhan sang Juda, kag kamo tanan nga
nagaestar sa Jerusalem nga nagaagi sa sini nga
mga puwertahan.

²¹ Amo ini ang ginasiling sang GINO: Kon gi-
nahatagan ninyo sang bili ang inyo kaugalingon,

indi kamo magdala sang inyo mga balaligya sa puwertahan sang Jerusalem sa Adlaw nga Inugpahuway.

²² Huo, indi gid kamo mag-obra ukon magdala sang inyo mga balaligya halin sa inyo nga balay sa sini nga adlaw. Kabiga ninyo ini nga isa ka pinasahi nga adlaw. Ginmando ko ini sa inyo mga katigulangan,

²³ pero wala gid sila magpamati sa akon. Mga matig-a sila sang ulo! Indi nila pagbatunon ang akon pagdisiplina sa ila.

²⁴ Pero kon magtuman lang kamo sa akon, nga indi kamo mag-obra ukon magdala sang inyo mga balaligya sa mga puwertahan sang Jerusalem sa Adlaw nga Inugpahuway, kundi kabigon ninyo ini nga isa ka pinasahi nga adlaw,

²⁵ *pakamaayuhon ko kamo.* May ara gid permisa nga hari nga magagahom diri sa Jerusalem nga kaliwat ni David. Magasakay ang hari kag ang iya mga opisyal sa mga karwahe kag mga kabayo kag magaparada pasulod sa mga puwertahan sang siyudad, kaupod sang katawhan sang Juda kag Jerusalem. Kag ini nga siyudad *sang Jerusalem* pagaestaran hasta san-o.

²⁶ Magasimba ang mga tawo sa templo sang GINOOG halin sa mga lugar sa palibot sang Jerusalem kag sa mga banwa sang Juda kag Benjamin, kag halin sa mga bulobukid sa west,* sa mga kabukiran, kag sa Negev. Magadala sila sa templo sang mga halad nga ginasunog kag sang iban pa nga mga halad, pareho sang halad nga regalo, halad

---

* ^{17:26} *mga bulobukid sa west:* sa Hebreo, *Shefela*

sa pagpasalamat, kag mga insenso.

²⁷ Pero kon indi kamo magsunod sa akon kag indi ninyo pagkabigon nga pinasahi nga adlaw ang Adlaw nga Inugpahuway, kag magdala kamo sang inyo mga balaligya sa mga puwertahan sang Jerusalem sa sina nga adlaw, pagasunugon ko ang mga puwertahan sang Jerusalem pati ang mabakod nga mga parte sang sini nga siyudad, kag wala gid sing may makapatay sa sini nga kalayo.'"

18

¹ Nagsiling pa gid ang GINOO sa akon,

² "Magkadto ka sa balay sang manughimo sang kolon, kag didto ko ihambal sa imo ang akon mensahi."

³ Gani nagkadto ako sa balay sang manughimo sang kolon kag nakita ko nga nagahimo siya sang kolon.

⁴ Kon indi gani maayo ang korte sang kolon nga iya ginahimo, ginaliwat niya ini hasta nga maluyagan niya.

⁵ Dayon nagsiling ang GINOO sa akon,

⁶ "Kamo nga katawhan sang Israel, indi bala nga mahimo ko sa inyo ang pareho sa ginhimo sang manughimo sang kolon sa lunang? Subong nga ang lunang ara sa kamot sang manughimo sang kolon, kamo ara man sa akon mga kamot.

⁷ Kon gindeklarar ko na nga ang isa ka nasyon ukon ginharian magabot, marumpag, kag malaglag,

8 kag ina nga nasyon ukon ginharian magbiya sa iya kalautan, indi ko na pagdayunon ang kalaglagan nga akon ginplano para sa iya.

9 Kag kon gindeklarar ko na nga magabangon kag magatindog liwat ang isa ka nasyon ukon ginharian,

10 kag ina nga nasyon ukon ginharian maghimo sang kalautan kag indi magtuman sa akon, indi ko na pagdayunon ang kaayuhan nga akon ginplano para sa iya.

11 “Gani silinga ang katawhan sang Juda kag sang Jerusalem nga amo ini ang akon ginasiling: ‘Pamat! May kalaglagan ako nga ginapreparar kag ginaplanong kontra sa inyo. Gani magbiya na kamo sa inyo malain nga pagginawi. Magbag-o na ang kada isa sa inyo sa iya mga pagginawi kag mga ginahimo.’

12 Pero magasabat* ang mga tawo, ‘Indi ina mahimo! Padayunon namon ang amon ginahimo; sundon namon ang katig-a sang amon malain nga tagipusuon.’”

13 Gani amo ini ang ginsiling sang GINOO: “May ara bala sa iban nga mga nasyon nga nagsiling sang pareho sina? Ang Israel nga pareho sa isa ka birhen nga babayi naghimo sang makangilil-ad nga butang.

14 Nagakutunaw bala ang snow sa batuhon nga mga bukid sang Lebanon? Nagakahubsan bala ang iya sini matugnaw nga mga sapa? *Wala!*

15 Pero ang akon katawhan nalipat na sa akon. Nagasunog sila sang insenso sa wala sing pulos

* **18:12 magasabat:** ukon, *nagsabat*

nga mga dios-dios. Ginbayaan nila ang *husto kag dugay* na nga dalan kag naglakat sa indi maayo nga dalan nga sa diin nasandad sila.

¹⁶ Mangin mamingaw ang ila duta kag tala-mayon hasta san-o. Ang tanan nga magaagi mau-rungan gid kag magalungo-lungo.

¹⁷ Laptahon ko sila sa atubangan sang ila mga kaaway, pareho sang *yab-ok nga ginapalid sang* hangin nga halin sa east. Talikdan ko sila kag indi pagbuligan sa tion sang ila kalaglagan.”

¹⁸ Dayon nagsiling ang mga tawo, “Dali, mangita kita sang paagi nga mapauktat si Jeremias! May mga pari man kita nga magtudlo sa aton sang kasuguan, kag may maalamon kita nga mga tawo nga maglaygay sa aton, kag may mga propeta man kita nga magpahayag sa aton sang mensahi sang Dios. Gani maghimo-himo kita sang estorya kontra sa iya kag indi na kita magpamati sa iya mga ginahambal.”

¹⁹ *Gani nagpangamuyo ako*, O GINOO, buligi ako! Pamatii kon ano ang ginaplanong akon mga kaaway kontra sa akon.

²⁰ Maayo ang ginahimo ko sa ila, pero ginabalusan nila ako sing malain. Nagkutkot sila sang buho para mahulog ako, bisan nagdangop ako sa imo kag nagpokitluoy para sa ila agod indi mo sila pagsilutan tungod sa imo kaakig sa ila.

²¹ Pero karon, pabay-i nga magkalamatay ang ila kabataan sa gutom kag sa inaway. Pabay-i nga mabalo ang ila mga babayi kag madulaan sang kabataan. Pabay-i nga magkalamatay ang ila mga lalaki sa balatian kag ang ila mga pamatan-on sa inaway.

²² Pasiyagita sila sa kahadlok kon ipasalakay mo gulpi sa mga kaaway ang ila mga balay. Kay nagkutkot sila sang buho para mahulog ako, kag nagbutang sang siod para masiod ako.

²³ Pero nahibaluan mo, O GINO, ang tanan nila nga plano sa pagpatay sa akon. Gani indi sila pagpatawara sa ila mga sala kag kalautan. Ipa-pierdi sila sa *ila mga kaaway* samtang nagatulok ka. Siluti sila tungod sa imo kaakig.

19

Ang Buka nga Banga

¹ Nagsiling ang GINOOSA akon, “Magbakal ka sang banga sa manughimo sang kolon. Dayon maghagad ka sang mga manugdumala sang katawhan kag mga manugdumala sang mga pari,

² kag magkadto kamo sa Pulopatag sang Ben Hinom, malapit sa Puwertahan sang Ginahabuyan sang mga Buka nga mga Kolon. Kag didto isugid ang akon ginasiling sa imo.

³ Magsiling ka, ‘Mga hari sang Juda kag katawhan sang Jerusalem, pamatiin ninyo ang mensahi sang GINO ng Makagagahom, ang Dios sang Israel. Amo ini ang iya ginasiling: Magapadala ako sang kalaglagan sa sini nga lugar nga ang bisan sin-o nga makabati parte sini maurungan gid.

⁴ *Himuon ko ini*, kay ginsikway ako sang akon katawhan, kag ini nga pulopatag ginhimo nila nga halaran sang mga halad nga ginasunog para sa iban nga mga dios. Ini nga mga dios wala gani nila

makilala ukon sang ila mga katigulangan ukon sang mga hari sang Juda. Nagpamatay pa sila sang mga inosente *nga mga kabataan* sa sini nga lugar.

⁵ Nagpatindog sila sang mga simbahian para kay Baal, nga sa diin ginsunog nila ang ila mga kabataan bilang halad para sa iya. Wala gid ako magsugo sini sa ila; wala gani ini magsulod sa akon hunahuna.

⁶ Gani, mag-andam kamo, kay *ako*, ang GINOO, nagasiling nga magaabot ang tion nga ang mga tawo indi na magtawag sa sini nga lugar nga Tofet ukon Pulopatag sang Ben Hinom, kundi Pulopatag nga Palatyan.

⁷ Diri mismo sa sini nga lugar gub-on ko ang plano sang Juda kag Jerusalem. Ipapatay ko sila sa ila mga kaaway paagi sa inaway, kag ipakaon ko ang ila mga bangkay sa mga pispis kag talunon nga mga sapat.

⁸ Ipalaglag ko ini nga siyudad kag mangin talamayon ini. Maurungan gid ang tanan nga nagaagi, kag magapanagutsot sila tungod sa natabo sini.

⁹ Kibunon ini nga siyudad sang mga kaaway hasta nga maubusan ang mga pumuluyo sang pagkaon. Gani kaunon na lang nila ang ila isikatawo, bisan ang ila mismo kabataaan.”

¹⁰ *Dayon nagsiling ang GINOO sa akon*, “Buk-a ang banga samtang nagatan-aw ang mga tawo nga nag-upod sa imo.

¹¹ Silinga sila nga *ako*, ang GINOO nga Makagagahom, nagasiling, ‘Laglagon ko ang nasyon sang Juda kag ang siyudad *sang Jerusalem* pareho sang pagkadugmok sang sini nga banga nga indi na

makay-o pa. Ipanglubong nila ang *madamo gid nga* mga patay sa Tofet hasta nga wala na sing lugar nga malubngan.

¹² Amo ina ang himuong ko sa Jerusalem kag sa iya sini mga pumuluyo. Kabigon ini nga siyudad nga *mahigko* pareho sang Tofet.

¹³ Huo, ang mga balay sa Jerusalem, pati ang mga palasyo sang mga hari sang Juda, kabigon nga *mahigko* pareho sang Tofet. Sa atop sang sini nga mga balay nagsunog ang mga tawo sang mga insenso *sa pagsimba* sa tanan nga butang sa kalangitan, kag naghalad sang mga halad nga ilimnon para sa iban pa nga mga dios.”

¹⁴ Dayon naghalin si Jeremias sa Tofet, nga sa diin ginpadala siya sang GINOO para maghambal sang iya mensahi. Nagkadto siya sa ugsaran sang templo sang GINOO kag nagsiling sa mga tawo,

¹⁵ “Pamati kamo, kay amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel: Ipadala ko sa sini nga siyudad kag sa mga baryo sa palibot sini ang mga kalaglagan nga akon ginsiling kontra sa ila, tungod kay matig-a ang ila ulo kag wala nagapamati sa akon mga pulong.”

20

Si Jeremias kag si Pashur

¹ Ang pari nga si Pashur, nga anak ni Imer, amo sadto ang pinakamataas nga opisyal sa templo sang GINOO. Sang mabatian niya ang mga gin-panghambal ni Jeremias,

² ginpahanot niya siya kag ginpapriso didto sa puwertahan sang templo sang GINOO nga ginatawag Puwertahan ni Benjamin.

³ Pagkaaga, ginpaguwa ni Pashur si Jeremias. Nagsiling si Jeremias sa iya, “Pashur, gin-ilisan na sang GINOO ang imo ngalan. Tawgon ka na subong nga Magor Misabib.*

⁴ Kay amo ini ang ginasiling sang GINOO: Kahad-lukan mo ang imo kahimtangan kag ang kahimtangan sang tanan mo nga abyán. Makita mo mismo sila nga pamatyón sang ila mga kaaway sa inaway. Itugyan ko ang bilog nga Juda sa hari sang Babilonia. Ang iban nga mga pumuluyo sini iya pamatyón kag ang iban pagabihagon.

⁵ Ipaagaw ko sa mga kaaway ang tanan nga manggad sang sini nga siyudad *sang Jerusalem*—ang tanan nila nga pinangabudlayan, ang tanan nga malahalon nga mga butang pati ang tanan nga manggad sang mga hari sang Juda. Dal-on ini tanan sang mga kaaway sa Babilonia.

⁶ Kag pati ikaw, Pashur, kag ang bilog mo nga panimalay, pagadal-on sa Babilonia. Didto ka mapatay kag ilubong, pati ang tanan mo nga abyán nga imo gintagnaan sing butig.”

Nagreklogo si Jeremias sa Dios

⁷ O GINOO, gindayaan kag gindaog mo ako. Nangin kaladlawan ako sa mga tawo, kag wala sing untat ang ila pagyaguta sa akon.

⁸ Kon maghambal ako ginasinggit ko gid ang *mensahi* parte sa pagpamintas kag pagpanglaglag.

---

* **20:3 Magor Misabib:** buot silingon sa Hebreo, *nabalutan sang kahadlok*

Kag ining imo mensahi amo ang naghimo sa akon nga kaladlawan kag talamayon permi.

⁹ Kon kaisa nagasiling ako nga indi na ako maghambal parte sa imo ukon magsugid sang imo mga mensahi. Pero indi ko mapunggan, kay ang imo pulong daw sa kalayo nga nagadabdab sa akon tagipusuon kag mga tul-an. Ginakapoy na ako sa pagpugong sini.

¹⁰ Nabatian ko ang mga pagyaguta sang mga tawo. *Ginasunod-sunod nila ang akon mga gina-hambahal nga*, “Makahaladlok ang nagapalibot sa aton!” *Nagasiling pa sila*, “Isugid ta siya sa iya nga pagtraidor.” Bisan ang tanan ko nga abyan nagahulat sang akon pagkalaglag. Nagasiling sila, “Basi kon madayaan siya. Dayon madaog ta siya kag mabalusan.”

¹¹ Pero kaupod ko ikaw, GINO. Pareho ka sa maisog nga soldado, gani ang mga nagahingabot sa akon malaglag kag indi magdaog. Mahuy-an gid sila kag indi magmadinalag-on, kag indi gid malimtan ang ila kahuy-anan hasta san-o.

¹² O GINO nga Makagagahom, nahibaluan mo kon sin-o ang matarong. Nahibaluan mo ang tagipusuon kag hunahuna sang tawo. Ipakita sa akon ang imo pagbalos sa ila, kay gintugyan ko sa imo ang akon kaso.

¹³ Magkanta kita kag magdayaw sa GINO! Kay ginaluwas niya ang mga bululigan sa kamot sang malain nga mga tawo.

¹⁴ Ginapakamalaot ko ang adlaw nga natawo ako! Wala ko ginapakamaayo ang adlaw nga ginbata ako sang akon iloy!

¹⁵ Ginapakamalaot ko ang tawo nga nagbalita sa akon amay nga, “Lalaki ang imo anak!” nga nakapalipay gid sa akon amay.

¹⁶ Kabay pa nga ina nga tawo mangin pareho sang mga banwa nga ginlaglag sang GINOO nga wala sing luoy-luoy. Kabay pa nga mabatian niya ang mga singgit kag pag-ugayong sang mga tawo sa inaway sa bilog nga adlaw.

¹⁷ Kay wala niya ako pagpatya sang ara pa ako sa tiyan sang akon iloy. Kuntani ang tiyan sang akon iloy amo na lang ang akon lulubngan, ukon ginbusong na lang niya kuntani ako hasta san-o.

¹⁸ Ngaa nga natawo pa ako? Agod lang bala makita ko ang kagamo kag kalisod, kag mapatay ako sa kahuya?

21

Ginprosesiya ang Kapierdihan sang Jerusalem

¹ Naghambal ang GINOO paagi kay Jeremias sang ginpadala ni Haring Zedekia kay Jeremias si Pashur nga anak ni Malkia kag ang pari nga si Zefanias nga anak ni Maasea. Ini sila nagsiling kay Jeremias,

² “Palihog pangabaya ang GINOO sa pagbulig sa amon, kay ginasalakay kami ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia. Basi pa lang maghimo sang milagro ang GINOO pareho sang iya ginhimo sang una, para mauntat ang pagsalakay ni Nebucadnezar.”

³ Pero nagsabat si Jeremias,

⁴ “Silinga ninyo si Zedekia nga amo ini ang ginasiling sang GINOO, ang Dios sang Israel: Himuon ko nga wala sing pulos ang inyo mga

armas nga inyo ginagamit sa pagpakig-away kay Nebucadnezar kag sa iya mga soldado* nga ara sa guwa sang pader nga nagapalibot sa inyo. Tipunon ko sila† sa sini nga siyudad.

⁵ Ako mismo ang magpakig-away kontra sa inyo paagi sa akon gahom, tungod sa akon puwerte nga kaakig.

⁶ Pamatyon ko ang tanan nga nagaestar sa sini nga siyudad, tawo man ukon sapat. Magakalamatay sila sa grabe nga balatian.

⁷ Dayon, ikaw Haring Zedekia sang Juda, kag ang imo mga opisyal, kag ang mga tawo nga nabilin nga wala nagkalamatay sa balatian, sa inaway, kag sa gutom, itugyan ko kay Haring Nebucadnezar sang Babilonia kag sa iban pa ninyo nga kaaway nga gusto magpatay sa inyo. Pamatyon kamo ni Nebucadnezar nga wala gid sing luoy-luoy. Ako, ang GINO, ang nagasiling sini.

⁸ “Silinga man ninyo ang katawhan *sang Jerusalem* nga amo ini ang ginasiling sang GINO: Pamati! Magpili kamo sa kabuhi ukon kamatayon.

⁹ Ang bisan sin-o nga magapabilin sa sini nga siyudad mapatay sa inaway, sa gutom ukon sa balatian. Pero ang magsurender sa mga taga-Babilonia‡ nga nagapalibot sa siyudad ninyo magakabuhi. Huo, maluwas sang magsurender ang iya kabuhi.

¹⁰ Nakadesisyon na ako nga padal-an ini nga

* **21:4 iya mga soldado:** sa literal, *mga Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 9. † **21:4 sila:** ukon, *ang inyo mga armas* ‡ **21:9 taga-Babilonia:** sa literal, *Kaldeanhon*

siyudad sang kalaglagan kag indi kaayuhan. Itugyan ko ini sa hari sang Babilonia, kag sunugon niya ini. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.

¹¹⁻¹² “Silinga man ninyo ang harianon nga pamilya sang Juda, nga mga kaliwat ni David, nga patatian nila ining ginasing sang GINOO: Paharion ninyo permi ang hustisya. Buligi ninyo ang mga ginkawatan; luwasa ninyo sila sa mga nagadaodaogdaog sa ila. Kay kon indi, magadabadaba ang akon kaakig pareho sang kalayo nga wala sing may makapatay tungod sa inyo malain nga mga ginahimo.

¹³ Kontra ko kamo, mga taga-Jerusalem, kamo nga nagaestar sa mabakod nga lugar sa patag sa ibabaw sang bukid. *Nagapabugal* kamo nga nagasiling, ‘Indi kita maano diri! Wala sing may makasalakay sa aton mabakod nga lugar!’

¹⁴ *Ako*, ang GINOO, nagasiling nga silutan ko kamo suno sa inyo mga binuhatan. Sunugon ko ang inyo mga kagulangan hasta nga magkalsunog ang tanan sa palibot sini.”

22

Ang Silot sang Dios sa mga Hari sang Juda

¹ Nagsiling ang GINOO sa akon, “Magpanaog ka sa *templo* kag *magkadto* sa palasyo sang hari sang Juda kag ihambal ini nga mensahi:

² ‘Hari sang Juda, nga kaliwat ni David, patatii ining mensahi sang GINOO. Magpamati man ang imo mga opisyal kag katawhan nga nagaagi sa sini nga puwertahan.

³ Amo ini ang ginasiling sang GINOO: Maghimo kamo sang matarong kag husto. Buligi ninyo ang mga ginkawatan; luwasa ninyo sila sa mga nagadaogdaog sa ila. Indi ninyo paghimui sing malain ukon pagpintasi ang mga ilo, mga balo nga babayi, kag ang mga pangayaw. Kag indi ninyo pagsentensyan ng patyon ang mga inosente.

⁴ Kay kon tumanon lang ninyo ini nga mga sugo, may ara gid permi nga hari nga kaliwat ni David nga magagahom sa inyo diri sa Jerusalem. Magasakay ang hari sa mga karwahe kag mga kabayo, kag magaparada pasulod sa puwertahan sang palasyo kaupod sang iya mga opisyal kag katawhan.

⁵ Pero kon indi gani ninyo pagtumanon ini nga mga sugo, magasumpa ako sa akon kaugalingon nga malaglag ini nga palasyo.”

⁶ Kay amo ini ang ginasiling sang GINOO parte sa palasyo sang hari sang Juda:

“Pareho ka katahom sang Gilead ukon sang putokputokan *sang bukid* sang Lebanon para sa akon. Pero sigurado gid nga himuong ko ikaw nga isa ka desierto, pareho sang isa ka banwa nga wala sing may nagaestar.

⁷ Padal-an ko ikaw sang mga tawo nga maga-guba sa imo. Ang kada isa sa ila may mga gamit sa pagpang-utod sang imo mga haligi nga sedro, kag dayon ihaboy nila ini sa kalayo.

⁸ Ang mga tawo nga naghalin sa nagkalain-lain nga nasyon nga mag-agip sa sini nga siyudad mag-apamangkot sa isa kag isa, ‘Ngaa ginhimo ini sang GINOO sa sining bantog nga siyudad?’

9 Kag amo ini ang sabat, ‘Tungod kay ginsikway nila ang kasugtanan sang GINOO nga ila Dios, kag nagsimba sila kag nag-alagad sa iban nga mga dios.’”

Ang Mensahi Parte kay Jehoahaz

10-11 *Mga katawhan sang Juda, indi kamo maghibi kay Haring Josia nga patay na, kundi maghibi kamo sing tudo para sa iya anak nga si Jehoahaz nga nagbulos sa iya bilang hari sang Juda. Kay ginbihag siya kag indi na gid siya makabalik. Indi na niya makita liwat ang duta nga iya natawhan. Kay nagsiling mismo ang GINOO nga indi na gid siya makabalik.*

12 *Mapatay siya sa lugar nga sa diin siya ginbihag. Indi na niya makita liwat ini nga duta.*

Ang Mensahi Parte kay Jehoyakim

13 “*Kaluluoy ka, Jehoyakim, nga nagapatindog sang imo palasyo sa indi matarong nga paagi. Ginapaobra mo ang imo isigkatawo nga wala sing bayad.*

14 *Nagasiling ka, ‘Magapatindog ako sang palasyo nga may malapad nga mga kuwarto sa ibabaw. Pabutangan ko ini sang dalagko nga mga bintana kag paddingdingan sang sedro, kag dayon papintahan sang pula.’*

15 “*Nagahunahuna ka bala nga mangin bantog ka nga hari kon sedro ang imo palasyo? Ngaa indi ka magsunod sa imo amay? Husto kag matarong ang iya mga ginhimo, gani nagmainuswagon siya kag maayo ang iya pagkabuhi.*

16 Ginprotektaran niya ang kinamatarong sang mga imol, gani nangin maayo gid ang tanan sa iya. Amo ina ang husto nga pagkilala sa akon.

17 Pero ikaw ya, ang imo handom amo lang ang pagpangdaya, pagpamatay sang mga inosente, pagpamigos kag pagpanguwarta.”

18 Gani amo ini ang ginasiling sang GINOO parte kay Haring Jehoyakim sang Juda, nga anak ni Josia: “Wala sing may magpangasubo sa iya *kon mapatay siya*. Ang iya pamilya, mga opisyal, kag mga tinawo indi magpangasubo sa iya.

19 Ilubong siya pareho sa paglubong sang *patay nga* donkey; guyuron siya kag ihaboy sa guwa sang puwertahan sang Jerusalem.”

20 “*Kamo nga katawhan sang Juda*, magsinggit kamo sa kahadlok kay wala na ang inyo kadampig nga mga nasyon. Pangitaa ninyo sila sa Lebanon. Tawga ninyo sila sa Bashan kag sa Abarim.

21 Ginpaandaman ko kamo sang maayo pa ang inyo kahimtangan, pero indi kamo magpamati. Amo na gid ina ang inyo batasan halin sang bata pa kamo; indi gid kamo magtuman sa akon.

22 Laptahon ko ang tanan ninyo nga pangulo pareho sang upa nga ginapalid sang hangin, kag ang inyo kadampig *nga mga nasyon* pagabihagon. Mahuy-an gid kamo tungod sang tanan ninyo nga kalautan.

23 “Kamo nga nagaestar sa *palasyo sang Jerusalem* *nga* hinimo halin sa mga *kahoy* *nga* sedro nga halin sa Lebanon, magaugayong kamo kon mag-abot na ang mga kasakit sa inyo, pareho sang pag-ugayong sang isa ka babayi nga manugbata.

Ang Mensahi Parte kay Jehoyakin

²⁴ “Ako, ang buhi nga GINOO, nagasumpa nga sikwayon ko ikaw, Haring Jehoyakin sang Juda, nga anak ni Jehoyakim. Bisan pareho ka sa singsing sa akon tuo nga kamot* husluon ko gid ikaw.

²⁵ Itugyan ko ikaw sa mga nagatinguha sa pagpatay sa imo nga imo ginakahadlukan. Huo, itugyan ko ikaw kay Haring Nebucadnezar sang Babilonia kag sa iya mga soldado.[†]

²⁶ Itapok ko ikaw kag ang imo iloy sa iban nga lugar nga indi ninyo natawhan, kag didto kamo mapatay.

²⁷ Indi na gid kamo makabalik sa duta nga inyo ginahandom nga balikan.

²⁸ Jehoyakin, pareho ka sang buka nga kolon nga ginhaboy kay indi na mapuslan. Amo ina kon ngaa ikaw kag ang imo kabataan itapok sa lugar nga wala ninyo mahibalui.”

²⁹ O duta *sang Juda*, pamatiit gid ang pulong sang GINOO.

³⁰ Kay amo ini ang iya ginasiling: “Isulat nga ang ini nga tawo *nga si Jehoyakin* daw wala sing anak, kay wala sing bisaan isa sa iya mga anak nga magapungko sa trono ni David bilang hari sang Juda. Ini nga tawo indi gid magmauswagon sa iya kabuhi.”

23

Ang Paglaom sa Palaabuton

---

* **22:24** *singsing sa akon tuo nga kamot*: Tanda ini nga ang hari representante sang Dios. † **22:25** *iya mga soldado*: sa literal, *mga Kaldeanhon*

1-2 Nagsiling ang GINOO, ang Dios sang Israel, “Kaluluoy kami nga mga pangulo sang akon katawhan! Pareho kami sa mga manugbantay sang karnero nga nagapamatay kag nagpalapta sang mga karnero. Gani tungod nga ginpalapta ninyo ang akon katawhan kag wala gin-atipan, silutan ko kami. *Oo, silutan ko kami* tungod sa kalautan nga inyo ginhimo.

3 Ako mismo ang magatipon sa mga nabilin ko nga katawhan halin sa nagkalain-lain nga lugar nga sa diin ginpalapta ko sila, kag dal-on ko sila pabalik sa ila duta, kag didto magadamo gid sila.

4 Hatagan ko sila sang mga pangulo nga magatipon sa ila, kag indi na sila mahadlok ukon makulbaan, kag wala na sing may madula sa ila. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

5 Nagsiling pa ang GINOO, “Magaabot ang tion nga paharion ko ang isa ka matarong nga hari nga kaliwat ni David. Magahari siya nga may kaalam, kag himuong niya ang matarong kag husto sa sini nga duta.

6 Amo ini ang ngalan nga itawag sa iya: ‘Ang GINOO amo ang Nagahatag sa Aton sang Pagkamatarong.*’ Kag sa sina nga tion maluwas ang Juda kag makaangkon sang kalinong ang Israel.

7 “Kag sa sina man nga tion ang mga tawo indi na magsumpa nga nagasiling, ‘Nagasumpa ako sa buhi nga GINOO nga nagpaguwa sa mga Israelinhon sa Egypt.’

8 Sa baylo, magasiling sila, ‘Nagasumpa ako sa buhi nga GINOO nga nagpaguwa sa mga kali-

---

* **23:6 Pagkamatarong:** ukon, *Kaluwasan*; ukon, *Kadalag-an*

wat sang Israel halin sa nasyon sa north kag sa tanan nga nasyon nga sa diin ginpalapta niya sila.' Dayon magaestar sila sa ila kaugalingon nga duta."

Ang Silot sa Butigon nga mga Propeta

⁹ Daw sa mabuka ang akon tagipusuon tungod sa *butigon* nga mga propeta. Nagapalangurog ang akon mga tul-an, kag daw sa hubog ako tungod sa balaan nga mensahi sang GINOOKontra sa *ila*.

¹⁰ Puno na gid ang duta sang mga tawo nga nagasimba sa mga dios-dios,[†] kay ang mga propeta nagahimo sang kalautan kag nagaabuso sang ila gahom. Tungod sini ginsumpa sang GINOO ang duta, gani nagsmala ini kag nagkalalaya ang mga tanom.

¹¹ Kay amo ini ang ginasiling sang GINOO: "Ang mga pari pareho man sa mga propeta. Indi sila diosnon kag nagahimo sila sang kalautan bisan sa akon templo mismo.

¹² Gani mangin madanlog kag madulom ang ila dalan. Magakalasandad kag magakalatumba sila, kay padal-an ko sila sang kalaglagan sa tion nga silutan ko sila. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

¹³ "Nakita ko nga puwerte kalaot sang mga propeta sang Samaria, kay nagapanagna sila sa ngalan ni Baal kag ginpatatalang nila ang akon katawhan nga mga Israelinhon.

¹⁴ Pero nakita ko nga mas malain pa gid ang mga propeta sang Jerusalem, kay nagasimba sila sa mga dios-dios kag nagabutig pa. Ginaganyat

---

[†] **23:10** *nagasimba sa mga dios-dios*: sa literal, *nagapanginbabayi ukon nagapanginlalaki*

nila ang mga malain sa paghimo pa gid sang malain, gani wala sila nagabiya sa ila kalautan. Ang katawhan sang Jerusalem pareho kalaot sa katawhan sang Sodom kag Gomora.

¹⁵ “Gani *ako*, ang GINOOG nga Makagagahom, nagasiling parte sa sini nga mga propeta: Pakanon ko sila sang mapait nga pagkaon kag paimnon sang tubig nga may hilo; kay tungod sa ila naglapta ang kalautan sa bilog nga duta.”

¹⁶ Nagsiling ang GINOOG nga Makagagahom *sa katawhan sang Jerusalem*, “Indi kamo magpamati sa ginasiling sang *sining butigon* nga mga propeta. Ginapasalig lang nila kamo sang indi matuod. Ang ginasugid nila sa inyo nga mga palanan-awon wala naghalin sa akon kundi halin lang sa ila hunahuna.

¹⁷ Amo ini ang ila ginahambal permi sa mga tawo nga nagainsulto sa akon kag nagasunod sa ila matig-a nga mga tagipusuon: ‘Mangin maayo gid ang inyo kahimtangan, siling sang GINOOG. Wala sing malain nga matabo sa inyo.’

¹⁸ Pero sin-o sa *sining* mga propeta ang nakahibalo sa akon hunahuna? Wala gani sila nagpamati sa akon pulong ukon nagsapak sa akon ginsiling.

¹⁹ Pamati! Ang akon kaakig pareho sang bagyo ukon buhawi nga magahampas sa ulo sang *sining* malain nga mga tawo.

²⁰ Indi gid madula ang akon kaakig hasta mahimo ko ang akon luyag nga himuong. Kag sa palaabuton nga mga inadlaw, maintiendihan ninyo ini sing maayo.

21 Wala ko ginpadala ini nga mga propeta, pero naglakat gihapon sila. Wala ako magpakighambal sa ilá, pero nagpanagna sila.

22 Pero kon nahibaluan lang nila kon ano ang ara sa akon hunahuna, ginsugid kuntani nila ang akon mga pulong sa akon katawhan, para magbiya sila sa ilá malain nga mga pagginawi kag mga binuhatan.

23 Dios ako nga ara sa bisan diin kag indi lang sa isa ka lugar.

24 Wala sing may makapanago sa sekreto nga mga lugar nga indi ko makita. Wala bala kamo kahibalo nga ara ako bisan diin sa langit kag sa duta? Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.

25 “Nabatian ko kon ano ang ginpanghambal sang mga propeta nga nagahambal sang kabutigan sa akon ngalan. Nagasiling sila nga kuno ginhataagan ko sila sang mensahi sa damgo.

26 Hasta san-o pa bala sila maghambal sang kabutigan nga halin sa ilá madaya nga tagipusuon?

27 Paagi sa pagsugid nila sang sini nga mga damgo, ginatulod nila ang akon katawhan nga kalimtan ako, subong nga ginkalimtan ako sang ilá mga katigulangan paagi sa pagsimba kay Baal.

28 Pabay-i nga magsugid ini nga mga propeta sang ilá damgo, pero atong mga propeta nga naka-bati sang akon pulong dapat magsugid sini nga may katutom. *Kay may kinalain ang ilá damgo sa akon pulong, subong nga ang dagami lain sang sa uyas.*

29 Indi bala nga *gamhanan* ang akon pulong? Pareho ini sa kalayo *nga makasunog* ukon sa mar-

tilyo nga makadugmok sang bato.

³⁰ “Gani *ako*, ang GINOO, nagasiling nga kontra ko ang mga propeta nga nagakuha lang sang ila mensahi halin sa iban nga mga propeta kag nagasiling nga halin kuno ina sa akon.

³¹⁻³² Kontra ko man inang mga propeta nga nagahambal lang sang ila kaugalingon nga mga mensahi kag nagasiling nga ako kuno ang naghambal. Nagasugid sila sang mga damgo nga indi matuod, kag ginapatalang nila ang akon katawhan sa ila mga kabutigan nga ginahambal nila sing padasodaso. Wala ko gid sila pag-ipadala ukon pagsugua sa paghambal. Gani wala gid sila sing may mahatag nga kaayuhan sa katawhan. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

³³ “*Jeremias*, kon may magpamangkot sa imo nga pumuluyo ukon propeta ukon pari kon ano ang akon mensahi, silinga sila nga sikwayon ko sila.

³⁴ Kon may propeta ukon pari ukon bisan sin-o nga magsiling nga may mensahi siya kuno halin sa akon, silutan ko ina nga tawo kag ang iya panimalay.

³⁵ Mas maayo pa nga ang tagsa-tagsa magpamangkot na lang sa iya mga abyan ukon mga paryente kon ano ang akon mensahi

³⁶ sang sa magsiling nga, ‘May mensahi ako halin sa GINOO.’ Kay ginagamit lang ini sang iban para mapapati nila ang ila isigkatawo, gani ginapatiko nila ang mga mensahi sang buhi nga Dios, ang GINOO nga Makagagahom.

³⁷ “*Jeremias*, halimbawa magpamangkot ka sa isa ka propeta kon may mensahi siya halin sa akon

³⁸ kag magsiling siya, ‘Huo, may mensahi ako halin sa GINOO.’ Dapat hambalan mo siya nga amo ini ang akon ginasiling: ‘Tungod nga nagsiling ka nga may mensahi ka halin sa akon, bisan gindumilian ko ikaw sa pagmitlang sini,

³⁹ kalimtan ko gid ikaw kag tabugon sa akon presensya. Kag pabay-an ko ini nga siyudad nga ginhatag ko sa inyo mga katigulangan.

⁴⁰ Pakahuy-an ko gid kami hasta san-o, nga indi gid malimtan.’”

24

Ang Duha ka Basket nga Higos

¹ May ginpakita ang GINOO sa akon *nga palananawon* sa tapos nga ginbihag ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia si Haring Jehoyakin sang Juda, nga anak ni Jehoyakim. Gindala si Jehoyakin sa Babilonia pati ang iya mga opisyal kag ang eksperto nga mga panday kag mga trabahador. Ang nakita ko sa akon palananawon duha ka basket nga higos* nga ara sa atubangan sang templo sang GINOO.

² Ang mga higos sa isa ka basket maayo gid kag luto, nga bag-o lang ginharvest. Pero ang mga higos sa isa ka basket kalain gid kag indi gid makaon.

³ Dayon nagpamangkot ang GINOO sa akon, “Jeremias, ano ang imo nakita?” Nagsabat ako, “Mga higos. Ang iban maayo gid, pero ang iban kalain gid kag indi gid makaon.”

⁴ Dayon nagsiling ang GINOO sa akon,

---

* **24:1 higos:** ang bunga sang kahoy nga higera (ukon “fig tree”)

5 “Ako, ang GINOO, ang Dios sang Israel, nagasiling nga kabigon ko nga pareho sa maayo nga mga higos ang mga Israelinhon nga ginpabihag ko sa mga taga-Babilonia.[†]

6 Bantayan ko sila para maayo ang ila kahimtagan, kag dal-on ko sila pabalik sa sini nga duta. Pabangunon ko sila liwat kag indi paglaglagon. Palig-unon ko sila kag indi paggabuton.

7 Hatagan ko sila sang handom nga kilalahon nila ako nga amo ang GINOO. Mangin katawhan ko sila, kag ako mangin ila Dios, kay magabalik sila sa akon sa bug-os nila nga tagipusuon.

8 “Pero kabigon ko nga pareho sa malain nga mga higos nga indi makaon si Haring Zedekia sang Juda kag ang iya mga opisyal, pati ang tanan nga Israelinhon nga nabilin nga buhi sa Jerusalem ukon sa Egypt.

9 Himuon ko sila nga makangilil-ad sa tanan nga ginharian sa kalibutan. Insultuhon sila kag hikayan, yagutaon kag pakamalauton sa tanan nga lugar nga sa diin tabugon ko sila.

10 Padal-an ko sila sang inaway, gutom, kag balatian hasta nga malaglag sila sing bug-os sa duta nga ginhata tag ko sa ila kag sa ila mga katigulangan.”

25

Ang 70 ka Tuig nga Pagkabihag

1 Ini nga mensahi nga para sa katawhan sang Juda ginhata tag sang GINOO kay Jeremias sang ikaapat nga tuig sang paghari ni Jehoyakim nga anak

---

[†] **24:5 taga-Babilonia:** sa literal, *Kaldeanhon*

ni Josia sa Juda. Ini amo ang naahauna nga tuig sang paghari ni Nebucadnezar sa Babilonia.

² Nagsiling si Propeta Jeremias sa tanan nga katawhan sang Juda kag sa tanan nga nagaestar sa Jerusalem:

³ Sa sulod sang 23 ka tuig—halin sang ika-13 nga tuig sang paghari ni Josia nga anak ni Amon sa Juda hasta subong—nagapakighambal ang GINOO sa akon. Kag padayon ko nga ginasugid sa inyo ang iya ginasiling, pero wala gid kami magpamati.

⁴ Kag bisan padayon nga ginpadala sang GINOO sa inyo ang tanan niya nga alagad nga mga propeta, wala gihapon kami magsapak ukon magpamati.

⁵ Nagsiling *ang GINOO paagi sa sini nga mga propeta*, “Magbiya na kami sa inyo malain nga pagginawi kag mga binuhatan para padayon kami nga makaestar hasta san-o sa duta nga ginhatako sa inyo kag sa inyo mga katigulangan.

⁶ Indi kami mag-alagad kag magsimba sa mga dios-dios. Indi ninyo ako pagpaakiga sa mga dios-dios nga inyo lang ginhimo, para indi ko kami pagsilutan.”

⁷ Pero wala gid kami magpamati sa GINOO. Ginpaaikig gid ninyo siya paagi sa inyo ginhimo nga mga dios-dios. Gani kami mismo ang nagdala sang silot sa inyo kaugalingon.

⁸ Gani amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom: “Tungod wala kami magpamati sa akon mga mensahi,

⁹ ipasalakay ko kami sa mga katawhan sa north nga ginapanguluhan sang akon suluguon nga si

Haring Nebucadnezar sang Babilonia. Salakayon nila ini nga duta kag ang tanan nga pumuluyo sini, pati ang tanan nga nasyon sa palibot sini. Laglagon ko kamo sing bug-os, kag maurungan gid ang mga tawo *sa matabo* sa inyo kag insultuhon nila kamo. Huo, malaglag gid kamo hasta san-o.

¹⁰ Indi na kamo magsinadya ukon magkinalipay. Indi na mabatian ang pagsinadya sang bagong kasal. Wala na sing may maggaling *sang trigo* ukon magpasiga sang suga *kon gab-i*.

¹¹ Mangin mamingaw ining bilog nga duta. Ini nga nasyon kag ang mga nasyon sa palibot sini magaalagad sa hari sang Babilonia sa sulod sang 70 ka tuig.

¹² “Pero pagkatapos sang 70 ka tuig, silutan ko ang hari sang Babilonia kag ang iya katawhan tungod sa ila sala. Himuong ko man nga mamingaw ang ila nasyon hasta san-o.

¹³ Ipaagom ko sa ila nasyon ang tanan nga butang nga ginhambal ko kontra sa ila kag sa iban nga mga nasyon, nga gin panghambal ni Jeremias kag nasulat sa sini nga libro.

¹⁴ Ulipunon sila sang madamo nga nasyon kag sang gamhanan nga mga hari. Silutan ko sila suno sa ila mga ginhimo.”

Ang Kupa nga Puno sang Kaakig sang Dios

¹⁵ Nagsiling ang GINOO, ang Dios sang Israel sa akon, “Kuhaa sa akon kamot ining kupa nga puno sang akon kaakig kag ipainom sa tanan nga nasyon nga sa diin ginapadala ko ikaw.

16 Kon makainom sila sini, magaduling-duling sila nga daw sa buang tungod sa inaway nga ipadala ko sa ila."

17 Gani ginkuha ko ang kupa sa kamot sang GINOO kag ginpainom sa tanan nga nasyon nga sa diin ginpadala niya ako.

18 Ginpainom ko ang Jerusalem, kag ang mga banwa sang Juda, pati ang ila mga hari kag mga opisyal, para malaglag sila. Maurungan gid ang mga tawo *sa matabo* sa ila. Insultuhon sila kag pakamalaute, subong man sang ginahimo karon sa ila.

19 *Ginpainom ko man* ang Faraon nga hari sang Egypt, ang iya mga opisyal, mga pangulo kag ang tanan niya nga katawhan,

20 pati ang tanan nga indi Egyptohanon nga nagaestar didto. *Ginpainom ko man* ang mga hari *kag mga katawhan* sang masunod nga mga lugar: Uz, mga banwa sang Filistia (nga ang mga hari sini nagdumala sa Ashkelon, Gaza, Ekron, kag Ashdod),

21 Edom, Moab, Ammon,

22 Tyre, Sidon, mga lugar sa tabok sang dagat,

23 Dedan, Tema, Buz, mga malayo nga lugar,*

24 Arabia, mga tribo sa desierto,

25 Zimri, Elam, Media,

26 mga lugar sa north, malayo man ukon malapit—ang tanan nga ginharian sa kalibutan. Kag ang katapusan nga ginpainom amo ang Babilonia.[†]

* **25:23** *mga malayo nga lugar:* sa literal, *ang mga nagapautod sang ila patilya*   † **25:26** *Babilonia:* sa Hebreo, *Sheshac*.

27 *Dayon nagsiling ang GINO sa akon, “Iham-bal sa sini nga mga nasyon nga ako, ang GINO ng Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling: Sige, mag-inom kamo sa kupa sang akon kaakig hasta nga magkalahubog kamo, magsulu-luka, magkalatumba kag indi na makabangon pa, tungod kay padal-an ko kamo sang inaway.*

28 “Pero kon indi gani sila mag-inom, silinga sila nga *ako*, ang GINO ng Makagagahom, nagasiling: Kinahanglan nga mag-inom kamo!

29 Tan-awa ninyo! Ginasuguran ko na ang pag-padala sang kalaglagan sa Jerusalem, ang siyudad nga akon ginpili para padunggan ako. Karon naghunahuna bala kamo nga indi ko kamo pagsilutan? Silutan ko gid kamo! Kay paawayon ko ang tanan nga nasyon sa bilog nga kalibutan. *Ako*, ang GINO ng Makagagahom, ang nagasiling sini.

30 “Jeremias, isugid sa ila ang tanan ko nga ginsiling, kag silinga sila: Magangurob ang GINO halin sa langit; ang iya tingog magadaguob halin sa iya balaan nga puluy-an. Magangurob siya sing mabaskog sa iya katawhan. Magasinggit siya sa tanan nga nagaestar sa kalibutan pareho sang tawo nga nagasinggit samtang nagalinas *sang ubas*.

31 Ang iya tingog mabatian hasta sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan, kay iakusar niya ang mga nasyon. Sentensyan niya ang tanan nga katawhan, kag pamatyon ang mga malain sa inaway. *Ako*, ang GINO, ang nagasiling sini.”

32 Nagpadayon sa pagsiling ang GINO ng Makagagahom: “Mag-andam kamo! Ang kalaglagan magaabot sa nagkalain-lain nga nasyon pareho

sang mabaskog nga bagyo nga halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan."

33 Sa sina nga adlaw madamo ang pamatyon sang GINOO, sa bagay nga ang mga bangkay mag-alalapta sa punta kag punta sang kalibutan. Wala gid sing may magpangasubo ukon magtipon ukon maglubong sa ila. *Pabay-an lang* sila pareho sang mga ipot sa palahalban.

34 Kamo nga mga pangulo, maghibi kamo sing tudo kag magligid sa yab-ok sa *pagpakita sang inyo pagpangasubo*. Kay nag-abot na ang tion sa pagpatay sa inyo pareho sang pag-ihaw sang karnero. Malaglag kamo pareho sang espesyal nga kolon nga nabuka.

35 Wala gid kamo sing lugar nga mapalagyuhan ukon madalaganan.

36 Mabatian ang inyo mga paghibi kag pagugayong, kay ginlaglag sang GINOO ang inyo katawhan.

37 Ang mabuganaon nga palahalban mangin desierto tungod sa puverte nga kaakig sang GINOO.

38 Pareho siya sang leon nga naggwuwa sa iya palanaguan *sa pagpangita sang tulukbon*. Mangin mamingaw ang inyo duta tungod sa pagsalakay sang kaaway, kag tungod sa puverte nga kaakig sang GINOO.

26

Nakaluwas si Jeremias sa Kamatayon

1-2 Sang bag-o pa lang naghari si Jehoyakim nga anak ni Josia sa Juda, nagsiling ang GINOO sa akon, "Magtindog ka sa ugsaran sang akon templo kag maghambal sa tanan nga katawhan sang mga

banwa sang Juda nga nagakadto diri sa akon templo sa pagsimba. Isugid sa ila ang tanan nga isugo ko sa imo, kag indi mo gid ini pagbuhinan.

³ Basi pa lang mamati sila sa imo kag magbiya sa ila malain nga pagginawi. Kon himuong nila ina, indi ko pagpadayunon ang kalaglagan nga ginplano ko nga himuong sa ila tungod sa ila malain nga mga ginahimo.

⁴ Silinga sila nga amo ini ang akon ginasiling: Kon indi kamo magpamati sa akon kag magtuman sa akon kasuguan nga ginhata tag ko sa inyo,

⁵ kag kon indi kamo magpamati sa ginasiling sang akon mga alagad nga mga propeta, nga permi ko ginapadala sa inyo pero wala ninyo ginapamatii,

⁶ laglagon ko ini nga templo, subong nga ginlaglag ko ang Shilo. Kag ini nga siyudad pakamauton sang tanan nga nasyon sa bilog nga kalibutan.”

⁷ Ang mga pari, mga propeta, kag ang tanan nga tawo nakabati sining mga ginhambal ni Jeremias sa templo sang GINO.

⁸ Pero pagkatapos hambal ni Jeremias sini, ginpalibutan siya sang mga pari, mga propeta kag mga tawo, kag ginsilingan, “Dapat ka nga mapatay!

⁹ Ngaa nagsiling ka sa ngalan sang GINO nga ining templo laglagon pareho sang Shilo, kag ining siyudad mangin mamingaw kag indi na pagestaran?” Gani gindakop nila si Jeremias didto sa templo sang GINO.

¹⁰ Sang mabatian ini sang mga opisyal sang Juda, naghulin sila sa palasyo kag nagkadto sa

templo. Nagpungko sila didto sa alagyan sang Bag-o nga Puwertahan sang templo *sa paghukom*.

¹¹ Dayon nagsiling ang mga pari kag mga propeta sa mga opisyal kag sa tanan nga tawo *didto*, “Ini nga tawo dapat nga sentensyahan sang kamatayon tungod kay naghambal siya kontra sa sini nga siyudad. Kamo mismo ang nakabati sa iya!”

¹² Nagsiling si Jeremias sa tanan nga opisyal kag sa tanan nga tawo *didto*: “Ginpadala ako sang GINOO sa paghambal kontra sa sini nga templo kag siyudad, pareho sang inyo nabatian.

¹³ Gani magbag-o na kamo sa inyo pagginawi kag pamatasan, kag magtuman sa GINOO nga inyo Dios. Kay kon himuong ninyo ina, indi pagpadayunon sang GINOO ang kalaglagan nga iya ginsiling kontra sa inyo.

¹⁴ Kon parte sa akon, wala ako sing may mahimo. Himua ninyo sa akon kon ano ang maayo kag husto para sa inyo.

¹⁵ Pero tandai ninyo ini: kon patyon ninyo ako, may salabton kamo kag ang mga tawo sa sini nga siyudad tungod sa inyo pagpatay sa tawo nga wala sing sala, kay sa pagkamatuod ginpadala ako sang GINOO sa paghambal sining tanan nga butang nga inyo nabatian subong.”

¹⁶ Dayon nagsiling ang mga opisyal kag ang mga tawo sa mga pari kag mga propeta, “Ini nga tawo indi dapat sentensyahan sang kamatayon, kay naghambal siya sa aton sa ngalan sang GINOO nga aton Dios.”

¹⁷ May pila ka manugdumala nga nagtindog sa atubangan kag nagsiling sa bilog nga komunidad,

18 “Sang si Hezekia ang hari sang Juda, si Micas nga taga-Moreshet nagsugid sang mensahi sang GINOO sa tanan nga katawhan sang Juda. *Siling niya*, ‘Nagsiling ang GINOO nga Makagagahom nga pagalaglagon ang Zion, ang siyudad sang Jerusalem. Mangin pareho ini sa gin-arado nga uma, kag mangin tinumpukan sang mga nagkalaguba. Kag mangin kagulangan ang bukid nga ginatindugan sang templo.’

19 Ginpatay bala siya ni Hezekia ukon sang bisan sin-o sa Juda? Wala! Sa baylo, nagtahod si Hezekia sa GINOO kag nagdangop sa iya. Gani wala pagpadayuna sang GINOO ang kalaglagan nga iya ginsiling kontra sa ila. *Karon, kon patyon ninyo si Jeremias*, kamo mismo ang magadala sang grabe nga silot sa inyo kaugalingon.”

20 Sadto nga tion, may isa man ka tawo nga nagasugid sang mensahi sang GINOO. Ang iya ngalan si Uriah nga anak ni Shemaya nga taga-Kiriath Jearim. Naghambal man siya kontra sa sini nga siyudad kag nasyon pareho sang ginsiling ni Jeremias.

21 Sang mabatian ni Haring Jehoyakim kag sang tanan niya nga mga opisyal kag mga pangulo ang ginsiling ni Uriah, gintinguhaan nila nga patyon siya. Pero nabalitaan ini ni Uriah, gani nagpalagyo siya sa Egypt tungod sa kahadlok.

22 Pero ginsugo ni Haring Jehoyakim si Elnatan nga anak ni Acbor kag ang iban pa nga tawo sa pagkadto sa Egypt.

23 Ginkuha nila si Uriah didto kag gindala kay Haring Jehoyakim, kag ginpatay siya ni Haring Jehoyakim paagi sa espada kag ginhaboy ang

iya bangkay sa pampubliko nga lulubngan.

²⁴ Pero si Jeremias ya ginbuligan ni Ahikam nga anak ni Shafan, gani wala siya gintugyan sa mga tawo para patyon.

27

Nagtakod si Jeremias sang Gota sa Iya Liog

¹⁻² Sang bag-o pa lang naghari si Zedekia nga anak ni Josia sa Juda, nagsiling ang GINOO sa akon, "Jeremias, maghimo ka sanggota kag tabang*" nga panit kag itakod sa imo liog.

³ Dayon isugid ini nga mensahi sa mga hari sang Edom, Moab, Ammon, Tyre, kag Sidon paagi sa ila mga embahador nga nagkadto sa Jerusalem sa pagpakigkita kay Haring Zedekia sang Juda.

⁴ Ihatag sa ila ini nga mensahi para sa ila mga hari: 'Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel:

⁵ Paagi sa akon puwerte nga gahom gintuga ko ang kalibutan, ang mga katawhan, kag ang mga kasapatan, kag pagusto ako kon sin-o ang akon padumalahon sini.

⁶ Gani karon itugyan ko ang inyo mga nasyon sa akon alagad nga si Haring Nebucadnezar sang Babilonia. Bisan ang talunon nga mga sapat ipasakop ko sa iya pagdumala.

⁷ Magaalagad ang tanan nga nasyon sa iya, sa iya anak, kag sa iya apo, hasta sa tion nga malaglag ang Babilonia. Kag sa sina nga tion, ang Babilonia naman ang magaalagad sa madamo nga nasyon kag sa gamhanan nga mga hari.

---

* **27:1-2 tabang:** lubid nga ginatakom sagota.

8 “Pero kon may nasyon ukon ginharian nga indi mag-alagad ukon magpasakop kay Haring Nebucadnezar sang Babilonia, silutan ko ina nga nasyon paagi sa inaway, gutom, kag balatian hasta nga mapasakop ko sila kay Nebucadnezar. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

9 Gani indi kamo magpamati sa inyo mga propeta, mga manugpakot, mga nagapaathag sang kahulugan sang mga damgo, mga manugbabaylan ukon espiritista, nga nagasiling nga indi kamo pagsakupon sang hari sang Babilonia.

10 Kabutigan ang ila ginasiling sa inyo. Kag kon patihan ninyo, pahalinon ko kamo sa inyo duta. Tabugon ko kamo kag lagragon.

11 Pero ang nasyon nga magpasakop kag mag-alagad sa hari sang Babilonia magapabilin sa ila kaugalingon nga duta, kag magapadayon sila sa pag-estar dira kag sa pagpanguma. *Ako, ang GINO, ang nagasiling sini.”*

12 Amo man nga mensahi ang ginsiling ko kay Haring Zedekia sang Juda. Nagsiling ako, “Magpasakop kamo sa hari sang Babilonia. Mag-alagad kamo sa iya kag sa iya katawhan kag magakabuhi kamo.

13 Kay kon indi, ikaw kag ang imo katawhan mapatay sa inaway, sa gutom, kag sa balatian, pareho sang ginsiling sang GINOO nga matabo sa nasyon nga indi mag-alagad sa hari sang Babilonia.

14 Indi kamo magpamati sa ginasiling sang mga propeta nga indi kamo pagsakupon sang hari sang Babilonia, kay kabutigan ang ila ginasiling sa inyo.

15 Amo ini ang ginasiling sang GINOO: ‘Wala ko

ginpadala ina nga mga propeta. Nagahambal sila sing butig sa akon ngalan. Gani kon magpati kamo sa ila, tabugon ko kamo kag laglagon, pati ang ina nga mga propeta.’”

¹⁶ Dayon nagsiling ako sa mga pari kag sa tanan nga tawo, “Nagasiling ang GINOO nga indi kamo magpamati sa mga propeta nga nagasiling nga sa indi madugay ibalik na ang mga kagamitan sang templo halin sa Babilonia. Kabutigan ang ila ginasiling sa inyo.

¹⁷ Indi kamo magpamati sa ila, kundi mag-alagad kamo sa hari sang Babilonia, kag magak-abuhi kamo. Indi na lang kuntani malaglag ini nga siyudad!

¹⁸ Kon matuod nga mga propeta sila kag ang ila ginahambal halin sa GINOO, magpakitluoy sila sa GINOO nga Makagagahom nga ang mga kagamitan nga nabilin sa templo, sa palasyo sang hari sang Juda, kag sa Jerusalem indi na pagdal-on sa Babilonia.

¹⁹ Kay nagasiling ang GINOO nga Makagagahom nga ang *saway nga* mga haligi *sang templo*, ang *suludlan sang tubig nga ginatawag nga* Dagat, mga karo nga ginagamit sa paghakot sang tubig, kag ang iban pa nga mga kagamitan sa sini nga siyudad *pagadal-on sa Babilonia*.

²⁰ Ini nga mga kagamitan wala ginpangdala ni Haring Nebucadnezar sa Babilonia sang ginbihag niya halin sa Jerusalem si Haring Jehoyakin sang Juda nga anak ni Jehoyakim, kaupod ang mga opisyal sang Juda kag Jerusalem.

²¹⁻²² Pero karon, amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel,

‘Ini nga mga kagamitan pagadal-on sa Babilonia kag magpabilin didto hasta sa tion nga kuhaon ko kag dal-on pabalik sa Jerusalem.’”

28

Si Jeremias kag si Propeta Hanania

¹ Sa amo gihapon nga tuig, sa ikalima nga bulan sang ikaapat nga tuig sang paghari ni Zedekia sa Juda, may ginsiling sa akon si Propeta Hanania nga anak ni Azur nga taga-Gibeon. Natabo ini didto sa templo sang GINOO, sa atubangan sang mga pari kag sang tanan nga tawo didto. Siling niya,

² “Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makaggahom, ang Dios sang Israel: Dulaon ko na ang gahom sang hari sang Babilonia.

³ Sa sulod sang duha ka tuig ibalik ko sa sini nga lugar ang tanan nga kagamitan sang akon templo nga ginpanguha ni Haring Nebucadnezar kag gindala sa Babilonia.

⁴ Pabalikon ko man diri si Haring Jehoyakin sang Juda nga anak ni Jehoyakim, kag ang tanan nga taga-Juda nga ginbihag sa Babilonia, kay dulaon ko na ang gahom sang hari sang Babilonia. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

⁵ Dayon nagsabat si Propeta Jeremias kay Propeta Hanania didto sa atubangan sang mga pari kag sang mga tawo nga nagatindog sa templo sang GINOO.

⁶ Nagsiling siya, “Amen! Kabay pa nga himuong ina sang GINOO! Kabay pa nga tumanon sang GINOO ang imo ginsiling nga dal-on niya pabalik diri

ang mga kagamitan sang templo kag ang tanan nga ginbihag sa Babilonia.

⁷ Pero pamatii ining akon isiling sa imo kag sa tanan nga tawo nga nagapamati.

⁸ Ang mga propeta nga naahauna sa aton nagpanagna sadto nga may magaabot nga inaway, gutom kag balatian sa madamo nga nasyon kag sa gamhanan nga mga ginharian.

⁹ Ang propeta nga magpanagna sang kalinong dapat pamatud-an. Kon matabo ang iya ginsiling, kilalahon siya nga matuod nga ginpadala sang GINOO.”

¹⁰ Dayon ginkuha ni Propeta Hanania anggota sa liog ni Jeremias kag ginbali ini.

¹¹ Nagsiling dayon siya sa mga tawo didto: “Amo ini ang ginasiling sang GINOO: Ang mga nasyon nga ginsakop ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia daw pareho lang nga gintakdan niya sanggota. Pero gub-on ko anggota sa sulod sang duha ka tuig.” Dayon naglakat si Jeremias.

¹² Wala madugay, pagkatapos nga ginbali ni Propeta Hanania anggota sa liog ni Jeremias, nagsiling ang GINOO kay Jeremias,

¹³ “Lakat, silinga si Hanania nga amo ini ang akon ginasiling: Ginbali mo anggota nga kahoy pero ilisan ko ini sanggota nga salsalon.

¹⁴ Ako, ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel nagasiling: Ipapas-an ko ininggota nga salsalon sa tanan nga nasyon, para mag-alagad sila kay Haring Nebucadnezar sang Babilonia. Bisan ang talunon nga mga sapat ipasakop ko sa iya pagdumala.”

15 Dayon nagsiling si Propeta Jeremias kay Propeta Hanania, “Hanania, pamati! Ang GINOOG wala nagpadala sa imo, pero ginapapati mo ini nga nasyon sang kabutigan.

16 Gani amo ini ang ginasiling sang GINOOG: Dulaon ko ikaw sa kalibutan. Karon mismo nga tuig mapatay ka kay gintudluan mo ang mga tawo nga magrebelle sa akon.”

17 Kag sang ikapito nga bulan sadto nga tuig, napatay si Propeta Hanania.

29

Ang Sulat ni Jeremias sa mga Ginbihag

1 Didto sa Jerusalem, nagsulat si Jeremias para sa mga manugdumala, mga pari, mga propeta, kag sa iban pa nga ginbihag ni Nebucadnezar sa Babilonia halin sa Jerusalem.

2 *Ginsulat niya ini pagkatapos nga ginbihag si Haring Jehoyakin, ang iya iloy, ang mga opisyal sang palasyo, ang mga pangulo sang Juda kag Jerusalem, kag ang eksperto nga mga panday kag mga trabahador.*

3 Ginhatag ni Jeremias ang sulat kay Elasa nga anak ni Shafan kag kay Gemaria nga anak ni Hilkia. Ini sila ginpadala ni Haring Zedekia sang Juda kay Nebucadnezar sa Babilonia. Amo ini ang iya sulat:

4 Amo ini ang ginasiling sang GINOOG nga Makaggagahom, ang Dios sang Israel, sa tanan nga taga-Jerusalem nga iya ginpabihag sa Babilonia:

⁵ “Magpatindog kamo sang mga balay kag dira mag-estar. Magpananom kamo kag magkaon sang inyo patubas.

⁶ Magpangasawa kag magpamana kamo, kag magpamata. Paasawaha ukon papamanaha man ninyo ang inyo mga anak para magpamata man sila. Magmuad kag magdamo kamo.

⁷ Buligi ninyo nga magmaayo kag magmainuswagon ang siyudad nga sa diin ginpabihag ko kamo. Pangamuyui ninyo ini, kay kon mag-uswag ini, mag-uswag man kamo.”

⁸ Nagsiling pa gid ang GINO ng Makagagahom, ang Dios sang Israel: “Indi kamo magpatalang sa mga propeta ukon sa mga manugpakot nga kaupod ninyo. Indi man kamo magpamati sa ila mga damgo,

⁹ kay nagasugid sila sang kabutigan sa akon ngalan. Wala ko sila ginpadala.

¹⁰ Ako, ang GINO, nagasiling nga pagkatapos sang 70 ka tuig nga pagpanakop sang Babilonia, balikan ko kamo kag tumanon ko ang akon gin-promisa nga dal-on kamo pabalik sa inyo nga lugar.

¹¹ Nahibaluan ko kon paano ko tumanon ang akon mga plano para sa inyo—plano sa pag-pauswag sa inyo kag indi sa paghalit, plano sa paghatag sa inyo sang paglaom nga may maayo kamo nga palaabuton.

¹² Dayon magapanawag kamo kag magapangamuyo sa akon, kag pamatian ko kamo.

¹³ Kon magadangop kamo sa akon sing tinagi-pusuon, buligan ko kamo.

14 Huo, buligan ko gid kamo kag pabalikon ko kamo sa inyo duta halin sa pagkabihag.* Tipunon ko kamo halin sa nagkalain-lain nga nasyon nga sa diin ginpalapta ko kamo, kag ibalik sa inyo kau-galingon nga duta. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

15 “Basi masiling kamo nga ginpadal-an ko kamo sang mga propeta dira sa Babilonia.

16 Pero amo ini ang ginasiling ko parte sa hari nga naghalin sa kaliwat ni David kag sa tanan ninyo nga mga kasimanwa nga nabilin sa siyudad *sang Jerusalem*, nga wala mabihag kaupod ninyo:

17 Padal-an ko sila sang inaway, gutom kag balatian. Mangin pareho sila sa dunot nga higos nga indi gid makaon.

18 Huo, lagson ko sila sang inaway, gutom kag balatian, kag mangin makangilil-ad sila sa tanan nga ginharian. Tabugon ko sila sa bisan diin nga nasyon, kag didto pakamalauton sila, kangil-aran, insultuhon, kag yagutaon.

19 Kay wala sila magpamati sa akon mga pulong nga permi ko ginahambil sa ila paagi sa akon mga alagad nga mga propeta. Kag bisan kamo nga mga ginbihag wala man magpamati. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”*

20 Gani pamati kamo sa ginasiling sang GINOO, kamo nga mga ginpabihag niya halin sa Jerusalem pa-Babilonia.

21 Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Mak-agagahom, ang Dios sang Israel, parte kay Ahab nga anak ni Kolaya kag kay Zedekia nga anak

---

* **29:14 pabalikon...pagkabihag:** ukon, *ibalik ko ang inyo maayo nga kahimtangan.*

ni Maasea, “Ini nga mga tawo nagasugid sa inyo sang kabutigan sa akon ngalan. Gani itugyan ko sila kay Haring Nebucadnezar sang Babilonia kag ipapatay niya sila sa inyo mismo atubangan.

²² Ang ila dangatan gamiton sang mga taga-Juda nga ginbihag sa Babilonia sa pagpakamalaot sa iban. Magasiling sila, ‘Kabay pa nga patyon ka sang GINOO pareho kay Zedekia kag kay Ahab nga ginsunog sang hari sang Babilonia.’

²³ Matabo ini sa ila kay nakahimo sila sang makahuluya nga butang sa Israel. Nagpanginbabayi sila sa asawa sang iban kag naghambal sang kabutigan sa akon ngalan, nga wala ko gid ginsugo nga himuong nila. Nahibaluan ko gid ining ila mga ginhimo kag makapamatuod ako kontra sa ila. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

Ang Mensahi para kay Shemaya

²⁴ Ginsugo ako sang GINOO nga ihambal ini nga mensahi kay Shemaya nga taga-Nehelam:

²⁵ “Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel: Nagpadala ka sang sulat sa imo lang awtoridad kay Zefanias nga anak ni Maasea nga pari, kag nagpadala ka sang mga kopya sa iban pa nga mga pari, kag sa tanan nga katawhan sang Jerusalem. Amo ini ang imo sulat kay Zefanias,

²⁶ ‘Ginpili ka sang GINOO sa pagbulos kay Jehoyada bilang pari nga manugdumala sang templo. Katungdanan mo ang pagdakop kag pagkadena sa kay bisan sin-o nga buang-buang nga naga-pakapropeta.

27 Ti ngaa wala mo pagtapnaa si Jeremias nga taga-Anatot, nga nagapakaprofeta dira sa inyo?

28 Nagsulat pa gani siya sa amon diri sa Babilonia nga madugay pa kami kuno diri. Suno sa iya, magpatindog kami sang mga balay kag diri magestar, kag magpananom kag magkaon sang amon patubas.”

29 Sang mabaton ni Zefanias nga pari ang sulat ni Shemaya, ginbasa niya ini kay Propeta Jeremias.

30 Dayon nagsiling ang GINOO kay Jeremias,

31 “Ipadala ining akon mensahi sa tanan nga ginbihag. Silinga sila nga amo ini ang akon ginasing parte kay Shemaya nga taga-Nehelam: Wala ko ginpadala si Shemaya nga maghambal sa inyo. Ginpapati niya kamo sa iya kabutigan.

32 Gani ako, ang GINOO, nagasiling nga silutan ko gid siya kag ang iya mga kaliwat. Wala gid sing bisan isa sa iya mga kaliwat nga mabilin ukon makakita sang maayo nga mga butang nga akon pagahimuon sa inyo, kay gintudluan niya kamo nga magrebelde sa akon. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

30

Ang mga Promisa sang Dios sa Iya Katawhan

1-2 Nagsiling ang GINOO kay Jeremias, “*Ako, ang GINOO, ang Dios sang Israel, nagasiling nga isulat mo sa libro ang tanan nga ginsiling ko sa imo.*

3 Kay magaabot ang tion nga pabalikon ko ang akon katawhan nga taga-Israel kag taga-Juda sa

ila duta halin sa pagkabihag.* Huo, pabalikon ko sila sa duta nga ginhataq ko sa ila mga katigulangan nga ila panag-iyahan. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

4-5 Amo pa gid ini ang ginsiling sang GINOO parte sa Israel kag Juda: “Mabatian ang pagsininggit *sang mga tawo* sa kahadlok. Puwerte ang *ila* kakulba kag wala *sila* sang kalinong.

6 Karon may pamangkot ako sa inyo. Makabata bala ang mga lalaki? Ti, ngaa nakita ko ang mga lalaki nga nagapalanglapsi kag nagauyat sa ila tiyan pareho sang babayi nga nagapasakit?

7 Daw ano ka makahaladlok ang ina nga adlaw kon mag-abot na! Wala gid sing may makapareho sa sina nga adlaw. Tion ina sang kalisod sa mga kaliwat ni Jacob, pero sa ulihi maluwas sila sa sina nga kahimtangan.

8 *Ako, ang GINOO nga Makagagahom, nagasiling nga sa sina nga tion, indi na sila pag-ulipunon sang mga taga-iban nga lugar.* Daw pareho lang nga balion ko anggota sa ila mga liog kag panghuksun ang ila mga kadena.

9 Magaalagad na sila sa *akon, ang GINOO* nga ila Dios, kag sa ila hari nga *kaliwat ni David* nga akon ipadala sa ila.

10 “Gani indi kamo magkahadlok ukon mag-pakulba, kamo nga mga kaliwat ni Jacob nga akon alagad. *Ako, ang GINOO, nagasiling nga kuhaon ko gid kamo dira sa malayo nga lugar nga sa diin ginbihag kamo.* Dayon magakabuhi kamo nga

* **30:3 pabalikon...pagkabihag:** ukon, *ibalik ko ang maayo nga kahimtangan sang akon katawhan nga taga-Israel kag taga-Juda.*

may kalinong. Indi na kamo maano kag wala na sing may magpahadlok sa inyo.

¹¹ Kay kaupod ninyo ako kag luwason ko kamo. Laglagon ko sing bug-os ang tanan nga nasyon nga sa diin ginpalapta ko kamo, pero indi ko ini paghimoon sa inyo. Pero wala nagakahulugan nga indi ko na kamo pagsilutan. Disiplinahan ko kamo sing nagakaigo. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

¹²⁻¹³ Nagsiling pa gid ang GINOO sa iya katawhan: “Ang inyo mga pilas indi na mag-ayo kay grabe na gid ini. Wala gid sing may makabulig ukon makabulong sa inyo. Wala gid sing bulong para sa inyo.

¹⁴ Ginkalimtan na kamo sang inyo kadampig nga mga nasyon; wala na sila nagasapak sa inyo. Ginsalakay ko kamo pareho sang pagsalakay sang kaaway. Puwerte gid ang akon pagsilot sa inyo tungod kay grabe ang inyo mga sala kag puwerte kadamo.

¹⁵ Ngaa nagareklamo kamo nga ang inyo pilas wala nagaayo? Ginhimo ko ina sa inyo tungod kay grabe ang inyo mga sala kag puwerte kadamo.

¹⁶ “Pero ang tanan nga maglaglag sa inyo laglagon man; ang tanan ninyo nga mga kaaway pagabihagon. Ang tanan nga nagsalakay kag nagsanguha sang inyo mga pagkabutang salakayon kag panguhaon man ang ila mga pagkabutang.

¹⁷ Pero kamo ayuhon ko, kag bulngon ko ang inyo mga pilas, tungod kay nagasiling ang iban nga kamo nga mga taga-Jerusalem[†] ginsikway kag

---

[†] 30:17 *Jerusalem:* sa Hebreo, Zion

ginpabay-an. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*"

18 Nagsiling pa gid ang GINOO, "Pabalikon ko *ang mga kaliwat ni Jacob* sa ila mga banwa halin sa pagkabihag.[‡] Kaluoyan ko ang ila mga banwa. Patindugon nila liwat ang ila mga banwa[§] kag ang mabakod nga mga parte sini didto mismo sa ginpatindugan sadto.

19 Dayon magakanta sila sang mga pagpasalamat kag magahinugyaw sa kalipay. Padamuon ko sila kag padungan.

20 Ang ila mga kabataan magauswag pareho sang una. Palig-unon ko sila sa akon presensya, kag silutan ko ang bisan sin-o nga magdaogdaog sa ila.

21 Ang ila pangulo magahalin mismo sa ila. Papalapiton ko siya sa akon, kag magapalapit siya. Kay wala sing tawo nga mangahas nga magpalapit sa akon kon indi ko papalapiton. *Ako, ang GINOO, nagasiling nga*

22 mangin katawhan ko sila kag ako mangin ila Dios."

23 Pamati! Ang kaakig sang GINOO pareho sang bagyo ukon buhawi nga magahampas sa ulo sang malain nga tawo.

24 Indi gid madula ang iya puverte nga kaakig hasta mahimo niya ang iya luyag nga himuong. Kag sa ulihi maintiendihan ninyo ini.

[‡] **30:18** *Pabalikon...pagkabihag:* ukon, *Ibalik ko ang maayo nga kahimtangan sang mga banwa sang mga kaliwat ni Jacob.* [§] **30:18** *ang ila mga banwa:* ukon, *ang Jerusalem*

31

Ang Pagbalik sang mga Israelinhon

¹ Nagpadayon ang GINOO sa pagsiling, “Sa sina ngation, mangin Dios ako sang tanan nga pamilya sang Israel, kag mangin katawhan ko sila.

² Ako, ang GINOO, nagasiling nga tatapon ko ang mga nagkalabilin sa ila nga buhi sa inaway samtang napanglakaton sila sa kamingawan. Magabalik ako sa paghatag sang kapahuwayan sa Israel.”

³ Sang una* nagsilbing ang GINOO sa mga Israelinhon kag nagsiling, “Ginahigugma ko gid kamo sang wala sing katapusan nga gugma. Sa akon kaayo, ginpalapit ko kamo sa akon.

⁴ Patindugon ko kamo liwat, O katawhan sang Israel nga pareho sa isa ka birhen nga babayi. Sa liwat magasaot kamo sa kalipay nga nagatukar sang inyo mga tamborin.

⁵ Magatanom kamo liwat sang mga ubas sa mga bukid sang Samaria, kag magapulos sa mga bunga sini.

⁶ Magaabot ang tion nga ang mga manugbantay didto sa mga bukid sang Efraim magasinggit, ‘Dali kamo, mataklad kita sa Jerusalem[†] sa pagsimba sa GINOO nga aton Dios.’”

⁷ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Magkanta kamo kag maghinugyaw sa kalipay para sa Israel,[‡] ang labaw sa tanan nga nasyon. Magdayaw kamo kag magsinggit, ‘O GINOO, luwasa ang imo katawhan, ang nabilin nga buhi sa mga Israelinhon.’”

* **31:3 Sang una:** ukon, *Halin sa malayo*   † **31:6 Jerusalem:** sa Hebreo, *Zion*   ‡ **31:7 Israel:** sa Hebreo, *Jacob*

8 Pamati! Ako mismo ang magakuha kag magatipon sa ila halin sa duta sa north kag sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan. Pati ang mga bulag kag mga piang magaupod sa ila, subong man ang mga nagabulusong kag ang mga manugbata. Isa ka dako nga grupo ang magapauli.

9 Magahibi sila kag magapangamuyo samtang ginadala ko sila puli. Dal-on ko sila sa mga ililigan sang tubig, kag magaagi sila sa maayo nga dalan nga indi sila makasandad. Kay ako ang amay sang Israel, kag si Efraim[§] ang akon kamagulangan nga anak.

10 “O mga nasyon, pamatii ninyo ang akon ginasingling, kag isugid ini sa malayo nga mga lugar: Ginpalapta ko ang mga Israelinhon, pero tipunon ko sila, kag bantayan ko sila pareho sang manugbantay sang mga karnero.

11 Luwason ko sila nga mga kaliwat ni Jacob sa kamot sang mga tawo nga mas gamhanan sang sa ila.

12 Magakadto sila sa Bukid sang Zion kag magahinugyaw sa kalipay. Magakalipay sila tungod sa mga pagpakamaayo ko sa ila. Mangin bugana ang ila uyas, duga sang ubas, lana, kag mga kasapatan. Mangin pareho sila sa katamnan nga permiginabunyagan, kag indi na gid sila magkasubo pa.

13 Magasaot sa kalipay ang ila mga dalaga kag mga soltero pati ang mga tigulang. Bayluhan ko ang ila paghinibi sang kalipay. Imbes nga magpangasubo sila, lipayon ko sila.

§ 31:9 Efraim: Ang nagapanguna nga tribo sang ginharian sang Israel sa north kag nagarepresentar sang sini nga ginharian.

14 Hatagan ko ang mga pari sang bugana nga mga halad. Pun-on ko ang akon katawhan sang mga pagpakamaayo. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

15 Nagpadayon pa gid sa pagsiling ang GINOO, “May nabatian nga paghinibi kag pagpanalam-biton sa Rama. Nagahibi si Raquel tungod sa iya mga kabataan. Nagahibi siya kag indi na gid maulo-ulohan tungod kay ang iya mga kabataan nagkalamatay.”

16 Pero karon nagasiling ang GINOO, “Indi ka na maghibi kay balusan ko ikaw sa imo mga binuhatan. Magabalik ang imo mga anak halin sa duta sang mga kaaway.

17 Gani may paglaom sa imo palaabuton. Kay magabalik gid ang imo mga anak sa ila kaugaling-gon nga duta. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

18 Nabatian ko gid ang paghilibion sang mga taga-Efraim. Nagasiling sila, “*O GINOO, pareho kami sang bataon nga baka nga wala maanad sanggota, pero gintudluan mo kami nga magtumaman sa imo. Ikaw ang GINOO nga amon Dios, gani ibalik kami sa amon duta.*

19 Nagbiya kami sadto sa imo, pero karon naghinulsol na kami. Sang nakamarasmas kami nga nakasala kami ginpukpok namon ang amon dughan *sa paghinulsol*. Nahuya gid kami sa amon mga ginhimo sang bataon pa kami.”

20 Nagsabat ang GINOO, “*Kamo katawhan sang Efraim akon gid pinalangga nga anak. Bisan permi ako nagahambal kontra sa inyo, palangga*

ko gihapon kamo. Ginakahidlawan ko kamo kag naluoy gid ako sa inyo.

21 “Magbutang kamo sang mga tanda sa dalan. Tandai ninyo sing maayo ang dalan nga inyo gi-naagyan *kay diri man kamo magaagi sa inyo pag-balik.* O Israel nga pareho sa isa ka birhen nga babayi, magbalik na kamo sa inyo mga banwa.

22 San-o pa kamo mabalik sa akon, O mga anak ko nga nagtalang. Magahimo ako sang bag-o nga butang sa kalibutan, pareho bala nga ang babayi amo na ang nagapangaluyag* sa lalaki.”

Ang Palaabuton nga Kauswagan sang Israel

23 Nagsiling ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, “Kon pabalikon ko na ang katawhan sang Juda sa ila duta halin sa pagkabi-hag,[†] magasiling sila liwat, ‘Kabay pa nga pakamaayuhon sang GINOO ang balaan nga bukid *sang Jerusalem*, nga sa diin siya nagaestar.’

24 Magaestar ang mga tawo sa Juda kag sa mga banwa sini, pati ang mga mangunguma kag ang mga bakiro.

25 Kay papahuwayon ko ang mga ginakapoy kag busgon ko ang tanan nga nagakaluya sa kagutom. *Gani magasiling sila,*[‡]

26 ‘Nakabugtaw ako, kag manami gid ang akon tulog.’”

* **31:22** *nagapangaluyag:* ukon, *nagaprotektar*   † **31:23** *pabalikon...pagkabi-hag:* ukon, *ibalik ko na ang maayo nga kahimtangan sang katawhan sang Juda.   ‡ **31:25** *Gani magasiling sila:* ukon, *Dayon nagsiling si Jeremias.**

27 Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO, “Magaabot ang tion nga padamuon ko ang katawhan sang Israel kag Juda pati ang ila mga kasapatan.

28 Sang una ginsiguro ko gid nga magabot sila, marumpag, mawasak, kag malaglag, pero sa ulihi tukuron kag patindugon ko sila liwat. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

29 Sa sina nga tion ang mga tawo indi na magsiling nga, ‘Nagkaon ang ginikanan sang maaslom nga ubas, kag ang kaaslom sini matilawan sang ila mga kabataan.’

30 Sa baylo, kon sin-o ang nagkaon sang maaslom nga ubas, siya lang mismo ang makatilaw sang kaaslom sini. Ang tawo lang nga nakasala amo ang mapatay.”

31 Nagpadayon pa gid sa pagsiling ang GINOO, “Magaabot ang tion nga magahimo ako sang bag-o nga kasugtanan sa katawhan sang Israel kag sang Juda,

32 *kag ini* indi na pareho sang *una nga* kasugtanan nga akon ginhimo sa ila mga katigulangan sadtong gintuytuyan ko sila paguwa sa Egypt. Bisan tuod pareho ako sang bana sa ila, wala gid sila magtuman sang akon *una nga* kasugtanan. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

33 Nagsiling pa ang GINOO, “Ang *bag-o nga* kasugtanan nga akon himuong sa katawhan sang Israel sa palaabuton nga mga inadlaw amo ini: Ibutang ko ang akon mga sugo sa ila hunahuna, kag isulat ko ini sa ila tagipusuon. Ako mangin ila Dios, kag sila mangin akon katawhan.

34 Wala na sing may magsiling pa sa iya kasi-manwa ukon sa iya utod nga dapat kilalahon

niya ang GINOO. Tungod kay sila tanan mag-akilala sa akon, halin sa pinakakubos hasta sa pinakadungganon. Kay patawaron ko sila sa ila mga malain nga nahimo, kag indi ko na pagdum-dumon ang ila mga sala. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

³⁵ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Ako amo ang nagamando sa adlaw nga magsanag kon adlaw, kag sa bulan kag mga bituon nga magsanag kon gab-i. Kag ako ang nagalabugay sa dagat kag nagaupalinagumba sang mga balod. GINOO nga Makagagahom ang akon ngalan.

³⁶ Samtang nagaapabilin ang langit kag ang kalibutan, magapabilin man ang katawhan sang Israel hasta san-o.

³⁷ Subong nga indi matakos ang langit kag indi matungkad ang pundasyon sang kalibutan, indi ko man mahimo nga sikwayon ang tanan nga kaliwat sang Israel tungod sa *mga sala nga* ila ginhimo. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

³⁸ Nagsiling pa ang GINOO, “Magaabot ang tion nga ang siyudad *sang Jerusalem* pagatukuron liwat halin sa Tore ni Hananel pakadto sa Pamusod nga Puwertahan.

³⁹ Halin sa sina nga mga lugar, ang border magapadayon sa bukid sang Gareb dayon paliko sa Goa.

⁴⁰ Ang bilog nga pulopatag nga ginahabuyan sang mga bangkay kag mga basura, mangin balaan para sa akon, kag pati man ang tanan nga uma sa Kidron nga ililigan sang tubig sa east kag hasta sa Puwertahan sang mga Kabayo. Indi

na gid malaglag ukon maguba liwat ang ini nga siyudad.”

32

Nagbakal si Jeremias sang Uma

¹ May ginhambal ang GINOO kay Jeremias sang ika-10 nga tuig sang paghari ni Zedekia sa Juda, nga amo ang ika-18 nga tuig sang paghari ni Nebucadnezar sa Babilonia.

² Sadto nga tion, ginapalibutan sang mga soldado sang Babilonia ang Jerusalem, kag si Propeta Jeremias napriso sa ugsaran sang mga guwardya sa palasyo sang hari sang Juda.

³ Ginpapriso siya ni Haring Zedekia tungod sa iya ginhambal. Kay nagsiling si Jeremias, “Amo ini ang ginasiling sang GINOO: Itugyan ko ini nga siyudad sa hari sang Babilonia, kag maagaw niya ini.

⁴ Indi makapalagyo si Haring Zedekia sa mga taga-Babilonia,* kundi itugyan gid siya sa hari sang Babilonia kag magaatubang sa iya *para sentensahan*.

⁵ Dal-on si Zedekia sa Babilonia, kag magapabilin siya didto hasta nga matapos ang pagsilot ko sa iya. Bisan magpakig-away kamo sa mga taga-Babilonia indi gihapon kamo magdaog. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

⁶ Nagsiling si Jeremias, “Ginhambalan ako sang GINOO nga

⁷ si Hanamel nga anak ni Shalom nga akon tiyo magakadto sa akon kag magasiling, ‘Bakla

---

* ^{32:4} *taga-Babilonia:* sa literal, *Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 5, 24, 25, 28 kag 43.

ang akon uma sa Anatot. Tungod nga ikaw ang pinakamalapit ko nga paryente, may kinamatarong ka kag katungdanan sa pagbakal sini.'

⁸ "Kag suno sa ginsiling sang GINOO, nagkadto sa akon si Hanamel nga akon pakaisa didto sa ugsaran sang mga guwardya. Nagsiling siya, 'Bakla ang akon uma sa Anatot sa kadutaan sang *tribo ni Benjamin*. May kinamatarong ka kag katungdanan sa pagpanag-iya sini, gani bakla ini.'

"Nahibaluan ko nga ang GINOO gid ang nagsiling sadto,

⁹ gani ginbakal ko ato nga uma kay Hanamel sa bili nga 17 ka bilog nga pilak.

¹⁰ Ginpirmahan ko kag ginselyuhan ang papeles sa pagbakal sa atubangan sang mga saksi. Ginkilo ko dayon ang pilak kag ginbayad *kay Hanamel*.

¹¹ Dayon ginkuha ko ang papeles nga nase-lyuhan kag ang kopya sini nga wala naselyuhan, nga sa diin nasulat ang mga kasugtanan sang pagbakal.

¹² Kag ginhataq ko ini kay Baruc nga anak ni Neria kag apo ni Masea, sa presensya ni Hanamel kag sang mga saksi nga nagpirma sang sini nga papeles, kag sa presensya sang tanan nga Ju-dio nga nagapungko didto sa ugsaran sang mga guwardya.

¹³ "Kag sa atubangan nila ginsilingan ko si Baruc,

¹⁴ 'Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Mak-agagahom, ang Dios sang Israel: Kuhaa inang papeles nga naselyuhan kag ang wala naselyuhan, kag isulod ini sa bulobanga para mapreserbar ini sa malawig nga panahon.

15 *Kay magaabot ang tion nga magaangkon liwat sang mga pagkabutang ang mga tawo sa sini nga lugar. Magabinaklanay sila sang mga balay, mga uma, kag mga talamnan sang ubas. Ako, ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, ang nagasiling sini.’’*

16 Pagkatapos ko hatag sang papeles kay Baruc nga anak ni Neria, amo ini ang akon pangamuyo:

17 “O Ginoong DIOS, gintuga mo ang kalangitan kag ang kalibutan paagi sa imo puwerte nga gahom. Wala gid sing butang nga indi mo mahimo.

18 Ginapakita mo ang imo gugma sa madamo nga henerasyon, pero ginasilutan mo man ang mga anak tungod sa sala sang ila mga ginikanan. Daw ano ikaw ka makagagahom nga Dios, nga ang ngalan GINOO nga Makagagahom.

19 Maayo gid ang imo mga plano kag makatilingala ang imo mga binuhatan. Makita mo ang tanan nga ginahimo sang mga tawo, kag ginalusuan mo sila suno sa ila pagginawi kag mga binuhatan.

20 Naghimo ka sang mga milagro kag makatilingala nga mga butang, kag sa imo gahom nga nakapahadlok sa mga Egyptohanon, ginpaguwa mo ang imo katawhan nga mga Israelinhon sa Egypt.

21 Paagi sa mga milagro kag makatilingala nga mga butang, kag sa imo gahom nga nakapahadlok sa mga Egyptohanon, ginpaguwa mo ang imo katawhan nga mga Israelinhon sa Egypt.

22 Ginhata tag mo sa ila ining maayo kag ma-

patubason nga duta[†] nga imo ginpromisa nga ihatag sa ila mga katigulangan.

23 Ginpanag-iyahan nila ini, pero wala sila magtuman sa imo ukon magsunod sa imo kasuguan. Wala sila maghimo sang imo ginpahimo sa ila. Gani ginpadal-an mo sila sang kalaglagan.

24 Kag karon nagatumpok ang mga taga-Babilonia sang duta sa kilid sang pader sang Jerusalem para *mataklas nila ini kag* maagaw ang siyudad. Kag tungod sa inaway, gutom, kag balatian, maagaw sang mga taga-Babilonia ang siyudad suno gid sa imo ginsiling.

25 Pero sa pihak sini, O Ginoong DIOS, ginsugo mo ako sa pagbakal sang uma sa atubangan sang mga saksi, bisan madali na lang maagaw sang mga taga-Babilonia ang ini nga siyudad.”

26 Dayon nagsiling ang GINOOG kay Jeremias,

27 “Ako ang GINOOG, ang Dios sang tanan nga katawhan. May butang bala nga indi ko mahimo?

28 Gani, itugyan ko ini nga siyudad sa mga taga-Babilonia kag sa ila hari nga si Nebucadnezar, kag maagaw nila ini.

29 Sunugon nila ini, pati ang mga balay nga ang mga atop sini ginasunugan sang mga insenso kay Baal kag ginahalaran sang halad nga ilimnon para sa iban nga mga dios, nga nakapaakig gid sa akon.

30 “Ako, ang GINOOG, nagasiling nga halin pa gid sang una, wala sing iban nga ginahimo ang katawhan sang Israel kag Juda kundi puro lang pagpakesala. Ginpaakig nila ako paagi sa ila mga gin panghimo.

[†] **32:22** *maayo...duta:* sa literal, *duta nga nagailig ang gatas kag honey*

³¹ Halin sang pagtukod sang sini nga siyudad hasta subong, ginapaakig ako sang mga pumuluyo sini. Gani laglagon ko gid ini.

³² Ginapaakig ako sang katawhan sang Israel kag Juda tungod sa tanan nga malain nga ila ginahimo—*tanan gid sila*: ang ila mga hari kag mga opisyal, ang ila mga pari kag mga propeta, kag ang katawhan sang Juda kag Jerusalem.

³³ Nagtalikod sila sa akon bisan sige-sige ang akon pagtudlo sa ila. Indi sila magpamati kag indi gusto tudluan.

³⁴ Gindagtaan nila ang templo nga akon ginpili nga lugar para padunggan ako paagi sa pagbutang sang makangilil-ad nga mga dios-dios didto.

³⁵ Nagpatindog sila sang mga simbahan para kay Baal didto sa Pulopatag sang Ben Hinom, kag didto man nila ginahalad ang ila mga anak kay Molek. Wala gid ako magsugo sini sa ila; wala gani ini magsulod sa akon hunahuna nga himuong nila ining makangilil-ad nga mga butang nga nangin kabangdanan sang pagpaketala sang katawhan sang Juda.

³⁶ “Nagasiling kami nga paagi sa inaway, gutom, kag balatian itugyan ini nga siyudad sa hari sang Babilonia. Pero karon nagasiling *ako*, ang GINOO, ang Dios sang Israel, nga

³⁷ pagatipunon ko ang akon katawhan halin sa tanan nga lugar nga sa diin ginpalapta ko sila tungod sa puwerte ko nga kaakig sa ila. Dal-on ko sila liwat sa sini nga lugar kag magakabuhi sila nga malinong.

³⁸ Mangin katawhan ko sila kag mangin Dios nila *ako*.

39 Himuon ko nga mangin isa sila sa tinutuyo kag pagkabuhi, agod magtahod sila permi sa akon para sa ila kaugalingon nga kaayuhan kag sa kaayuhan man sang ila mga kaliwat.

40 Magahimo ako sa ila sang kasugtanang nga wala sing katapusan, nga indi ako mag-untat sa paghimo sang maayo sa ila. Hatagan ko sila sang handom sa pagtahod sa akon, para indi sila magbiya sa akon.

41 Magakalipay ako sa paghimo sang maayo sa ila, kag paestaron ko sila sa sini nga duta nga hugot gid sa akon tagipusuon.”

42 Nagsiling pa gid ang GINOO, “Subong nga ginpadal-an ko sang puverte nga kalaglagan ini nga katawhan, padal-an ko man sila sang mga kaayuhan nga akon ginpromisa sa ila.

43 *Sa liwat* magbinaklanay sang mga uma sa sini nga duta nga sa karon mamingaw kag wala sing may nagaestar, tawo man ukon sapat, kay gintugyan ini sa mga taga-Babilonia.

44 “Huo, magbinaklanay *liwat* sang mga uma. Pirmahan, selyuhan, kag *saksihan* ang mga papelles sang pagbakal sini. Pagahimuon ini sa kadutaan ni Benjamin, sa mga baryo sa palibot sang Jerusalem, sa mga banwa sang Juda, sa mga banwa nga ara sa kabukiran, sa mga banwa sa bulobukid sa west, kag sa mga banwa sa Negev. *Matabo ini* tungod nga pabalikon ko ang akon katawhan sa ila duta halin sa pagkabihag.[‡]Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

[‡] **32:44** *pabalikon...pagkabihag:* ukon, *ibalik ko ang maayo nga kahimtangan sang akon katawhan.*

33

Mga Promisa sang Pagpakamaayo

¹ Samtang didto pa si Jeremias sa prisohan sa ugsaran sang mga guwardya *sang palasyo*, nagsiling ang GINOO sa iya sa ikaduha nga beses.

² Amo ini ang ginsiling sang GINOO nga nagtuga sang kalibutan, nagporma sini kag nagbutang sa iya nahamtangan—GINOO ang iya ngalan:

³ “Magpanawag ka sa akon kay buligan ko ikaw, kag ipahayag ko sa imo ang makatilingala kag sekreto nga mga butang nga wala mo pa mahibaluan.

⁴ Kay *ako*, ang GINOO, ang Dios sang Israel, nagasiling: Bisan gin pangguba pa ang mga balay sa Jerusalem kag ang palasyo sang hari sang Juda para himuong nga mga pamakod sa mga pader agod indi masulod sang mga kaaway,

⁵ sudlon gihapon ini sang mga taga-Babilonia.* Madamo ang mapatay sa sini nga siyudad tungod kay laglagon ko ini sa akon puwerte nga kaakig sa inyo. Isikway ko ini nga siyudad tungod sa tanan nga kalautan sini.

⁶ “Pero magaabot ang tion nga ayuhon ko ini nga siyudad kag ang mga pumuluyo sini. Dayon magakabuhi sila nga mauswagon kag malinong.

⁷ Pabalikon ko ang mga taga-Israel kag taga-Juda sa ila duta halin sa pagkabihag,[†] kag patindugon ko liwat ang ila mga banwa pareho sang una.

---

* **33:5 taga-Babilonia:** sa literal, *Kaldeanhon*   † **33:7 Pabalikon...pagkabihag:** ukon, *Ibalik ko ang maayo nga kahimtangan sang mga taga-Israel kag taga-Juda*.

⁸ Tinluan ko sila kag patawaron sa tanan nila nga sala nga nahimo kontra sa akon.

⁹ Kon matabo na ini, ang siyudad sang Jerusalem magahatag sa akon sang kadungganan, kalipay, kag kadayawan. Kag ang tagsa ka nasyon sa kalibutan magakurog sa kahadlok kon mabatian nila ang maayo nga mga butang nga akon ginahimo sa sini nga siyudad, pati ang pagpauswag ko sini kag paghatag sang kalinong.”

¹⁰ Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO, “Nagasiling kamo nga mamingaw kag wala sing mga tawo kag mga kasapatan ang Juda kag Jerusalem. Pero sa ulihi mabatian liwat sa sini nga mga lugar

¹¹ ang mga pagkinalipay kag pagsinadya. Mabatian ang pagkinalipay sang bag-ong kasal, kag sang mga tawo nga nagadala sang mga halad sang pagpasalamat sa templo sang GINOO. Magasiling sila,

“Magpasalamat sa GINOO nga Makagagahom,
kay maayo gid siya.

Ang iya gugma wala sing katapusan.’

Huo, magakinalipay ang mga tawo kay ibalik ko ang maayo nga kahimtangan sang sini nga duta pareho sang una. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

¹² Nagsiling pa gid ang GINOO nga Makagagahom, “Bisan mamingaw ini nga duta subong kag wala sing mga tawo kag mga kasapatan, sa ulihi may mga palahalban na sa tanan nga banwa nga pagadal-an sang mga manugbantay sang ila mga karnero.

¹³ Sa liwat magadamo ang ila mga kasapatan sa mga banwa nga ara sa kabukiran, sa mga bu-

lobukid sa west, sa Negev, sa kadutaan ni Benjamin, sa mga baryo sa palibot sang Jerusalem, kag sa mga banwa sang Juda. Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”

14 Nagsiling pa gid ang GINOO, “Magaabot ang tion nga tumanon ko gid ang akon maayo nga promisa sa katawhan sang Israel kag Juda.

15 Sa sina nga tion, padumalahon ko ang isa ka matarong nga hari nga kaliwat ni David. Himuong niya ang matarong kag husto sa bilog nga duta.

16 Sa sina man nga tion maluwas ang Juda kag makaangkon sang kalinong ang Jerusalem. Ang Jerusalem pagatawgon nga, ‘Ang GINOO amo ang Nagahatag sa Aton sang Pagkamatarong.‡’”

17 Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO, “May ara permi si David sang kaliwat nga maghari sa katawhan sang Israel.

18 Kag may ara man permi sang pari sa mga kaliwat ni Levi nga magaalagad sa akon kag magahalad sang mga halad nga ginasunog, mga halad nga regalo, kag iban pa nga mga halad.”

19 Dayon nagsiling ang GINOO kay Jeremias,

20 “Subong nga indi na maliwat ang akon kasugtanhan sa adlaw kag sa gab-i nga magguwa sila sa husto nga tion,

21 indi na man maliwat ang akon kasugtanhan kay David nga akon alagad nga may ara siya permi sang kaliwat nga magahari. Kag amo man sa mga pari nga mga kaliwat ni Levi, nga magaalagad sa akon sa gihapon.

---

‡ **33:16** *Pagkamatarong*: ukon, *Kaluwasan*; ukon, *Kadalag-an*

22 Padamuon ko ang mga kaliwat ni David kag ni Levi pareho kadamo sa mga bituon sa langit kag sa mga balas sa baybayon nga indi maisip.”

23 Nagsiling pa gid ang GINOO kay Jeremias,

24 “Wala ka bala makabati nga ginainsultuhan sang mga tawo ang akon katawhan? Nagasiling sila, ‘Ginsikway sang GINOO ang duha ka ginharian nga iya ginpili.’ Gani ginainsulto nila ang akon katawhan kag wala na nila ini ginakabig nga nasyon.

25 Pero nagasiling ako nga subong indi na maliwat ang akon kasugtanan sa adlaw kag sa gab-i kag ang akon mga sistema nga nagagahom sa langit kag sa duta,

26 indi man maliwat ang akon kasugtanan sa mga kaliwat ni Jacob kag kay David nga akon alagad. Magapili gid ako halin sa mga kaliwat ni David sang magahari sa mga kaliwat ni Abraham, Isaac, kag Jacob. Kaluoyan ko gid ang akon katawhan kag pabalikon ko sila sa ila duta halin sa pagkabihag.”§

34

Ang Paandam kay Zedekia

1-2 Ginsalakay ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia ang Jerusalem kag ang mga banwa sa palibot sini. Kaupod niya sa pagsalakay ang tanan niya nga soldado pati ang mga soldado halin sa tanan nga ginharian nga sakop niya. Sadto nga tion nagsiling ang GINOO, ang Dios sang Israel,

---

§ **33:26** *pabalikon...pagkabihag:* ukon, *ibalik ko ang ila maayo nga kahimtangan.*

kay Jeremias: "Magkadto ka kay Haring Zedekia sang Juda kag silinga siya nga ako, ang GINOO, nagasiling: Itugyan ko ini nga siyudad sa hari sang Babilonia kag pagasunugon niya ini.

³ Indi ka gid makapalagyo sa iya, kundi madakpan ka kag itugyan sa iya. Magaatubang ka sa iya *para sentensyahan*, kag dayon bihagon ka pa-Babilonia.

⁴ Pero Haring Zedekia, pamatiin ining akon promisa sa imo: Indi ka mapatay sa inaway,

⁵ kundi mapatay ka nga malinong. Magasunog ang imo katawhan sang insenso sa pagpadungog sa imo, pareho sa ila ginhimo sang paglubong sang imo mga katigulangan nga naghari antes sa imo. Magapangasubo sila sa imo kag magasiling, 'Abaw, patay na ang amon hari!' *Matabo gid ini*, kay *ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini."

⁶ Ginhambal ini tanan ni Jeremias kay Haring Zedekia sang Juda didto sa Jerusalem.

⁷ Nagasalakay na sadto ang mga soldado sang hari sang Babilonia sa Jerusalem, Lakish, kag Azeka. Amo na lang ini ang nabilin nga mga banwa sang Juda nga napalibutan sang pader.

Ang Paghilway sa mga Ulipon

⁸ May ginsiling pa gid ang GINOO kay Jeremias sadtong tion nga naghimo sang kasugtanang si Haring Zedekia sa tanan nga katawhan sang Jerusalem nga hatagan niya sang kahilwayan ang mga ulipon.

⁹ *Nagsugo si Zedekia nga* ang bisan sin-o nga may mga ulipon nga Hebreo, lalaki man ukon babayi, kinahanglan nga hatagan nila sang

kahilwayan. Wala sing kapareho nila nga mga Judio nga magapabilin nga ulipon.

¹⁰ Gani ang tanan nga tawo, pati ang mga opisyal, nagsugot sa sini nga kasugtanang kag ginhilway nila ang ila mga ulipon, lalaki man ukon babayi.

¹¹ Pero sang ulihi nagbaylo ang ila hunahuna kag gin-ulipon nila liwat ang mga ulipon nga ila ginhilway.

¹²⁻¹³ Gani nagsiling ang GINOO, ang Dios sang Israel, kay Jeremias, "Naghimo ako sang kasugtanang sa inyo mga katigulangan sang ginpaguwak sila sa duta sang Egypt nga sa diin gin-ulipon sila. Nagsiling ako sa ila,

¹⁴ 'Sa kada pito ka tuig kinahanglan nga hilwayon ninyo ang inyo kapareho nga Hebreo nga ginbaligya sa inyo bilang ulipon. Pagkatapos nga nakaalagad siya sa inyo sing anom ka tuig, kinahanglan nga hilwayon gid ninyo siya.' Pero wala gid magtuman ukon magpamati ang inyo mga katigulangan sa akon.

¹⁵ Sang nagligad nga mga inadlaw nagbiya kamo sa inyo mga sala kag ginhimo ninyo ang husto sa akon panulok. Nagsugot kamo sa paghilway sang inyo mga kasimanwa *nga gin-ulipon ninyo*. Naghimo pa gani kamo sang kasugtanang sa akon *parte sini* didto mismo sa templo nga akon ginpili nga lugar para padunganako.

¹⁶ Pero nagbaylo ang inyo hunahuna kag wala ninyo ako pagtahura. Gin-ulipon ninyo liwat ang mga ulipon nga inyo ginhilway. Gusto gid nila ang kahilwayan, pero ginpilit ninyo sila nga mangin ulipon ninyo liwat.

17 “Gani *ako*, ang GINOO, nagasiling nga tungod nga wala ninyo ako pagtumana kag wala ninyo paghatagi sang kahilwayan ang inyo mga kasi-manwa *nga gin-ulipon ninyo*, hatagan ko kamo sang kahilwayan—kahilwayan nga mapatay sa in-away, gutom kag balatian. Himuon ko kamo nga makangilil-ad sa tanan nga ginharian sa kalibutan.

18-19 Ang mga opisyal sang Juda kag Jerusalem kag ang mga opisyal sang palasyo, pati ang mga pari kag ang tanan nga pumuluyo naghimo sang kasugtanan sa akon paagi sa ila nga paglakat sa tunga sang ginpihak nga bataon nga baka. Pero wala nila pagtumana ang ila kasugtanan sa akon, gani himuon ko man sa ila ang ila ginhimo sa bataon nga baka.

20 Itugyan ko sila sa ila mga kaaway nga gusto magpatay sa ila. Kag ang ila mga bangkay mangin kalan-on sang mga pispis kag talunon nga mga sapat.

21 “Itugyan ko gid si Haring Zedekia sang Juda kag ang iya mga opisyal sa mga soldado sang hari sang Babilonia nga ila kaaway nga gusto magpatay sa ila. Bisan nag-untat na sila sa pagsalakay sa inyo,

22 manduan ko sila sa pagsalakay liwat sa inyo siyudad. Salakayon nila ini kag agawon, kag dayon sunugon. Himuon ko nga mamingaw ang mga banwa sang Juda kag wala na sing may magestar sa sini. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

35

Ang mga Recabnon

¹ Sang si Jehoyakim nga anak ni Josia ang hari sang Juda, nagsiling ang GINOO kay Jeremias,

² “Magkadto ka sa mga pamilya sang mga Recabnon kag hambala sila nga magkadto sa isa sa mga kuwarto sang templo kag paimna sila didto sang bino.”

³ Gani ginkadtuan ko si Jaazania, nga anak sang *akon tukayo nga si* Jeremias nga anak ni Habazinia, kag ang tanan niya nga mga utod kag mga anak. Ini sila tanan ang mga pamilya sang mga Recabnon.

⁴ Gindala ko sila sa templo sang GINOO, didto sa kuwarto sang mga anak nga lalaki ni Hanan nga anak ni Igdalia nga alagad sang Dios. Ini nga kuwarto tupad sang kuwarto sang mga opisyal kag ara sa ibabaw sang kuwarto ni Maasea nga anak ni Shalum, nga manugbantay sang puwerta-han sang templo.

⁵ Dayon nagbutang ako sang mga pitsil nga may bino kag mga kupa sa atubangan sang mga Recabnon kag ginsilingan sila nga mag-inom.

⁶ Pero nagsabat sila, “Wala kami nagainom sang bino. Ang amon katigulangan nga si Jonadab nga anak ni Recab nagmando sa amon kag sa amon mga kaliwat nga indi gid mag-inom sang bino.

⁷ Kag amo pa gid ini ang iya ginmando sa amon: ‘Indi kamo magpatindog sang mga balay ukon magpanguma ukon magtanom sang ubas; indi gid kamo magpanag-iya sang sini nga mga butang. Kinahanglan nga sa mga tolda lang kamo maestar. Kag kon tumanon ninyo ini, magakabuhi kamo sing malawig sa bisan diin nga duta nga inyo estaran.’

8 Gintuman namon ang tanan nga ginsugo sa amon sang amon katigulangan nga si Jonadab. Kami kag ang amon mga asawa kag mga kabataan wala gid mag-inom sang bino,

9 ukon magpatindog sang mga balay para estaran, ukon magpanag-iya sang mga talamnan sang ubas kag mga uma.

10 Nag-estar kami sa mga tolda kag gintuman gid namon ang tanan nga ginsugo sa amon ni Jonadab.

11 Pero sang ginsalakay ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia ang ini nga nasyon, hinadlukan kami sa mga soldado sang Babilonia kag sang Aram,* gani nagdesisyon kami nga magpalagyo diri sa sulod sang Jerusalem. Amo ina kon ngaa ari kami diri.”

12-13 Nagsiling pa gid ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, kay Jeremias, “Maglakat ka kag silinga ang katawhan sang Juda kag Jerusalem: Ngaa nga indi kamo magpamati kag magtuman sa akon mga pulong?

14 Si Jonadab nga anak ni Recab nagmando sa iya mga kaliwat nga indi sila mag-inom sang bino, kag nagtuman sila. Hasta subong wala sila naganynom sang bino kay ginatuman nila ang sugo sang ila katigulangan. Pero kamo ya wala gid magtuman sa akon bisan kapila ako maghambal sa inyo

15 paagi sa mga propeta nga akon mga alagad. Nagasiling sila sa inyo, ‘Magbiya na kamo sa inyo malain nga pagginawi kag bag-uha na ninyo ang

* **35:11 Aram:** ukon, *Syria*

inyo pamatasan kag indi na kamo magsimba ukon mag-alagad sa mga dios-dios. Dayon magakabuhi kamo sa duta nga ginhntag ko sa inyo kag sa inyo mga katigulangan.' Pero wala gid kamo magtuman ukon magpamati sa akon.

16 Ang mga kaliwat ni Jonadab nga anak ni Recab nagtuman sa ginsugo sa ila sang ila katigulangan, pero kamo ya wala gid magtuman sa akon.

17 Gani *ako*, ang GINOONG Dios nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling: Pamati! Kamo nga katawhan sang Juda kag Jerusalem padal-an ko sang mga kalaglagan nga akon ginsiling kontra sa inyo. Nagpakighambal *ako* sa inyo pero wala kamo magpamati; nagpanawag *ako* sa inyo pero wala kamo magsabat."

18 Dayon ginsilingan ni Jeremias ang mga pamilya sang mga Recabnon parte sa ginsiling sang GINOOG nga Makagagahom, ang Dios sang Israel: "Ginsunod gid ninyo ang tanan nga ginsugo sang inyo katigulangan nga si Jonadab.

19 Gani nagapromisa *ako* nga si Jonadab nga anak ni Recab indi madulaan sang kaliwat nga nagaalagad sa akon. *Ako*, ang GINOOG nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, ang nagasiling sini."

36

Ginbasa ni Baruc ang Mensahi sang Dios

1 Sang ikaapat nga tuig sang paghari ni Jehoyakim nga anak ni Josia sa Juda, nagsiling ang GINOOG kay Jeremias,

² “Magkuha ka sang linukot nga sululatan* kag isulat ang tanan nga ginsiling ko sa imo parte sa Israel, Juda kag sa tanan nga nasyon. Isulat ang tanan nga ginsiling ko halin sang naahauna nga tion nga nagpakighambal ako sa imo, sang si Josia pa ang hari sang Juda, hasta subong.

³ Basi pa lang magbiya sa ila malain nga pagginiawi ang katawhan sang Juda kon mabatian nila ang mga kalaglagan nga ginplano ko nga himuong kontra sa ila. Kon matabo ini, patawaron ko sila sa ila mga kalautan kag mga sala.”

⁴ Gani ginpatawag ni Jeremias si Baruc nga anak ni Neria kag gindikta sa iya ang tanan nga ginsiling sang GINOO, kag ginsulat ini ni Baruc sa linukot nga sululatan.

⁵ Nagsiling dayon si Jeremias kay Baruc, “Gin-abawalan ako sa pagkadto sa templo sang GINOO.

⁶ Gani ikaw na lang ang magkadto sa templo sa adlaw sang pagpuasa. Magatipon didto ang katawhan sang Juda halin sa ila mga banwa. Basahon mo sa ila ang mensahi sang GINOO sa sini nga kasulatan nga ginsulat mo samtang ginadikta ko sa imo.

⁷ Basi pa lang paagi sini magdangop sila sa GINOO, kag magbiya na sila sa ila malain nga pagginiawi. Kay ginpaandaman na sila sang GINOO nga silutan sila sa iya puverte nga kaakig.”

⁸ Gani gintuman ni Baruc ang tanan nga ginsugo sa iya ni Jeremias. Ginbasa niya didto sa templo ang mensahi sang GINOO sa linukot nga kasulatan.

---

* **36:2 linukot nga sululatan:** sa English, scroll

⁹ Natabo ini sang adlaw sang pagpuasa sa presensya sang GINOO, sadtong ikasiyam nga bulan sang ikalima nga tuig sang paghari ni Jehoyakim nga anak ni Josia sa Juda. Nagtipon didto sa templo ang mga pumuluyo sang Jerusalem kag sang mga banwa sang Juda.

¹⁰ Ginbasa ni Baruc sa mga tawo ang mensahi ni Jeremias nga nasulat sa linukot nga kasulatan. Ginhimo ini ni Baruc didto sa templo, sa may kuwarto ni Gemaria nga sekretaryo nga anak ni Shafan. Ining kuwarto ni Gemaria ara sa ibabaw nga ugsaran sang templo, malapit sa alagyan sang Bag-o nga Puwertahan.

¹¹ Sang mabatian ni Micaya nga anak ni Gemaria kag apo ni Shafan ang mensahi sang GINOO nga nasulat sa linukot nga kasulatan,

¹² nagkadto siya sa palasyo, didto sa kuwarto sang sekretaryo nga sa diin nagatipon ang tanan nga opisyal. Ato didto si Elishama nga sekretaryo, si Delaya nga anak ni Shemaya, si Elnatan nga anak ni Acbor, si Gemaria nga anak ni Shafan, si Zedekia nga anak ni Hanania, kag ang iban pa nga mga opisyal.

¹³ Ginsugid sa ila ni Micaya ang tanan nga iya nabatian nga ginbasa ni Baruc sa mga tawo halin sa linukot nga kasulatan.

¹⁴ Dayon ginsugo sang mga opisyal si Jehudi nga anak ni Netania kag apo ni Shelemia kag apo sa tuhod ni Cushi sa pagkadto kay Baruc kag sa pagsiling, “Dal-a ang kasulatan nga imo ginbasa sa katawhan kag magkadto ka diri sa amon.” Gani nagkadto didto si Baruc dala ang kasulatan.

¹⁵ Pag-abot ni Baruc, nagsiling ang mga opisyal

sa iya, “Pungko kag basaha sa amon ang linukot nga kasulatan.” Gani ginbasa ato ni Baruc sa ila.

¹⁶ Pagkabati nila sini tanan nagtinulukay sila sa kahadlok kag nagsiling kay Baruc, “Kinahanglan nga ibalita ta ini sa hari.”

¹⁷ Dayon ginpamangkot nila si Baruc, “Abi sugiri kami kon paano mo ini ginsulat. Gindiktahan ka bala ni Jeremias?”

¹⁸ Nagsabat si Baruc, “Huo, gindikta ini tanan sa akon ni Jeremias, kag ginsulat ko ini sa tinta sa sini nga kasulatan.”

¹⁹ Dayon nagsiling ang mga opisyal kay Baruc, “Magpanago kamo ni Jeremias kag indi kamo magsugid sa kay bisan sin-o kon diin kamo.”

²⁰ Ginbutang sang mga opisyal ang linukot nga kasulatan didto sa kuwarto ni Elishama nga sekretaryo kag nagkadto dayon sila sa hari didto sa ugsaran sang palasyo, kag ginbalita ang tanan.

²¹ Ginsugo dayon sang hari si Jehudi nga kuhaon ang linukot nga kasulatan. Ginkuha ini ni Jehudi didto sa kuwarto ni Elishama kag ginbasa sa hari kag sa tanan nga opisyal nga nagatindog sa iya tupad.

²² Tigtulugnaw sadto, kag ang hari didto sa iya kuwarto nga para sa tigtulugnaw, kag naga-pungko siya nga nagaatubang sa kalayo.

²³ Kada makatapos basa si Jehudi sing tatlo ukon apat ka column, ginautod dayon sang hari ang ato nga parte paagi sa kutsilyo kag ginahaboy sa kalayo, hasta nga naubos sunog ang bilog nga kasulatan.

²⁴ Wala gid mahadlok ang hari kag ang iya mga opisyal sang mabatian nila ang mensahi sang ka-

sulatan. Wala gani nila paggisia ang ila mga bayo
bilang tanda sang pagpangasubo.

25 Bisan pa nagpangabay sila ni Elnatan, Delaya, kag Gemaria sa hari nga indi pagsunugon ang kasulatan, wala gid magpamati ang hari.

26 Sa baylo, ginmanduan sang hari si Jerameel nga iya anak, si Seraya nga anak ni Azriel, kag si Shelemia nga anak ni Abdeel sa pagdakop kay Baruc nga sekretaryo kag kay Propeta Jeremias. Pero gintago sila sang GINOO.

27 Sa tapos masunog sang hari ang linukot nga kasulatan nga may mensahi nga gindikta ni Jeremias kay Baruc, nagsiling ang GINOO kay Jeremias,

28 “Magkuha ka sang isa pa ka sululatan kag isulat liwat ang tanan nga nasulat sa naahauna nga kasulatan nga ginsunog ni Haring Jehoyakim sang Juda.

29 Silinga dayon ang hari nga amo ini ang akon ginasiling, ‘Ginsunog mo ang linukot nga kasulatan kay nagasiling didto nga laglagon gid sang hari sang Babilonia ang ini nga duta kag patyon ang mga tawo kag mga kasapatan.

30 Gani amo ini ang akon ginasiling parte sa imo, Haring Jehoyakim sang Juda: Wala ka sing kaliwat nga maghari sa ginharian ni David. Patyon ka, kag ang imo bangkay ihaboy lang nga mainitan kon adlaw kag matun-ugan kon gab-i.

31 Silutan ko ikaw kag ang imo mga anak, pati ang imo mga opisyal tungod sa inyo kalauitan. Ipaagom ko sa inyo kag sa katawhan sang Jerusalem kag Juda ang tanan nga kalaglagan nga

akon ginsiling kontra sa inyo tungod kay wala kamo magpamati sa akon.””

³² Gani nagkuha si Jeremias sang isa pa ka sulu-latan kag ginhatañ ini kay Baruc nga anak ni Neria, kag ginsulat ni Baruc ang tanan nga gindikta sa iya ni Jeremias, pareho sang ginhimo nila sa naahauna nga kasulatan nga ginsunog ni Haring Jehoyakim sang Juda. Pero madamo pa sang gin-dugang si Jeremias nga mensahi nga pulopareho sa una nga ginsulat.

37

Ginpatawag ni Zedekia si Jeremias

¹ Si Zedekia nga anak ni Josia ginhimo ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia nga hari sang Juda bilang bulos kay Jehoyakin nga anak ni Jehoyakim.

² Pero si Zedekia kag ang iya mga opisyal, kag ang mga tawo nga iya ginadumalañan, wala mag-pamati sa mensahi sang GINOO nga ginhambal ni Propeta Jeremias.

³ Karon, ginsugo ni Haring Zedekia si Jehucal nga anak ni Shelemia kag ang pari nga si Zefanias nga anak ni Maasea nga magkadto kay Propeta Jeremias sa pagpangabay sa iya nga magpangamuyo siya sa GINOO nga ila Dios para sa ila.

⁴ Sadto nga tion wala pa si Jeremias napriso, gani hilway siya sa pagkadto bisan diin.

⁵ Sa sina man nga tion nagasalakay ang mga taga-Babilonia* sa Jerusalem, pero sang mabatian

---

* ^{37:5} taga-Babilonia: sa literal, *Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 8, 9, 11, 13 kag 14.

nila nga nagapadulong na ang mga soldado sang hari sang Egypt,[†] nag-untat sila sa pagsalakay.

⁶⁻⁷ Dayon nagsiling ang GINOO, ang Dios sang Israel, kay Jeremias, “Silinga si Haring Zedekia sang Juda nga nagsugo sa imo sa pagpamangkot sa akon kon ano ang matabo, ‘Nagapadulong ang mga soldado sang hari sang Egypt sa pagbulig sa inyo, pero magabalik sila sa Egypt.

⁸ Dayon magabalik ang mga taga-Babilonia sa sini nga siyudad. Sakupon nila ini kag dayon sunugon.

⁹ Amo pa gid ini ang ginasiling sang GINOO: Indi ninyo pagdayai ang inyo kaugalingon paagi sa paghunahuna nga indi na magbalik ang mga taga-Babilonia. Kay magabalik gid sila.

¹⁰ Bisan mapierdi pa ninyo ang bilog nga soldado sang Babilonia nga nagasalakay sa inyo, kag ang nabilin lang sa ila amo ang pilason nga ara sa ila mga tolda, magasalakay gihapon sila sa inyo kag sunugon nila ini nga siyudad.”

Ang Pagpriso kay Jeremias

¹¹ Sang magpalagyo ang mga soldado sang Babilonia halin sa Jerusalem tungod sa mga soldado sang hari sang Egypt,

¹² naghalin si Jeremias sa Jerusalem kag nagkadto sa duta ni Benjamin sa pagkuha sang iya parte sa duta sang iya pamilya.

¹³ Pero pag-abot niya sa Puwertahan ni Benjamin, gindakop siya sang kapitan sang mga guwardya nga si Iria nga anak ni Shelemia kag

---

[†] **37:5 hari sang Egypt:** sa Hebreo, *Faraon*. Amo man sa bersikulo 6 kag 11.

apo ni Hanania. Ginsilingan siya sang kapitan, “Nagaapin ka sa mga taga-Babilonia!”

¹⁴ Nagsabat si Jeremias, “Indi ina matuod! Wala ako nagaapin sa mga taga-Babilonia.” Pero indi gid magpati si Iria, gani gindakop niya si Jeremias kag gindala sa mga opisyal.

¹⁵ Naakig sila kay Jeremias, kag ginpahanot nila siya kag dayon ginpriso didto sa balay ni Jonatan nga sekretaryo. Ato nga balay ginhimo nila nga prisohan.

¹⁶ Ginsulod nila si Jeremias sa selda nga ara sa idalom sang duta kag dugay siya didto.

¹⁷ Sang ulihi ginpakuha siya ni Haring Zedekia kag gindala sa palasyo. Nagpamangkot si Zedekia sa iya sa sekreto, “May mensahi ka bala halin sa GINOO?” Nagsabat si Jeremias, “Huo, may ara. Itugyan ka sa hari sang Babilonia.”

¹⁸ Dayon nagpamangkot si Jeremias sa hari, “Ano bala ang sala nga akon nahimo sa imo, sa imo mga opisyal, kag sa mga tawo nga ginpapriso mo ako?

¹⁹ Diin na bala ang inyo mga propeta nga nagpanagna nga indi pagsalakayon sang hari sang Babilonia ang ini nga siyudad?

²⁰ Mahal nga Hari, kon mahimo pamati man ako. Nagapakitluoy ako sa imo nga indi na ako pag-ibalik didto sa balay ni Jonatan nga sekretaryo, kay mapatay gid ako didto.”

²¹ Gani nagmando si Haring Zedekia nga ibutang na lang si Jeremias didto sa ugsaran sang mga guwardya *sang palasyo*. Nagmando man ang hari nga hatagan si Jeremias sang tinapay kada adlaw samtang may nabilin pa nga tinapay sa siyudad.

Gani nagpabilin *nga priso* si Jeremias didto sa ugsaran sang mga guwardya.

38

Ginhulog si Jeremias sa Buho nga Pulunduhan sang Tubig

¹ Nakabati sila ni Shefatia nga anak ni Matan, si Gedalia nga anak ni Pashur, si Jehucal nga anak ni Shelemia, kag si Pashur nga anak ni Malkia sa ginsiling ni Jeremias sa mga tawo. Amo ini ang ginsiling ni Jeremias, “Nagasiling ang GINO ngang

² ang bisan sin-o nga magpabilin sa sini nga siyudad mapatay sa inaway, gutom, kag balatian. Pero ang bisan sin-o nga magsurender sa mga taga-Babilonia* indi mapatay kundi maluwas kag mabuhi.

³ Nagasiling man ang GINO ngang sigurado gid nga maagaw ini nga siyudad sang mga taga-Babilonia kag sakupon nila ini.”

⁴ Gani ato nga mga opisyal nagsiling sa hari, “Dapat patyon ini nga tawo. Ginapaluya lang niya ang mga soldado nga nabilin sa sini nga siyudad, pati ang tanan nga tawo, tungod sang iya ginapanghambal sa ila. Wala siya nagahandom sang kaayuhan sang mga tawo kundi sang ila kalaglagan.”

⁵ Nagsabat si Haring Zedekia, “Pagusto kamo kon ano ang himuong ninyo sa iya. Indi ako makapamalabag.”

---

* **38:2 taga-Babilonia:** sa literal, *Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 18, 19 kag 23.

6 Gani ginkuha nila si Jeremias kag gintunton sa buho nga pulunduhan sang tubig didto sa ugsaran sang mga guwardya. Ini nga pulunduhan sang tubig ginapanag-iyahan ni Malkia nga anak sang hari. Wala ini sing tubig pero may lunang, kag halos nalubong didto si Jeremias.

7-8 Pero sang mabatian ni Ebed Melec nga taga-Ethiopia[†], nga isa sa mga opisyal sang palasyo, nga ginsulod si Jeremias sa buho nga pulunduhan sang tubig, nagkadto siya sa hari didto sa palasyo. Nagapungko sadto ang hari sa Puwertahan ni Benjamin. Nagsiling siya sa hari,

9 “Mahal nga Hari, malain ang ginhimo sang sina nga mga tawo kay Jeremias. Ginhulog nila siya sa buho, kag mapatay gid siya didto sa gutom kon maubos na ang pagkaon sa siyudad.”

10 Dayon nagmando ang hari kay Ebed Melec, “Upda ang 30 sa akon mga tinawo kag kuhaa ninyo si Jeremias sa buho para indi siya mapatay.”

11 Gani gin-upod ni Ebed Melec ang mga tawo kag nagkadto sila sa bodega sang palasyo. Nagkuha si Ebed Melec didto sang mga lapat kag gintunton dayon nila ini upod sa lubid didto kay Jeremias sa buho.

12 Nagsiling si Ebed Melec kay Jeremias, “Ihapin sa imo ilok ang mga lapat para indi ka masakitan sang lubid.” Ginhimo ato ni Jeremias,

13 kag dayon ginbatak nila siya paguwa sa buho. Kag nagpabilin *nga priso* si Jeremias didto sa ugsaran sang mga guwardya.

[†] **38:7-8 taga-Ethiopia:** sa Hebreo, taga-Cush

Ginpatawag Liwat ni Haring Zedekia si Jeremias

¹⁴ Karon, ginpatawag ni Haring Zedekia si Jeremias didto sa ikatatlo nga puwertahan sang templo sang GINOO. Nagsiling si Zedekia kay Jeremias, “May ipamangkot ako sa imo, kag gusto ko nga sugiran mo ako sing matuod.”

¹⁵ Nagsiling si Jeremias kay Zedekia, “Kon sugiran ko ikaw sing matuod, ipapatay mo ako. Bisan laygayan ko pa ikaw, indi ka gihapon magpamati sa akon.”

¹⁶ Pero nagsumpa sing sekreto si Haring Zedekia kay Jeremias. Siling niya, “Nagasumpa ako sa GINOONG Dio sa buhi, nga naghatag sa aton sang kabuhi, nga indi ko ikaw pagpatyon ukon pag-itugyan sa gusto magpatay sa imo.”

¹⁷ Nagsiling si Jeremias kay Zedekia, “Amo ini ang ginasing sang GINOONG Dio nga Makagagahom, ang Dio sang Israel: Kon magsurender ka sa mga opisyal sang hari sang Babilonia, maluwás mo ang imo kabuhi kag indi pagsunugon ini nga siyudad. Ikaw kag ang imo panimalay mabuhi.

¹⁸ Pero kon indi ka gani magsurender, itugyan ini nga siyudad sa mga taga-Babilonia, kag sunugon nila ini kag indi ka gid makapalagyo sa ila.”

¹⁹ Nagsiling si Haring Zedekia, “Nahadlok ako sa mga Judío nga nagadampig sa mga taga-Babilonia. Basi kon itugyan ako sang mga taga-Babilonia sa ila kag sakiton nila ako.”

²⁰ Nagsabat si Jeremias, “Indi ka pag-itugyan sa ila kon tumanon mo lang ang GINOO. Kon sundon

mo ang akon ginasiling, maluwas ang imo kabuhi,
kag wala sing may matabo sa imo.

²¹ Pero kon indi ka gani magsurender, amo ini
ang ginpahayag sang GINOO sa akon nga matabo
sa imo:

²² Ang tanan nga babayi nga nabilin sa imo
palasyo pagadal-on sang mga opisyal sang hari
sang Babilonia. Ini nga mga babayi magasiling
sa imo: ‘Gintunto ka lang sang imo suod nga mga
abyan. Karon nga ang imo mga tiil nagalubong sa
lunang, ginbayaan ka nila.’

²³ “Ang tanan mo nga asawa kag kabataan
pagabihagon sang mga taga-Babilonia. Ikaw
mismo indi makapalagyo sa ila; bihagon ka sang
hari sang Babilonia, kag pagasunugon ini nga
siyudad.”

²⁴ Dayon nagsiling si Zedekia kay Jeremias,
“Indi ka gid magpanugid sang aton gin-
estoryahan para indi ka mapatay.

²⁵ Basi kon mabalitaan sang mga opisyal nga
nag-estoryahanay kita kag mamangkot sila sa
imo, ‘Ano ang inyo gin-estoryahan sang hari? Kon
indi ka manugid patyon ka namon.’

²⁶ Kon matabo ini, silingon mo sila, ‘Nagpak-
itluoy ako sa hari nga indi niya ako pag-ibalik sa
balay ni Jonatan para mapatay didto.’”

²⁷ Nagkadto matuod ang mga opisyal kay
Jeremias kag ginpamangkot siya. Ginsabat niya
sila suno sa ginsiling sang hari sa iya. Gani wala
na sila magsagi pangusisa, kag wala man sing
may nakabati sang pag-estoryahanay ni Jeremias
kag sang hari.

28 Nagpabilin *nga priso* si Jeremias didto sa ugsaran sang mga guwardya hasta sang adlaw nga naagaw ang Jerusalem.

Ang Pagkasakop sang Jerusalem

Amo sini ang pagkasakop sang Jerusalem:

39

1 Sang ikanapulo nga bulan sang ikasiyam nga tuig sang paghari ni Zedekia sa Juda, nagsalakay si Haring Nebucadnezar sang Babilonia kag ang iya bilog nga soldado sa Jerusalem.

2 Kag sang ikasiyam nga adlaw sang ikaapat nga bulan sang ikaonse nga tuig sang paghari ni Zedekia, naguba sang mga taga-Babilonia ang mga pader sang siyudad.

3 Sang masulod na nila ang Jerusalem, nagpungko ang mga opisyal sang hari sang Babilonia sa Tunga nga Puwertahan.* Sila amo si Nergal Sharezer nga taga-Samgar, si Nebo Sarsekim nga isa ka pangulo nga opisyal, kag ang isa pa ka Nergal Sharezer nga isa man ka mataas nga opisyal, kag ang iban pa nga mga opisyal sang hari sang Babilonia.

4 Sang makita ini ni Haring Zedekia kag sang tanan niya nga soldado nagpalagyo sila. Naghalin sila sa siyudad sang kagab-ihon, kag didto sila nag-agipot sa hardin sang hari, sa may puwertahan sa tunga sang duha ka pader, kag nagderetso sila sa Kapatagan sang Jordan.†

* **39:3** *nagpungko...sa Tunga nga Puwertahan* sa pagpakita nga naagaw na nila ang siyudad kag sila na ang nagakontrolar sini.

† **39:4** *Kapatagan sang Jordan:* sa Hebreo, Arabe

⁵ Pero ginlagas sila sang mga soldado sang Babilonia, kag naabtan sila sa kapatagan sang Jerico. Gindakop nila si Zedekia kag gindala kay Haring Nebucadnezar sa Ribla sa duta sang Hamat, kag didto ginsentensyahan siya ni Nebucadnezar.

⁶ Didto sa Ribla, ginpapatay ni Nebucadnezar ang mga anak nga lalaki ni Zedekia sa iya mismo atubangan. Ginpapatay man niya ang tanan nga opisyal sang Juda.

⁷ Ginpalukat niya ang mga mata ni Zedekia kag ginpakadenahan siya kag gindala sa Babilonia.

⁸ Sa pihak nga bahin, ginsunog sang mga taga-Babilonia ang palasyo sang hari kag ang mga balay sa Jerusalem, kag ginpangguba nila ang mga pader sang siyudad.

⁹ Sa pagpangulo ni Nebuzaradan nga pangulo sang mga guwardya, ginpangdala sa Babilonia ang mga tawo nga nabilin sa siyudad, pati atong mga nagdampig kay Nebuzaradan.

¹⁰ Pero ginbilin ni Nebuzaradan sa Juda ang pila ka imol gid nga mga tawo nga wala sing duta, kag ginhatakan niya sila sang mga talamnan sang ubas kag mga uma.

¹¹ Karon, si Haring Nebucadnezar sang Babilonia nagmando kay Nebuzaradan nga pangulo sang mga guwardya parte kay Jeremias. Siling niya,

¹² “Tatapa si Jeremias, kag indi siya pag-anha. Himua ang bisan ano nga iya ginapangabay.”

¹³ Gani gintuman ini ni Nebuzaradan nga pangulo sang mga guwardya, ni Nebushazban nga pangulo nga opisyal, ni Nergal Sharezer nga isa

man ka mataas nga opisyal, kag sang iban pa nga mga opisyal sang hari sang Babilonia.

¹⁴ Ginpakuha nila si Jeremias didto sa ugsaran sang mga guwardya kag gintugyan kay Gedalia nga anak ni Ahikam kag apo ni Shafan, nga amo ang nagdala sa iya puli sa iya balay. Gani nagpabilin si Jeremias *sa Juda* upod sang iban niya nga mga kasimanwa.

¹⁵ Sang didto pa si Jeremias sa prisohan sa ugsaran sang mga guwardya, nagsiling ang GINOQ sa iya:

¹⁶ “Magkadto ka kay Ebed Melec nga taga-Ethiopia kag silinga siya nga ako, ang GINOQ nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling, ‘Tumanon ko na ang akon ginsiling kontra sa sini nga siyudad. Indi ko ini pagpauswagon kundi laglagon. Makita mo gid mismo ini nga matabo.

¹⁷ Pero luwason ko ikaw sa sina nga tion. Indi ka pag-itugyan sa mga tawo nga imo ginakahad-lukan.

¹⁸ Luwason ko gid ikaw. Indi ka mapatay sa inaway kundi maluwas ka, tungod kay nagasalig ka sa akon. *Ako, ang GINOQ, ang nagasiling sini.’’*

40

Ginbuy-an si Jeremias

¹ May ginhambal ang GINOQ kay Jeremias pagkatapos nga ginbuy-an siya ni Nebuzaradan nga pangulo sang mga guwardya didto sa Rama. Nakadenahan sadto si Jeremias upod sa mga bihag nga mga taga-Jerusalem kag taga-Juda nga pagadal-on sa Babilonia.

² Sang makita ni Nebuzaradan si Jeremias, nagsiling siya kay Jeremias, "Ang GINOO nga imo Dios nagsiling nga laglagon niya ang Jerusalem.

³ Kag karon natabo ini; ginhimo gid sang GINOO ang iya ginsiling. Natabo ini tanan tungod kay nagpakasala ang imo mga kasimanwa sa GINOO kag wala sila magtuman sa iya.

⁴ Pero karon, hukason ko ang imo mga kadena kag buy-an ko ikaw. Kon gusto mo, upod ka sa akon sa Babilonia kag tatapon ko ikaw. Pero kon indi ka, wala sing kaso. Pili ka lang sa bilog nga lugar kag pagusto ka kon diin ka makadto.

⁵ Kon magpabilin ka gid man, magbalik ka kay Gedalia nga anak ni Ahikam kag apo ni Shafan. Ginhimo siya sang hari sang Babilonia nga manugdumala sa mga banwa sang Juda. Mag-estar ka upod sa iya kag sa iya mga katawhan, ukon pagusto ka kon diin ka makadto."

Dayon ginhatagan siya ni Nebuzaradan sang mga pagkaon kag regalo kag ginpalakat.

⁶ Kag nagkadto si Jeremias kay Gedalia didto sa Mizpa, kag nag-estar siya didto upod sa mga tawo nga nagkalabilin.

Ang Pagdumala ni Gedalia sa Juda (2 Har. 25:22-24)

⁷ May pila ka opisyal sang mga soldado sang Juda kaupod sang ila mga tinawo *nga wala mag-surender sa Babilonia*. Didto sila sa kaumahan nagtiner. Nakabalita sila nga ginhimo sang hari sang Babilonia si Gedalia nga gobernador sang tanan nga tawo sa Juda nga wala ginbihag pa-Babilonia, nga puwerte kaimol.

⁸ Gani nagkadto ini nga mga opisyal kay Gedalia sa Mizpa. Ini nga mga opisyal amo sila ni Ishmael nga anak ni Netania, Johanan kag Jonatan nga mga anak ni Karea, Seraya nga anak ni Tanhumet, ang mga anak nga lalaki ni Efaï nga taga-Netofa, kag si Jaazania nga taga-Maaca. Nag-upod man sa ila ang ila mga tinawo.

⁹ Nagsumpa si Gedalia sa ila kag sa ila mga tinawo, “Indi kamo mahadlok sa pagpasakop sa mga taga-Babilonia.* Mag-estar lang kamo sa sini nga duta kag mag-alagad sa hari sang Babilonia, kag mangin maayo ang tanan sa inyo.

¹⁰ Ako mismo magatiner diri sa Mizpa sa pagrepresentar sa inyo sa mga taga-Babilonia kon mag-abot sila diri sa aton. Mag-estar kamo sa bisan diin nga banwa nga naagaw ninyo, kag magpangharvest kamo sang mga ubas, mga olibo, kag iban pa nga mga prutas, kag tagua ninyo ini sa inyo mga suludlan.”

¹¹ Nabalitaan man sang tanan nga Judio *nga nagpalagyo* sa Moab, Ammon, Edom, kag sa iban nga mga nasyon nga may ginbilin si Haring Nebucadnezar nga mga tawo sa Juda kag ginhimo niya nga gobernador nila si Gedalia nga anak ni Ahikam kag apo ni Shafan.

¹² Gani nagbalik sila tanan sa Juda halin sa nagkalain-lain nga lugar nga sa diin sila naglalapta, kag nagkadto sila kay Gedalia sa Mizpa. Dayon nagpangharvest sila sang madamo gid nga mga ubas kag iban pa nga mga prutas.

---

* **40:9 taga-Babilonia:** sa literal, *Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 10.

¹³ Sang ulihi si Johanan nga anak ni Karea kag ang iban pa nga mga opisyal sang mga soldado nga wala magsurender sa Babilonia nagkadto kay Gedalia sa Mizpa

¹⁴ kag nagsiling, “Wala ka bala makahibalo nga si Haring Baalis sang Ammon nagsugo kay Ishmael nga anak ni Netania sa pagpatay sa imo?” Pero indi magpati si Gedalia sa ila.

¹⁵ Pagkatapos sadto, nagpakigkita si Johanan kay Gedalia sa sekreto kag nagsiling, “Patyon ko si Ishmael nga wala sing may makahibalo. Ngaa pabay-an ta lang siya sa pagpatay sa imo? Amo ina ang mangin kabangdanan nga maglalapta kag magkaladula ang mga Judio nga nagkalabilin diri sa Juda nga ginadumalahsan mo.”

¹⁶ Pero nagsiling si Gedalia kay Johanan, “Indi ina paghimua. Indi matuod ang imo ginasiling parte kay Ishmael.”

41

Ginpatay si Gedalia

¹ Ining si Ishmael anak ni Netania kag apo ni Elishama. Miyembro siya sang harianon nga pamilya kag isa sa mga opisyal sang hari sadto anay. Karon, sang ikapito nga bulan sang sadto nga tuig, nagkadto si Ishmael kay Gedalia didto sa Mizpa kaupod sang napulo ka tawo. Kag samtang nagakaon sila,

² nagtindog si Ishmael kag ang napulo ka tawo nga kaupod niya kag ginpatay nila si Gedalia paagi sa espada. Gani napatay ang ginhimo sang hari sang Babilonia nga gobernador sa Juda.

³ Ginpamatay man nila ni Ishmael ang tanan nga *opisyal sang mga* Judio didto sa Mizpa, pati ang mga soldado nga taga-Babilonia.*

⁴ Pagkaaga, sa wala pa sing may nakahibalo nga ginpatay si Gedalia,

⁵ may 80 ka tawo nga nagapakadto sa Mizpa halin sa Shekem, Shilo, kag Samaria. Ginbarbasan nila ang ila mga burangos, gin-gisi ang mga bayo, kag ginpilas ang ila mga lawas, *tungod kay nagapangasubo sila*. May dala sila nga mga halad nga regalo kag insenso para ihalad sa templo sang GINO.

⁶ Ginsugata sila ni Ishmael nga nagahilibion halin sa Mizpa. Nagsiling si Ishmael sa ila, “Dali kamo, tan-awa ninyo ang natabo kay Gedalia.”

⁷ Pag-abot nila sa siyudad, ang iban sa ila ginpamatay ni Ishmael kag sang iya mga kaupod, kag pagkatapos ginhulog ang ila mga bangkay sa buho nga pulunduhan sang tubig.

⁸ Ang napulo sa ila wala ginpamatay kay nagsiling sila kay Ishmael, “Indi kami pagpatya! Ihatag namon sa imo ang amon mga trigo, barley, lana kag honey nga natago sa uma.”

⁹ Ang buho nga ginhuligan ni Ishmael sang mga bangkay nga iya ginpamatay upod sa bangkay ni Gedalia ginpakutkot sadto ni Haring Asa sang ginasalakay sila ni Haring Baasha sang Israel. Ginpuno ini ni Ishmael sang mga bangkay.

¹⁰ Ginpamihag dayon ni Ishmael ang mga tawo nga nabilin sa Mizpa—ang mga anak nga babayi sang hari kag ang mga katawhan nga gintugyan ni

---

* **41:3 taga-Babilonia:** sa literal, *Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 18.

Nebuzaradan kay Gedalia nga iya tatapon. Dayon naglakat si Ishmael pabalik sa Ammon dala ini nga mga bihag.

¹¹ Karon, nabalitaan ni Johanan nga anak ni Karea kag sang mga kaupod niya nga mga opisyal sang mga soldado ang pagpamatay ni Ishmael.

¹² Gani gintipon nila ang tanan nila nga tinawo kag naglakat sa pagpakig-away kay Ishmael. Naabtan nila siya malapit sa dako nga punong sa Gibeon.

¹³ Pagkakita sang mga bihag ni Ishmael kay Johanan kag sa kaupod niya nga mga opisyal, nalipay sila.

¹⁴ Tanan sila nga ginbihag ni Ishmael halin sa Mizpa nagdalagan pakadto kay Johanan.

¹⁵ Pero si Ishmael kag ang iya walo ka tinawo nagpalagyo sa Ammon.

¹⁶ Dayon gintipon ni Johanan kag sang kaupod niya nga mga opisyal ang tanan nga ginbihag ni Ishmael halin sa Mizpa pagkatapos sang pagpatay niya kay Gedalia nga anak ni Ahikam. Halin didto sa Gibeon,

¹⁷ nagkadto sila sa Gerut Kimham malapit sa Betlehem, nga sa diin nagpreparar sila sa pagkadto sa Egypt.

¹⁸ Kay nahadlok sila sa mga taga-Babilonia tungod kay ginpatay ni Ishmael si Gedalia nga ginhimo sang hari sang Babilonia nga gobernador sang Juda.

42

Nagpangabay ang Katawhan kay Jeremias nga Magpangamuyo Siya para sa Ila

¹ Karon, nagpalapit kay Jeremias si Johanan nga anak ni Karea, si Jezania nga anak ni Hoshaya, kag ang mga kaupod nila nga mga opisyal sang mga soldado, pati ang tanan nga tawo halin sa pinakakubos hasta sa pinakadungganon.

² Nagsiling sila kay Jeremias, “Nagapangabay kami sa imo nga magpangamuyo ka sa GINOO nga imo Dios para sa amon nga nabilin. Nakita mo nga madamo kami sang una, pero subong diutay na lang.

³ Magpangamuyo ka sa GINOO nga imo Dios nga ipahayag niya sa amon kon diin kami makadto kag kon ano ang dapat namon himuon.”

⁴ Nagsabat si Jeremias, “Sige, mangamuyo ako sa GINOO nga inyo Dios para sa inyo ginapangabay, kag sugiran ko kamo kon ano ang iya isiling. Wala gid ako sing itago sa inyo.”

⁵ Dayon nagsiling sila kay Jeremias, “Kabay pa nga ang GINOO nga imo Dios mangin matuod kag masaligan nga saksi kontra sa amon kon indi namon pagtumanon ang tanan nga isiling niya sa amon paagi sa imo.

⁶ Bisan magustuhan man namon ini ukon indi, tumanon gid namon ang GINOO nga aton Dios, para mangin maayo ang tanan para sa aton.”

⁷ Pagkaligad sang napulo ka adlaw, naghambal ang GINOO kay Jeremias.

⁸ Gani ginpatawag ni Jeremias si Johanan kag ang tanan nga kaupod niya nga mga opisyal sang mga soldado, pati ang tanan nga katawhan halin sa pinakakubos hasta sa pinakadungganon.

⁹ Nagsiling si Jeremias sa ila, “Ginpangabay ninyo ako sa pagpakighambal sa GINOO, ang Dios

sang Israel, kag amo ini ang iya sabat:

¹⁰ ‘Kon magpabilin kami sa sini nga duta pabangunon ko kamo kag patindugon *liwat* kag indi ko kamo paglaglagon. Kay nagkasubo gid ako sa kalaglagan nga ginpadala ko sa inyo.

¹¹ *Ako*, ang GINOO, nagasiling nga indi na kamo magkahadlok sa hari sang Babilonia kay kaupod ninyo ako kag luwason ko kamo sa iya.

¹² Kaluoyan ko kamo. Hikuton ko siya nga kaluoyan niya kamo, nga tugutan niya nga magpabilin kamo sa inyo duta.’

¹³ ‘Pero kon indi kamo magtuman sa GINOO nga inyo Dios kag magsiling kamo nga, ‘Indi kami magpabilin sa sini nga duta

¹⁴ kundi makadto kami sa Egypt kag didto mag-estar kay wala gid didto sang inaway ukon gutom,’

¹⁵ amo ini ang isiling sa inyo sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel: ‘Kamo nga mga nabilin nga katawhan sang Juda, kon desidido gid man kamo nga didto mag-estar sa Egypt,

¹⁶ ang inaway kag gutom nga inyo ginakahad-lukan magasunod sa inyo, kag didto mapatay kamo.

¹⁷ Huo, ang tanan nga gusto mag-estar sa Egypt mapatay sa inaway, gutom, kag balatian. Wala gid sing bisan isa sa ila nga makaluwas ukon makapalagyo sa kalaglagan nga ipadala ko sa ila.’

¹⁸ ‘Amo pa gid ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, ‘Subong nga ang akon puwerte nga kaakig ginpaagom ko sa katawhan sang Jerusalem, ipaagom ko man ang akon kaakig sa inyo kon magkadto kamo sa Egypt. Pakamalauton kamo kag kangil-aran sang mga

tawo. Pakalainon nila kamo kag yagutaon, kag indi na gid kamo makabalik sa inyo duta.'

¹⁹ "Kamo nga mga nabilin nga katawhan sang Juda, nagasiling ang GINOO nga indi gid kamo magkadto sa Egypt. Tandai gid ninyo ining gipaandam ko sa inyo subong.

²⁰ Indi gid maayo ining inyo ginhimo! Nag-pangabay kamo sa akon nga magdangop ako sa GINOO nga inyo Dios para sa inyo kag nagsiling pa kamo nga tumanon gid ninyo ang tanan nga isiling niya sa inyo.

²¹ Pero karon nga ginsugid ko sa inyo ang tanan nga ginsiling sang GINOO nga inyo Dios, wala ninyo ini pagtumana.

²² Gani ginasiguro ko sa inyo nga mapatay gid kamo sa inaway, gutom, kag balatian didto sa Egypt, nga sa diin gusto ninyo mag-estar."

43

Gindala si Jeremias sa Egypt

¹ Pagkatapos hambal ni Jeremias sa tanan nga tawo sang ginsiling sang GINOO nga ila Dios parte sa ila,

² nagsiling sa iya si Azaria nga anak ni Hoshaya, si Johanan nga anak ni Karea, kag ang iban pa nga mga hambog nga tawo, "Nagabutig ka! Ang GINOO nga aton Dios wala nagpadala sa imo sa pagsiling sa amon nga indi kami magkadto sa Egypt sa pag-estar didto.

³ Si Baruc nga anak ni Neria nagasulsol sa imo nga itugyan kami sa mga taga-Babilonia, para patyon nila kami ukon bihagon pa-Babilonia."

4 Gani si Johanan kag ang mga kaupod niya nga mga opisyal sang mga soldado, kag ang tanan nga tawo, wala magtuman sa sugo sang GINOO nga magpabilin sa Juda.

5 Sa baylo, gindala ni Johanan kag sang mga kau-pod niya nga mga opisyal ang mga tawo pakadto sa Egypt. Ini nga mga tawo amo anay ang nagbalik sa Juda halin sa nagkalain-lain nga nasyon nga sa diin sila naglalapta.

6 Lakip sa ila amo ang mga lalaki, babayi, kabataan, mga anak nga babayi sang hari *sang Juda*, kag iban pa nga gintugyan ni Nebuzaradan nga pangulo sang mga guwardya kay Gedalia nga anak ni Ahikam kag apo ni Shafan. Gindala man nila si Propeta Jeremias kag si Baruc nga anak ni Neria.

7 Wala nila pagtumana ang GINOO kag nagkadto gid sila sa Egypt, hasta sa Tapanhes.

8 Didto sa Tapanhes, nagsiling ang GINOO kay Jeremias,

9 “Samtang nagatan-aw ang katawhan sang Juda, magkuha ka sang dalagko nga mga bato kag ilubong sa duta, sa tunga sang alagyan* pasulod sa palasyo sang hari sang Egypt† sa Tapanhes.

10 Magsiling ka dayon sa ila nga *ako*, ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling, ‘Ipadala ko ang akon alagad nga si Haring Nebucadnezar sang Babilonia, kag iplastar ko ang iya trono kag harianon nga tolda sa sini nga mga bato nga ginpalubong ko sa tunga sang alagyan.

* **43:9** *sa duta, sa tunga sang alagyan:* Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini. † **43:9** *hari sang Egypt:* sa Hebreo, *Faraon*.

11 Salakayon niya ang Egypt kag patyon ang mga natalana nga patyon kag bihagon ang mga natalana nga bihagon. Patyon sa inaway ang natalana nga mapatay sa inaway.

12 Sunugon niya ang mga templo sang mga dios-dios sang Egypt, kag ang mga dios-dios mismo magakalasunog. Dayon bihagon niya ang mga tawo pa-Babilonia. Limpyuhan niya ang duta sang Egypt sang mga tawo pareho sang paglimpyo sang manugbantay sang karnero sang iya bayo nga may mga kuto. Kag magahalin si Nebucad-nezar nga indi maano.

13 Panggub-on niya ang ginapakabalaan nga mga haligi sa Heliopolis[‡] sa Egypt. Sunugon gid niya ang mga templo sang mga dios-dios sa Egypt.’’

44

Ang Mensahi sang Dios sa mga Israelinhon sa Egypt

1 Nagsiling ang GINOO kay Jeremias parte sa tanan nga Judio nga nagaestar sa north sang Egypt—sa mga banwa sang Migdol, Tapanhes, kag Memfis—kag pati ang sa south sang Egypt.

2 Amo ini ang ginsiling sang GINOO nga Mak-agagahom, ang Dios sang Israel: “Kamo mismo nakakita sang grabe nga kalaglagan nga ginpadala ko sa Jerusalem kag sa tanan nga banwa sang Juda. Guba na ini subong kag wala na sing may nagaestar

---

[‡] **43:13 Heliopolis:** sa literal, *balay sang adlaw*

³ tungod sa kalautan nga ginhimo sang ila mga pumuluyo. Ginpaakig nila ako paagi sa pagsunog sang insenso kag pagsimba sa mga dios-dios nga wala gani nila makilal-i ukon sang ila mga katigulangan.

⁴ Permi ko sila ginapadal-an sang mga propeta nga akon mga alagad sa pagpaandam sa ila nga indi nila paghimoon inang makangilil-ad nga buttang nga akon ginakaugtan.

⁵ Pero wala gid sila magpamati ukon magtuman *sa mga propeta*. Wala sila magbiya sa ila kalautan ukon mag-untat sa pagsunog sang insenso sa iban nga mga dios.

⁶ Gani ginpaagom ko sa ila ang akon puverte nga kaakig. Daw sa kalayo ini nga naglamon sa mga banwa sang Juda kag sa Jerusalem, kag nangin mamingaw ini nga mga lugar kag guba hasta subong.

⁷ “Gani *ako*, ang GINOONG Dios nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagapamangkot: Ngaa ginalaglag ninyo ang inyo kaugalingon? Gusto bala ninyo nga maubos ang mga tawo sang Juda—ang mga lalaki, babayi, kabataan kag mga lapsag?

⁸ Ngaa nga ginapaakig gid ninyo ako sa inyo ginhimo nga mga dios-dios? Ginasunugan pa ninyo ini sang insenso diri sa Egypt, nga inyo ginnaestaran subong. Ginalaglag lang ninyo ang inyo kaugalingon kag ginhimo nga kangil-aran kag kahuy-anan sa tanan nga nasyon sa kalibutan.

⁹ Nalimtan na bala ninyo ang mga kalautan nga ginhimo sang inyo mga katigulangan kag sang mga hari kag mga rayna sang Juda, kag ang mga kalautan nga ginhimo ninyo kag sang inyo mga

asawa sa Juda kag Jerusalem?

10 Hasta subong wala kamo magpaubos sang inyo kaugalingon kag magtahod sa akon. Wala man kamo magtuman sa akon kasuguan kag mga pagsulundan nga akon ginhatac sa inyo kag sa inyo mga katigulangan.

11 “Gani ako, ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, handa na sa paglaglag sa inyo kag sa bilog nga Juda.

12 Kamo nga mga nabilin nga buhi sa Juda nga nagpamilit gid nga magkadto kag mag-estar diri sa Egypt, mapatay kamo tanan halin sa pinakabubos hasta sa pinakadungganon. Huo, mapatay kamo diri sa inaway ukon gutom. Pakamalauton kamo, kangil-aran, pakalainon, kag yagutaon.

13 Himuong ko sa inyo diri sa Egypt ang akon ginhimo sa Jerusalem. Silutan ko man kamo paagi sa inaway, gutom, kag balatian.

14 Mapatay kamo tanan, kamo nga mga nabilin nga buhi sa Juda nga nag-estar diri sa Egypt. Indi na kamo makabalik pa sa Juda, nga sa diin gusto ninyo makabalik liwat kag makaestar. Wala sing may makabalik sa inyo luwas sa pila lang nga makapalagyo.”

15 Madamo gid nga mga Judio ang nagtipon sa pagpamati kay Jeremias. Ini sila nagaestar sa north kag sa south sang Egypt. Karon, ang tanan nga lalaki nga nakahibalo nga ang ila mga asawa nagasunog sang insenso sa iban nga mga dios, kag ang tanan nga babayi nga nagatipon didto, nagsiling kay Jeremias,

16 “Indi kami magpamati sa ginasiling mo sa amon sa ngalan sang GINOO!

17 Himuon gid namon ang tanan nga gusto namon himuon: Magasunog kami sang insenso sa *amon diosa nga* ‘Rayna sang Langit’ kag magahalad kami sa iya sang halad nga ilimnon pareho sang ginhimo namon sa mga banwa sang Juda kag sa mga dalan sang Jerusalem. Amo man ini ang ginhimo sang amon mga katigulangan kag sang amon mga hari kag mga opisyal. Sadto nga tion maayo ang amon kahimtangan; madamo kami sang pagkaon kag wala sing may malain nga natabo sa amon.

18 Pero sang mag-untat kami sunog sang insenso sa Rayna sang Langit kag wala na maghalad sang halad nga ilimnon sa iya, nawad-an kami sang tanan, kag nagakalamatay sa inaway kag gutom.”

19 Nagsiling man ang mga babayi, “Sang nagsunog kami sang insenso sa Rayna sang Langit kag naghalad sang halad nga ilimnon sa iya, kag nagluto sang tinapay sa iya dagway, nahibaluan ini sang amon bana.”

20 Dayon nagsiling si Jeremias sa ila tanan, sa mga lalaki kag mga babayi nga nagabulos-bulos sabat sa iya,

21 “Nagahunahuna bala kamo nga ang GINOOG wala nakahibalo nga kamo kag ang inyo mga katigulangan, ang inyo mga hari kag mga opisyal, kag ang tanan nga pumuluoy nagsunog sang insenso sa mga banwa sang Juda kag sa mga dalan sang Jerusalem?

22 Kag sang indi na mabatas sang GINOOG ang inyo kalautan kag ang inyo makangilil-ad nga mga binuhatan, ginhimo niya ang inyo duta nga

talamayon kag mamingaw, nga wala na sing may nagaestar, pareho sang natabo subong.

²³ Natabo ini nga kalaglagan sa inyo tungod kay nagsunog kami sang insenso kag nagpakasala sa GINOO. Wala kami magtuman sa iya kasuguan ukon magsunod sa iya mga pagsulundan kag mga pagpanudlo."

²⁴ Nagsiling pa si Jeremias sa tanan nga tawo didto, pati sa mga babayi, "Pamatii ninyo ang mensahi sang GINOO, kami nga katawhan sang Juda nga nagaestar diri sa Egypt.

²⁵ Amo ini ang ginasiling sang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel: 'Gintuman gid ninyo kag sang inyo mga asawa ang inyo gin-promisa nga magsunog sang insenso kag maghalad sang halad nga ilimnon sa Rayna sang Langit. Sige, padayuna ninyo ang inyo ginahimo. Tumana gid ninyo ang inyo ginpromisa.

²⁶ Pero pamatii ninyo ang akon ginasiling, kami nga katawhan sang Juda nga nagaestar diri sa Egypt. Ginasumpa ko sa akon kaugalingon nga wala na sing may makagamit sa inyo sang akon makagagahom nga ngalan. Wala na sing may makasumpa sing pareho sini: "Nagasumpa ako sa ngalan sang buhi nga Ginoong DIOS."

²⁷ Kay imbes nga bantayan ko kami para sa inyo kaayuhan, halitan ko kami. Magakalamatay kami diri sa Egypt paagi sa inaway ukon gutom hasta nga wala sing may mabilin sa inyo.

²⁸ Kon may mabilin gid man sa inaway kag makabalik sa Juda, diutay gid lang. Dayon mahibaluan sang mga nabilin nga katawhan sang Juda nga nagaestar subong diri sa Egypt kon kay sin-o pulong

ang natuman—ang akon ukon ang ila.

²⁹ Amo ini ang tanda nga silutan ko gid kamo sa sini nga lugar, para mahibaluan ninyo nga matuman gid ang kalaglagan nga ginsiling ko kontra sa inyo:

³⁰ Itugyan ko si Faraon Hofra nga hari sang Egypt sa iya mga kaaway nga gusto magpatay sa iya, subong nga gintugyan ko si Haring Zedekia sang Juda sa iya kaaway nga si Haring Nebucadnezar sang Babilonia nga gusto man magpatay sa iya.”

45

Ang Mensahi kay Baruc

¹ Sang ikaapat nga tuig sang paghari ni Jehoyakim nga anak ni Josia sa Juda, ginsulat ni Baruc sa linukot nga sululatan ang gindikta sa iya ni Propeta Jeremias.

² Siling ni Jeremias, “Baruc, amo ini ang ginasiling sang GINOO, ang Dios sang Israel, sa imo:

³ ‘Nagsiling ka nga kaluluoy ka, kay ginadugangan sang GINOO ang imo kasakit. Ginakapoy ka na sa pag-ugayong kag wala sing kapahuwayan.’

⁴ “Baruc, nagasiling pa gid ang GINOO, ‘Gubon ko ang ini nga nasyon nga akon ginpatindog. Gabuton ko ang akon gintanom. Himuon ko ini sa bilog nga duta.

⁵ Ti, magahandom ka pa sang dalagko nga mga butang para sa imo kaugalingon? Indi na lang, kay padal-an ko sang kalaglagan ang tanan nga katawhan, pero ikaw ya luwason ko bisan diin ka makadto. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”*

46*Ang Mensahi para sa mga Nasyon*

¹ Amo ini ang ginsiling sang GINOO kay Propeta Jeremias parte sa mga nasyon:

² Ang Mensahi Parte sa Egypt:

Amo ini ang mensahi kontra sa mga soldado ni Faraon Neco nga hari sang Egypt. Ini sila ginpierdi ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia didto sa Carkemish malapit sa Suba sang Euphrates, sang ikaapat nga tuig sang paghari ni Jehoyakim nga anak ni Josia sa Juda:

³ “Ipreparar ninyo ang inyo mga taming, dalagko kag gagmay, kag maglakat kamo sa inaway!

⁴ Ipreparar man ninyo ang inyo mga kabayo kag sakyi ninyo. Isuksok ang inyo mga helmet, baira ang inyo mga bangkaw, kag itakod ang inyo mga panaming.

⁵ Pero ano ining akon nakita? Nahadlok kamo kag nagaisol. Napierdi kamo kag nagpalalagyo sing madasig nga wala sing bulobalikid tungod sa kahadlok.

⁶ Makusog kamo kag madasig magdalagan, pero indi gihapon kamo makapalagyo. Malaglag gid kamo malapit sa Suba sang Euphrates.

⁷ “Ano ina nga nasyon nga *nagagamhanan*, pareho sang Suba sang Nilo nga nagaawas ang tubig hasta sa pangpang?

⁸ Ina amo ang Egypt; *nagagamhanan* ini pareho sang Suba sang Nilo nga nagataas ang tubig hasta sa pangpang. Nagsiling ang Egypt, ‘*Nagagamhanan* ako kag *mangin pareho sa baha* nga

magatabon sa kalibutan. Laglagon ko ang mga siyudad kag mga katawhan sini.’

⁹ “Sige, mga taga-Egypt, padalagana na ninyo ang inyo mga kabayo kag mga karwahe! Magsalakay na kamo pati ang tanan ninyo nga kadampig halin sa Ethiopia,* Put, kag Lydia, nga mga sagad sa paggamit sang mga taming kag mga pana.

¹⁰ Pero magadaog ang Ginoong DIOS nga Makagagahom sa sini nga inaway. Sa sini nga adlaw magabalos siya sa iya mga kaaway. Ang iya espada *daw sa gutom nga sapat nga* magalamon sa ila kag magainom sang ila dugo hasta nga mabusog. Ang ila mga bangkay daw sa mga halad para sa Ginoong DIOS nga Makagagahom didto sa kadutaan sa north, malapit sa Suba sang Euphrates.

¹¹ “Kamo nga mga pumuluyo[†] sang Egypt, bisan magkadto pa kamo sa Gilead sa pagpangita sang bulong, ang tanan ninyo nga bulong wala sing pulos kag indi makaayo sa inyo.

¹² Mahibaluan sang mga nasyon sa bilog nga kalibutan ang inyo kahuy-anan kag paghibi. Ang inyo mga soldado magakalatumba nga nagasinnampawanay.”

¹³ Amo ini ang ginsiling sang GINOO kay Propeta Jeremias parte sa pagsalakay ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia sa Egypt:

¹⁴ “*Jeremias*, isugid ini sa Egypt. Isugid ini sa Migdol, sa Memfis kag sa Tapanhes: Magpreparar kamo kay ang espada handa na sa paglaglag sa inyo.

---

* **46:9 Ethiopia:** sa Hebreo, *Cush*
literal, *birhen nga anak nga babayi*

† **46:11 mga pumuluyo:** sa

15 Ngaa bala nga nagpalalagyo ang inyo maisog nga mga soldado?[‡] Nagpalalagyo sila tungod kay gintabog sila sang GINOO.

16 Ang inyo mga soldado magakalatumba nga nagasinampawanay. Magasiling sila, ‘Dali na, mapuli kita sa aton mga kasimanwa, sa duta nga aton natawhan, para makalikaw kita sa espada sang aton kaaway.’

17 Kag didto magasiling sila, ‘Ang Faraon nga hari sang Egypt palawakal lang, kag ginpaligad niya ang iya kahigayunan.’

18 “Ako, ang buhi nga Hari, ang GINOO nga Makagagahom, nagasumpa nga may magasalakay *sa Egypt nga labaw gid sang sa iya*, pareho sang *Bukid sang Tabor* sa tunga sang kabukiran, ukon sang *Bukid sang Carmel* sa higad sang baybay.

19 Kamo nga mga pumuluyo sang Egypt, maghimos na kamo sang inyo dalal-on, kay bihagon kamo. Malaglag ang Memfis kag mangin mamin-gaw ini kag wala sing may mabilin nga tawo.

20 Ang Egypt pareho sang bataon nga babayi nga baka, pero may sapat-sapat nga magasalakay sa iya halin sa north.

21 Bisan ang iya ginbayaran nga mga soldado magaisol kag magapalalagyo. Daw pareho lang sila sa bataon nga mga baka nga ginpatambok para ihawon. Matabo ini kay tion na nga silutan kag laglagon ang mga taga-Egypt.

22 Magapalagyo ang mga taga-Egypt nga daw sa man-og nga nagasagirit samtang nagasalakay ang mga kaaway. Ini sila magasalakay nga may mga

---

[‡] **46:15 maisog nga mga soldado:** ukon, gamhanan nga dios nga si Apis

wasay pareho sang mga tawo nga nagapanapas sang kahoy.

²³ Pamatyon nila ang mga taga-Egypt nga daw sa nagapanapas sila sang mga kahoy nga mad-abong. Madamo pa sila sang sa mga apan; indi sila maisip.

²⁴ Mahuy-an gid ang mga taga-Egypt. Itugyan sila sa mga kamot sang mga katawhan sa north."

²⁵ Nagpadayon sa pagsiling ang GINOO nga Mak-agagahom, ang Dios sang Israel, "Silutan ko na si Amon, ang dios-dios sang Tebes, kag ang iban pa nga dios-dios sang Egypt. Silutan ko man ang hari sang Egypt[§] kag ang iya mga pangulo, pati ang mga nagasalig sa iya.

²⁶ Itugyan ko sila kay Haring Nebucadnezar sang Babilonia kag sa iya mga opisyal nga gusto magpatay sa ila. Pero sa ulihi pagaestaran liwat ang Egypt pareho sang una. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

²⁷ "Pero kamo nga mga Israelinhon *nga mga kaliwat sang* akon alagad nga si Jacob, indi kamo magkahadlok ukon magpakulba. Kay luwason ko gid kamo halin sa malayo nga lugar nga sa diin ginbihag kamo. Magkabuhi kamo liwat nga malinong kag wala sing katalagman, kag wala na sing may magpahadlok sa inyo.

²⁸ Gani indi gid kamo mahadlok, *kamo nga mga kaliwat sang* akon alagad nga si Jacob, kay kaupod ninyo ako. Laglagon ko sing bug-os ang tanan nga nasyon nga sa diin ginpalapta ko kamo, pero

---

§ 46:25 *hari sang Egypt*: sa Hebreo, *Faraon*

kamo indi ko paglaglagon sing bug-os. Disiplina-hon ko kamo, pero suno sa nagakabagay sa inyo. Indi puwede nga indi ko kamo pagsilutan. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*"

47

Ang Mensahi Parte sa Filistia

¹ Amo ini ang ginsiling sang GINOO kay Propeta Jeremias parte sa Filistia sa wala pa ginsalakay sang hari sang Egypt* ang Gaza:

² "May nasyon nga magasalakay halin sa north nga daw sa nagaawas nga ililigan sang tubig. Lapawan niya ang duta kag ang tanan nga ara sa sini, *gani malaglag* ang mga banwa kag ang mga pumuluyo sini. Magasinggit ang mga tawo sa kahadlok, kag magahibi sila sing mabaskog.

³ Mabatian nila ang paglinagapak sang tiil sang mga kabayo kag ang gahod sang mga karwahe. Ang mga amay indi na magbalikid sa pagbulig sa ila kabataan. Magahuyhoy na lang ang ila mga abaga.[†]

⁴ Kay nag-abot na ang tion nga laglagon ang tanan nga Filistinhon kaupod ang ila mga kadampig halin sa Tyre kag Sidon. Laglagon gid sang GINOO ang mga Filistinhon, ang katawhan nga naghulin sa isla sang Caftor.[‡]

⁵ Ang mga taga-Gaza magapakalbo sa pagpakita sang ila pagpangasubo, kag ang mga taga-Ashkelon magahipos *sing masinulub-on*. Kamo nga mga pumuluyo sa kapatagan, hasta san-o pa

---

* **47:1** *hari sang Egypt*: sa Hebreo, *Faraon*   † **47:3** *abaga*: sa literal, *kamot*   ‡ **47:4** *Caftor*: ukon, *Crete*

bala ang pagpilas ninyo sang inyo kaugalingon *sa pagpakita sang inyo pagpangasubo?*

⁶ Nagapamangkot kamo kon san-o pa ako mag-untat sa pagsilot sa inyo paagi sa akon espada? Ginasilingan ninyo ako nga ibalik ko ini sa iya tagob kag pabay-an lang kamo.

⁷ Pero paano ini mag-untat kay ginamanduan ko ini sa pagsalakay sa Ashkelon kag sa *katawhan nga nagaestar malapit sa dagat?*"

48

Ang Mensahi Parte sa Moab

¹ Amo ini ang ginsiling sang GINOO nga Makagahom, ang Dios sang Israel, parte sa Moab:

“Kaluluoy ang Nebo kay pagalaglagon ini. Mahuy-an kag agawon ang Kiriataim, kag ang iya dalangpan sa mataas nga lugar magakalarumpag.

² Indi na pagdayawon ang Moab. Didto sa Hes-hbon nagaplano ang kaaway sa paglaglag sang Moab. Nagasiling sila, ‘Dali, laglagon ta ang Moab.’ Ang *banwa sang* Madmen salakayon man sang mga kaaway kag mangin mamingaw ini.

³ Pamatii ninyo ang pagsinggit sa Horonaim tungod sa puwerte nga inaway kag kalaglagan.

⁴ Malaglag gid ang Moab, kag magahinibi ang mga kabataan.

⁵ Ang mga pumuluyo sang Moab magahinibi sing tudo samtang nagapataklad sila sa Luhit kag nagapadulhog sa Horonaim. Huo, mabatian ang ila paghinibi tungod sa kalaglagan.

⁶ “Luwasa ang inyo kaugalingon! Magpalagyo kamo sa kamingawan.

7 *Kamo nga mga taga-Moab, nagaosalig kamo sa inyo abilidad kag manggad, gani bihagon kamo pati ang inyo dios-dios nga si Kemosh kag ang iya sini nga mga pari kag mga opisyal.*

8 “Magaabot ang manuglaglag sa kada banwa kag wala sing banwa nga makaluwas. Malaglag pati ang *mga banwa sa kapatagan* kag sa pulopatag sa ibabaw sang bukid. *Matabo gid ini*, kay *ako*, ang GINO, ang nagasiling sini.

9 May pakpak lang kuntani ang Moab para makalupad siya palayo,* kay indi na pag-estaran ang mga banwa sini kag mangin mamingaw na ini.

10 Pakamalauton ang tawo nga nagapatumbay sa paghimo sang buluhaton sang *GINOOKONTRA SA MOAB*. Pakamalauton ang tawo nga wala nagapatay sa *mga taga-Moab*.

11 Matawhay ang pagkabuhi sang Moab halin sang una. Wala gid ini mabihag. Pareho ini sa bino nga wala pagtanduga ukon pag-ihuwas halin sa isa ka suludlan pakadto sa isa. Gani ang iya sabor amo gihapon.

12 “Pero magaabot ang tion nga magapadala ako sang mga kaaway nga magaula sang Moab halin sa iya suludlan kag magadugmok sini.

13 Dayon ikahuya sang Moab *ang dios-dios nga* si Kemosh, subong nga ginkahuya sang katawhan sang Israel ang ila pagsalig sa dios-dios sa Betel.

14 Nagapabugal ang mga taga-Moab nga mga maisog ang ila mga soldado sa inaway.

* **48:9** *May pakpak lang...palayo:* ukon, *Asini ang Moab para wala sing may magtubo nga mga tanom.*

15 Pero malaglag gid ang Moab kag ang mga banwa sini. Pamatyon ang pinakamaayo nila nga mga pamatan-on. Ako, ang GINOO nga Makagagahom nga Hari, ang nagasiling sini.

16 “Madali na lang ang kalaglagan sang Moab.

17 Magpangasubo kamo, tanan kamo nga kadampig sang Moab![†] Magsiling kamo, ‘*Tapos na ang Moab!*’ Nabali na ang iya baston, ang baston *nga simbolo* sang iya pagkagamhanan kag pagkabantog.’

18 “Kamo nga mga pumuluyo sang Dibon, magpaubos kamo kag magpungko sa yab-ok, kay ang manuglaglag sang Moab magasalakay *man* sa inyo kag panggub-on niya ang inyo napaderan nga mga banwa.

19 Kamo nga nagaestar sa Aroer, magtindog kamo sa higad sang dalan kag magbantay. Magpamangkot kamo sa mga nakapalagyo kon ano ang natabo.

20 *Magasabat sila*, ‘Nalaglag kag nahuy-an ang Moab. Gani magpangasubo kamo kag maghibi. Isinggit ninyo sa Arnon nga nalaglag ang Moab.’

21 “Pagasilutan man ang *mga banwa sa pulopatag* sa ibabaw sang bukid: ang Holon, Jaza, Méfaat,

22 Dibon, Nebo, Bet Diblataim,

23 Kiriataim, Bet Gamul, Bet Meon,

24 Keriot kag Bozra. Magaabot na ang silot sa tanan nga banwa sang Moab, sa malayo man ukon sa malapit.

[†] **48:17** *kadampig sang Moab*: ukon, *nagaestar sa palibot sang Moab*.

25 Wala na sing gahom ang Moab, gani maluya na ini subong. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

26 “Hubuga ang Moab, kay nagrebelde siya sa akon. Magaligid siya sa iya kaugalingon nga suka kag mangin kaladlawan siya.

27 *Kamo nga mga pumuluyo sang Moab*, indi bala nga ginyaguta ninyo ang Israel? Ngaa, nadakpan bala siya sa pagpangawat? Ti, ngaa nagalungolungo gid kamo sa pagyaguta sa iya?

28 Maghalin na kamo sa inyo mga banwa kag mag-estar sa pil-as,[‡] pareho sa mga pating nga nagapugad sa mga pangpang.

29 Puwerte gid kamo ka bugalon. Nabatian ko kon daw ano kamo ka bugalon kag matinaastaason.

30 Ako, ang GINOO, nakahibalo kon daw ano kamo kahambog, pero wala ini sing pulos.

31 Gani magahibi ako para sa Moab kag sa mga taga-Kir Hareset. §

32 Magahibi man ako para sa katawhan sang Sibma, sobra pa sa paghibi ko sa mga taga-Jazer. Sibma, pareho ka sang tanom nga ubas nga ang imo mga sanga naglambot sa tabok sang *Patay nga Dagat* hasta sa Jazer. Pero karon gin-ubos panguha sang manuglaglag ang imo mga bunga.

33 Wala na sing may mabatian nga kinalipay kag sinadya sa mga uma kag sa mga talamnan sang ubas sa duta sang Moab. Wala na nagailig ang bino sa pulugaan sang ubas. Wala na sing may nagalinas sang ubas nga nagasininggit sa kalipay.

[‡] **48:28** *pil-as*: ukon, *kabatuhan*   § **48:31** *Kir Hareset*: ukon, *Kir Heres*

May pagsininggit matuod pero indi pagsininggit sa kalipay.

³⁴ Ang paghinibi sang mga taga-Heshbon mabatian hasta sa Eleale kag sa Jahaz. Ang paghinibi sang mga taga-Zoar mabatian hasta sa Horonaim kag sa Eglat Shelishiya. Kay bisan ang sapa sang Nimrim nagmala na.

³⁵ Pauntaton ko sa Moab atong mga nagahalad sa mga simbahan sa mataas nga mga lugar kag nagaesunog sang insenso sa ila mga dios-dios. Ako, ang GINO, ang nagasiling sini.

³⁶ “Gani nagapangasubo gid ako para sa Moab kag sa mga taga-Kir Hareset, pareho sang masubo nga *sunata sang plawta sa patay*. Wala na ang manggad nga ila naangkon.

³⁷ Ang tagsa-tagsa *nagapakita sang pagpangasubo paagi sa* pagpaketbo, pagpamarbas, pagpilas sang ila mga kamot, kag pagsuksok sang sako.

³⁸ Nagahinibi ang mga tawo sa atop sang ila mga balay kag sa mga plasa, kay ginlaglag ko ang Moab nga daw sa banga nga ginbuka kay wala na sing may naluyag.

³⁹ Daw ano ang pagkalaglag sang Moab! Pamatii ang paghinibi sang iya mga pumuluyo. Nahuy-an gid ang Moab, kag ginayaguta ini kag ginakangilaran sang tanan *nga nasyon* sa palibot sini.”

⁴⁰ Nagpadayon pa gid sa pagsiling ang GINO, “Tan-awa! Ang kaaway sang Moab pareho sang agila nga nagalupad sa pagdagit sini.

⁴¹ Maagaw ang mga banwa* kag ang mabakod nga mga kuta *sang Moab*. Sa sina nga tion ang mga

* ^{48:41} *mga banwa*: ukon, Keriot

soldado sang Moab makulbaan pareho sang isa ka babayi nga manugbata.

42 Malaglag gid ang Moab tungod sa iya pagrebeldes sa akon.

43 Ang dangatan sang mga taga-Moab amo ang kahadlok, buho, kag siod.

44 Ang bisan sin-o nga magpalagyo sa kahadlok mahulog sa buho. Ang bisan sin-o nga magguwa sa buho madakpan gihapon sa siod, kay silutan ko gid ang Moab sa gintalana nga tion. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

45 Ang makaluluoy nga mga nakapalagyo gusto magpanago sa Heshbon. Pero ining Heshbon nga gin-gamhan anay ni Haring Sihon nagadabadaba sa kalayo. Ginalamon sang kalayo ang mga bukid nga ginapanaguan sang mga taga-Moab nga gusto sang inaway.

46 “Kaluluoy gid kami, mga taga-Moab! Nalaglag kami nga nagasimba sa dios-dios nga si Kemosh, kag ginbihag ang inyo kabataan.

47 Pero sa ulihi ibalik ko ang maayo nga kahim-tangan sang Moab. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*” Amo ato ang mensahi parte sa Moab.

49

Ang Mensahi Parte sa Ammon

1 Amo ini ang ginsiling sang GINOO parte sa mga Ammonhon:

“Kamo nga mga tawo nga nagasimba sa dios-dios nga si Molec, ngaa ginaestaran ninyo ang mga banwa sang duta ni Gad? Wala bala sing mga kaliwat si Israel nga magpanubli sang sini nga duta?

² *Ako, ang GINOO, nagasiling nga magaabot ang tion nga ipasalakay ko sa mga kaaway ang Raba. Ining inyo siyudad pagagub-on kag ang mga baryo sa palibot sini pagasunugon. Sa sini nga paagi mapalayas sang mga Israelinhon ang mga nagpalayas man sa ila.*

³ “Maghibi kamo sing tudo, kamo nga taga-Heshbon, kay nalaglag ang Ai. Maghibi man kamo nga taga-Raba! Magsuksok kamo sang sako kag magpakadto-pakari sa kilid sang pader sa pag-pakita sang inyo pagpangasubo. Kay bihagon ang inyo dios-dios nga si Molec upod sa iya mga pari kag mga opisyal.

⁴ Kamo nga mga maluibon, ngaa ginapabugal gid ninyo ang inyo mapatubason nga mga kapatagan? Nagasalig kamo sa inyo manggad kag nagasiling nga wala sing may magsalakay sa inyo.

⁵ *Ako, ang Ginoong DIOS nga Makagagahom, magapadala sa inyo sang mga kaaway halin sa mga nasyon sa palibot ninyo sa pagpahadlok sa inyo. Palayason nila kamo sa inyo duta, kag wala gid sing may magbulig sa inyo nga mga nagpalagyo.*

⁶ Pero sa ulihi ibalik ko ang maayo nga kahim-tangan sang mga Ammonhon. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.”*

Ang Mensahi Parte sa Edom

⁷ Amo ini ang ginsiling sang GINOO nga Makagagahom parte sa Edom:

“Diin na bala ang mga maalamon sang Teman? Wala na bala sing may nabilin nga maayo maglay-gay?

⁸ Kamo nga nagaestar sa Dedan magpalagyo kamo kag magpanago sa madalom nga mga kuweba. Kay padal-an ko sang kalaglagan ang mga kaliwat ni Esau sa tion nga silutan ko sila.

⁹ Indi bala nga ang mga nagapangharvest sang ubas wala nila ginaubos kuha ang mga bunga kundi ginabilinan nila? Kag indi bala nga ang mga kawatan ginakuha lang nila ang ila kinahanglan?

¹⁰ Pero ubuson gid kuha ang tanan nga pagkabutang sang mga kaliwat ni Esau. Kuhaan ko sang tabon ang ila palanaguan para wala sila sing panaguan. Magakalamatay ang ila kabataan, mga paryente, kag mga kasilingan. Wala sing may mabilin sa ila.

¹¹ Pero ibilin sa akon ang inyo mga ilo kay tapon ko sila. Kag ang inyo mga balo nga babayi makasalig gid sa akon.”

¹² Nagpadayon pa gid sa pagsiling ang GINOO, “Kon ang mga inosente gani magaantos, kamo pa ayhan? Silutan gid kamo!

¹³ Ginasumpa ko gid sa akon kaugalingon nga ang Bozra malaglag. Maurungan gid ang mga tawo sa kahimtangan sini kag yagutaon nila ini kag pakamalauton. Ang tanan nga banwa sini mangin guba hasta san-o. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

¹⁴ Nabatian ko ang balita halin sa GINOO, nga nagpadala siya sang mensahero sa mga nasyon sa pagpreparar sa ila sa inaway kag sa paghangkat sa ila sa pagsalakay sa nasyon sang Edom.

¹⁵ Kay siling sang GINOOSA *mga taga-Edom*, “Himuon ko kamo nga mas kubos sang sa iban nga mga nasyon, kag pakalainon nila kamo.

¹⁶ Nagapabugal kamo nga nagaestar kamo sa batuhon kag mataas nga lugar. Pero sa inyo nga pagpabugal nga ina kag sa inyo pagpamahog sa iban, ginadayaan lang ninyo ang inyo kaugalingon. Kay bisan nga parehuon ninyo kataas sa pugad sang agila ang inyo ginaestaran, laglagon ko gihapon kamo. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

¹⁷ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Maurungan gid ang mga tawo sa kahimtangan sang Edom. Ang tanan nga magaagi matingala nga daw sa indi makapati sa natabo sa sini nga nasyon.

¹⁸ Subong nga nalaglag ang Sodom kag Gomora kag ang mga banwa sa palibot sini, laglagon man ang Edom. Kag wala na gid sing tawo nga may mag-estar didto. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

¹⁹ Salakayon ko gulpi ang Edom pareho sang leon nga halin sa kakahuyan sang *Suba sang Jordan* nga nagapakadto sa palahalban *nga may madamo nga karnero*. Magapalalagyo sila kag padumalahon ko ang Edom sa tawo nga akon ginpili. Sin-o ang mapaaanggid sa akon? Sin-o ang mangahas sa pagkontra sa akon? Sin-o ang pangulo nga magpamatok sa akon?

²⁰ Gani pamatii ninyo ang ginaplano ko nga himuon kontra sa Edom, lakin na sa mga pumuluyo sang Teman: Ang ila mga kabataan bihagon, kag ang ila duta laglagon tungod sang ila gin-himo.*

²¹ Sa puwerte nga pagkalaglag sang Edom

---

* **49:20 Ang ila...ginhimo:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

magatay-og ang duta, kag ang ila paghinibi mabatian hasta sa Mapula nga Dagat.

22 Tan-awa! Ang kaaway pareho sang agila nga nagalupad sa pagdagit sa Bozra. Sa sina nga tion ang mga soldado sang Edom makulbaan pareho sang isa ka babayi nga manugbata.”

Ang Mensahi Parte sa Damascus

23 Amo ini ang mensahi parte sa Damascus: “Kinulbaan ang mga taga-Hamat kag taga-Arpad sa malain nga balita nga ila nabatian. Natublag sila kag indi mapahamtang pareho sang mabalod nga dagat.

24 Nagluya ang mga taga-Damascus kag nagpalagyo tungod sa kahadlok. Kakulba kag kasakit ang ila nabatyagan pareho sang isa ka babayi nga manugbata.

25 Ang bantog kag masinadyahon[†] nga siyudad sang *Damascus* ginsikway!

26-27 Ang iya pamatan-on nga mga lalaki magakalamatay sa mga karsada, pati ang tanan niya nga mga soldado. Sunugon ko ang mga pader sang Damascus kag ang mabakod nga mga parte sang sini nga siyudad ni *Haring Ben Hadad*. Ako, ang GINO ng Makagagahom, ang nagasiling sini.”

Ang Mensahi Parte sa Kedar kag Hazor

28 Amo ini ang ginsiling sang GINO parte sa Kedar kag sa mga ginharian sang Hazor nga ginsalakay ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia:

“Magpreparar kamo kag salakaya ninyo ang Kedar! Laglaga ninyo ini nga katawhan sa east!”

[†] **49:25 masinadyahon:** ukon, akon ginakalipay

29 Pagaagawon ang ila mga tolda, mga pagkabutang kag mga kasapatan, pati mga camel. Magasinggit sila, ‘Ginalibutan kita sang *aton* makahal-adlok nga mga kaaway.’

30 “Mga taga-Hazor, magdali-dali kamo sa pagpalagyo! *Ako*, ang GINOO, nagasiling nga magpanago kamo sa mga kuweba. Nagplano sang malain kontra sa inyo si Haring Nebucadnezar sang Babilonia.

31 *Ako*, ang GINOO, nagsugo sa ila, ‘Salakaya ang katawhan nga nagapatawhay-tawhay lang kag wala sing libog. Ang ila siyudad wala sing mga puwertahan ukon mga trangka kag nagakabuhi sila nga sila-sila lang.

32 Ang ila mga camel kag ang tanan nila nga kasapatan mangin inyo. Palaptahon ko bisan diin ini nga katawhan nga nagaestar sa malayo nga mga lugar[‡] kag padal-an ko sila sang kalaglagan halin sa bisan diin lang. *Ako*, ang GINOO, ang nagasiling sini.

33 Mangin mamingaw nga lugar ang Hazor hasta san-o kag wala sing tawo nga mag-estar didto kundi ang talunon nga mga ido.§”

Ang Mensahi Parte sa Elam

34 Amo ini ang ginsiling sang GINOO kay Propeta Jeremias parte sa Elam sadtong mag-umpisa sa paghari si Zedekia sa Juda.

[‡] **49:32** *nagaestar sa malayo nga mga lugar*: sa literal, *nagautod sang ila patilya*   § **49:33** *talunon nga mga ido*: sa English, *jackals*

35 Nagsiling ang GINOO nga Makagagahom, “Pamatyon ko ang mga manugpana sang Elam—ang pinakamaayo nila nga mga soldado.

36 Salakayon ang Elam sang mga kaaway halin sa tanan nga direksyon, kag palaptahon ko ang iya mga pumuluyo bisan diin. Pagabihagon sila sa tanan nga nasyon sa kalibutan.

37 Laglagon ko sila paagi sa ila mga kaaway nga gusto magpatay sa ila. Huo, laglagon ko sila sa akon puwerte nga kaakig. *Ako, ang GINOO, nagasiling nga ipasalakay ko sila sa mga kaaway hasta nga madula sila tanan.*

38 Laglagon ko ang hari kag mga opisyal sang Elam, kag pagaharian ko ina nga lugar.

39 Pero sa ulihi ibalik ko ang maayo nga kahim-tangan sang Elam. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

50

Ang Mensahi Parte sa Babilonia

1 Amo ini ang ginsiling sang GINOO kay Jeremias parte sa Babilonia kag sa katawhan sini:

2 “Isugid sa mga nasyon ang balita nga wala sing lipod-lipod! Kag ibayaw ang bandera bi-lang tanda nga maagaw ang Babilonia! Magakaladugmok kag mahuy-an gid ang iya mga dios-dios pati na si Bel kag si Marduk.

3 Kay salakayon ang Babilonia sang isa ka nasyon halin sa north, kag mangin mamingaw ini nga lugar. Wala sing may mag-estar diri kay magpalalagyo ang mga tawo kag mga sapat.

4 “Ako, ang GINO, nagasiling nga sa sina ngation, ang katawhan sang Israel kag Juda magahibi sa pagdangop sa akon, ang GINO nga ila Dios.

5 Magapamangkot sila sang dalan pakadto sa Jerusalem* kag magakadto sila didto. Kag magahimo sila sang wala sing katapusan nga kasugtaninan sa akon, kag indi gid nila ini pagkalimtan.

6 “Ang akon katawhan pareho sang nadula nga mga karnero. Ginpabay-an sila sang ila mga manugbantay didto sa kabukiran kag indi na sila makatultol magpuli.

7 Ginasalakay sila sang makakita sa ila. Nagasing ang ila mga kaaway, ‘Nakasala sila sa GINO ng amo ang ila matuod nga palahuwayan kag ang paglaom sang ila mga katigulangan, gani wala kita sing sala sa aton pagsalakay sa ila.’

8 “Magpalagyo kamo halin sa Babilonia! Bayai ninyo ina nga nasyon! Mag-una kamo sa pagpalagyo!

9 Kay ipasalakay ko ang Babilonia sa grupo sang gamhanan nga mga nasyon halin sa north. Salakayon nila ang Babilonia kag maagaw nila ini. Matanda sila nga mga manugpana nga nagaigo gid sa ila ginapana.

10 Agawon nila ang mga pagkabutang sang Babilonia, kag makapagusto gid sila. Ako, ang GINO, ang nagasiling sini.

11 “Kamo nga katawhan sang Babilonia, ginpanguhaan ninyo sang mga pagkabutang ang katawhan nga akon ginapanag-iyahan. Nagakalipay kamo kag nagasinadya pareho sang bataon

---

* **50:5 Jerusalem:** sa Hebreo, Zion

nga babayi nga baka sa palahalban ukon sang kabayo nga nagahirihiri.

¹² Pero pakahuy-an ko gid ang inyo nasyon.[†] Mangin pinakakubos ini sa tanan nga nasyon, kag mangin isa ka mamingaw kag desierto nga nasyon.

¹³ Tungod sa akon kaakig, wala gid sing may mag-estar sa Babilonia kag mangin mamingaw gid ini nga lugar. Ang tanan nga magaagi maurungan gid kag magapanagutsot tungod sa tanan nga natabo sa sini nga nasyon.

¹⁴ “Kamo nga mga manugpana, magposisyon na kamo sa palibot sang Babilonia. Pan-a ninyo siya kay nakasala siya sa GINOO.

¹⁵ Magsinggit kamo kontra sa iya sa tanan nga direksyon. Tan-awa! Nagsurender na ang Babilonia! Nagkalarumpag na ang iya mga tore kag nagkalaguba ang iya mga pader. Pagbalos ini sang GINOO sa iya, gani balusi ninyo siya kag himua sa iya ang ginhimo niya sa iban.

¹⁶ Dulaa sa Babilonia ang mga manugtanom kag mga manug-ani. Luwasa ang mga bihag sa espada sang mga kaaway kag papalagyuhha sila puli sa ila kaugalingon nga mga lugar.

¹⁷ “Ang mga Israelinhon pareho sang naglalapta nga mga karnero nga ginlagas sang mga leon. Una, gintukob sila sang hari sang Assyria, kag dayon ginkitkit ni Haring Nebucadnezar sang Babilonia ang ila mga tul-an.

¹⁸ “Gani *ako*, ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, nagasiling, ‘Silutan ko ang hari

---

[†] **50:12 nasyon:** sa literal, *iloy*

sang Babilonia, subong nga ginsilutan ko ang hari sang Assyria.

¹⁹ Pero pabalikon ko ang mga Israelinhon sa ila nasyon. Mangin pareho sila sa mga karnero nga magahalab sa Carmel, sa Bashan, kag sa mga kabukiran sang Efraim kag Gilead, kag mabusog gid sila.

²⁰ Sa sina nga tion, indi na makita ang mga sala kag paglapas sang mga nabilin nga katawhan sang Israel kag Juda, kay patawaron ko sila. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

Ang Silot sang Dios sa Babilonia

²¹ Nagsiling pa gid ang GINOO, “Salakaya ninyo ang Merataim kag ang Pekod. Pamatya sila kag laglaga sing bug-os.[‡] Himua ang tanan nga ginasugo ko sa inyo.

²² Mabatian ang singgit sang inaway kag ang gahod sang puverte nga kalaglagan.

²³ Ang Babilonia pareho sang martilyo nga nagpangdugmok sa mga nasyon, pero karon nadugmok na ini. Naurungan gid ang mga nasyon sang makita nila ang pagkalaglag sang Babilonia!

²⁴ “Babilonia, nasiod ka sa ginbutang ko nga siod sa imo. Nadakpan ka tungod kay nagkontra ka sa akon.

²⁵ Ginbuksan ko ang talaguan sang akon mga armas kag ginpaguwa ko ang mga armas sa akon kaakig. Kay *ako*, ang Ginoong DIOS nga Makagagahom, may pagahimuon sa imo, Babilonia.

[‡] **50:21 laglaga sing bug-os:** Ang Hebreo nga pulong sini nagakahulugan sang mga gintugyan sa Ginoong DIOS sa paghalad ukon paglaglag sini.

26 “*Mga kaaway sang Babilonia* nga halin sa malayo nga lugar, salakaya na ninyo ang Babilonia! Buksi ninyo ang iya mga bodega. Tumpuka ninyo ang inyo mga nakuha pareho sang pagtumpok sang uyas. Laglaga ninyo sing bug-os ang mga taga-Babilonia kag wala gid kamo sing ibilin.

27 Pamatya ninyo ang tanan nila nga *mga soldado nga pareho sa bataon* nga baka. Ihawa ninyo sila. Kaluluoy sila kay nag-abot na ang tion nga silutan sila.

28 “Pamatii ang mga tawo nga nakapalagyo halin sa Babilonia. Nagasugid sila sa Jerusalem§ kon daw ano ang pagbalos sang GINOO nga aton Dios tungod sa ginhimo sang mga taga-Babilonia sa iya templo.

29 “Ipatawag ninyo ang mga manugpana sa pagsalakay sa Babilonia! Libuti ninyo ini para wala sing may makapalagyo. Balusi ninyo siya sa iya ginhimo. Himua ninyo sa iya ang iya ginhimo sa iban, kay ginkontra niya ang GINOO, ang Balaan nga Dios sang Israel.

30 Gani ang iya pamatan-on nga mga lalaki magakalamatay sa mga karsada. Sa sina nga tion, malaglag ang tanan niya nga soldado.

31 “Ako, ang Ginoong DIOS nga Makagagahom, nagasiling nga kontra ko ikaw, *Babilonia nga bugalon!* Nag-abot na ang tion nga silutan ko ikaw.

32 Ikaw nga bugalon malaglag gid kag wala sing may magbulig sa pagpabangon sa imo. Sunugon ko ang imo mga banwa kag ang tanan nga baryo sa palibot sini.”

³³ Nagsiling pa gid ang GINOOG nga Makagagahom, "Gindaogdaog ang katawhan sang Israel kag Juda. Ginbihag sila kag ginbantayan gid sing maayo nga indi makabalik sa ila lugar.

³⁴ Pero gamhanan ako nga ila Manunubos; GINOOG nga Makagagahom ang akon ngalan. Apinan ko sila kag hatagan sang kalinong, pero gamuhon ko ang mga pumuluyo sang Babilonia.

³⁵ "Ako, ang GINOOG, nagasiling nga ang espada sang kalaglagan magatupa sa katawhan sang Babilonia, pati sa iya mga opisyal kag maalamon nga mga tawo!

³⁶ Magatupa man ini sa iya butigon nga mga propeta, kag magabuang-buang sila. Kag amo man sa iya mga soldado, kag mahadlukan gid sila!

³⁷ Magatupa pa gid ini sa iya mga kabayo kag mga karwahe, kag sa tanan nga pangayaw nga kadampig niya. Kag *magaluya* sila pareho sa babayi! Magatupa man ini sa iya mga manggad, kag panguhaon ini.

³⁸ Magamala ang tanan niya nga katubigan. Tungod kay ang Babilonia lugar nga may madamo gid nga mga makahaladlok nga dios-dios nga naga-pabuang sa mga tawo.

³⁹ "Pagaestaran na lang ang Babilonia sang talunon nga mga sapat, sang mga hyena, kag sang mga bukaw. Indi na gid mag-estar liwat ang mga tawo didto hasta san-o.

⁴⁰ Subong nga ginlaglag ko ang Sodom kag Gomora, kag ang mga banwa sa palibot sini, *laglagon ko man ang Babilonia*. Wala na gid sing tawo nga may mag-estar didto. Ako, ang GINOOG, ang nagasiling sini.

41 “Tan-awa! May mga soldado nga nagapadulong halin sa duta sa north. Isa ka gamhanan nga nasyon kag madamo nga hari halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan ang magakontra sa Babilonia.

42 Armado sila sang mga pana kag mga bangkaw. Mga mapintas sila kag wala sing kaluoy. Ang ila gahod pareho sang mabaskog nga balod samtang nagasakay sila sa ila mga kabayo. Magaabit sila nga handa sa pagsalakay sa inyo nga mga pumuluyo sang Babilonia.

43 Nabalitaan ini sang hari sang Babilonia, kag nagpalamuyopoy ang iya mga kamot. Kahadlok kag kasakit ang iya nabatyagan pareho sang pagpasakit sang babayi nga manugbata.

44 “Salakayon ko gulpi ang Babilonia pareho sang leon nga halin sa kakahuyan sang Jordan nga nagapakadto sa palahalban *nga may madamo nga karnero*. Magapalalagyo sila kag padumalahan ko ang Babilonia sa tawo nga akon ginpili. Sin-o ang mapaanggid sa akon? Sin-o ang mangahas sa pagkontra sa akon? Sin-o ang pangulo nga magpamatok sa akon?

45 Gani pamatii ang ginaplan ko nga himuong kontra sa Babilonia. Bisan ang ila mga kabataan bihagon kag ang ila duta malaglag.*

46 Sa puwerte nga pagkalaglag sang Babilonia magatay-og ang duta, kag ang ila paghinibi mabantian sa iban nga nasyon.”

51

---

* **50:45 Bisan...malaglag:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

Dugang nga Silot sa Babilonia

¹ Amo pa gid ini ang ginsiling sang GINOO parte sa Babilonia: "Hangkaton ko ang manuglaglag sa pagsalakay sa Babilonia kag sa iya katawhan.*

² Padal-an ko ang Babilonia sang mga tagibon nga lugar sa pagsalakay kag paglaglag sa iya, pareho sang upa nga ginpapalid sa hangin. Salakayon nila ang Babilonia sa tanan nga direksyon sa sina nga tion sang kalaglagan.

³ Indi na nila paghatagan sang kahigayunan ang mga manugpana sang Babilonia nga makagamit sang ila mga pana ukon sang ila mga taming. Wala gid sila sing may ibilin nga pamatan-on nga mga lalaki. Laglagon gid nila sing bug-os ang mga soldado sang Babilonia.

⁴ Magahamyang ang ila mga bangkay nga pilason sa mga dalan.

⁵ Kay *ako*, ang Ginoong DIOS nga Makagagahom, ang Balaan nga Dios sang Israel, wala nagsikway sa Israel kag Juda bisan ang ila mga duta puno sang kalautan.

⁶ "Palagyo kamo halin sa Babilonia! Luwasa ninyo ang inyo kabuhi! Indi pagpabay-i ang inyo kaugalingon nga mapatay tungod sang sala sang Babilonia. Tion na nga balusan ko siya suno sa nagakabagay sa iya ginhimo.

⁷ Pareho siya sa kupa nga bulawan sa akon kamot nga puno sang bino. Ginpainom niya ang mga nasyon sa bilog nga kalibutan kag nagkalahubog sila kag nagbuluang.

---

* **51:1 iya katawhan:** sa Hebreo, *sa katawhan sang Leb Kamai*, nga isa pa ka ngalan sang Babilonia.

8 Malaglag gulpi ang Babilonia! Magpangasubo kamo sa iya! Magkuha kamo sang bulong para sa iya mga pilas kay basi pa lang mag-ayo siya.”

9 *Nagsiling ang mga Israelinhon nga nagaestar didto,* “Gintinguahaan namon nga bulngon ang Babilonia pero indi na gid ini mabulong. Bayaan ta na lang siya kag magpuli kita sa tagsa-tagsa ta ka lugar. Kay lambot na sa langit ang iya mga sala; gani silutan na siya sang GINOO.

10 Nagbalos ang GINOO para sa aton. Dali kamo, makadto kita sa Jerusalem[†] kag isugid ta ang gin-himo sang GINOO nga aton Dios.”

11 Magabalos ang GINOO sa Babilonia tungod sa pagguba nila sa iya templo. Ginhangkat sang GINOO ang mga hari sang Media sa paglaglag sa Babilonia kay amo ini ang iya tuyo. *Siling niya,* “Baira ninyo ang inyo mga pana kag ihanda ang inyo mga taming.

12 Ibayaw ang bandera bilang tanda sa pagsalakay sa Babilonia. Dugangi pa gid ninyo ang mga guwardya kag ibutang na sa ila mga puwesto ang mga manugbantay. Kibuna ninyo ang siyudad! Tion na nga himuong sang GINOO ang iya ginplano kontra sa katawhan sang Babilonia.”

13 *Babilonia,* madamo ang imo katubigan kag puwerte ang imo manggad. Pero nag-abot na ang imo katapusan, ang tion sang imo kalaglagan.

14 Nagsumpa ang GINOO nga Makagagahom sa iya kaugalingon nga nagasiling, “Ipasalakay ko gid kamo sa madamo nga kaaway nga pareho

---

[†] **51:10** *Jerusalem:* sa Hebreo, *Zion*

kadamo sa mga apan, kag magasinggit sila sing kadaugan kontra sa inyo.”

Mga Pagdayaw sa Dios

15 Ginhimo sang Dios ang kalangitan kag ang kalibutan paagi sa iya gahom kag kaalam.

16 Sa iya pagmando, nagadaguob ang langit. Siya ang nagapaguwa sang mga gal-om halin sa pinakamalayo nga parte sang kalibutan. Gina-pakilat niya kon mag-ulang, kag nagapadala siya sang hangin halin sa iya mga talaguan.

17 Ang tanan nga tawo nga nagasimba sa mga dios-dios mga balingag kag wala sing kaalam. Mahuy-an lang ang mga platero sang ila mga dios-dios, kay indi ini matuod. Wala ini sing kabuhi.

18 Wala ini sing pulos, kag talamayon. Magaabot ang tion nga malaglag sila tanan.

19 Pero ang Dios ni Jacob[‡] indi pareho sina. Siya amo ang naghimo sang tanan, pati sang katawhan nga iya ginapanag-iyahan. GINOO nga Makagagahom ang iya ngalan.

Ang Martilyo sang Dios

20 *Nagsiling ang GINOO*, “Ikaw[§] ang akon panglamos, ang akon armas sa inaway. Paagi sa imo laglagon ko ang mga nasyon kag mga ginharian,

21 ang mga kabayo kag mga manugkabayo, ang mga karwahe kag mga manugkarwahe.

[‡] **51:19** *Dios ni Jacob*: sa literal, *Parten ni Jacob*   [§] **51:20** *Ikaw*: Possible si Cyrus, nga gin-gamit sang GINOO sa paglaglag sa Babilonia.

22 Laglagon ko man paagi sa imo ang mga lalaki kag mga babayi, mga tigulang kag mga bata, kag mga soltero kag mga dalaga.

23 Laglagon ko pa gid paagi sa imo ang mga kasapatan kag ang mga manugbantay sini, ang mga mangunguma kag ang mga baka, kag ang mga pangulo kag mga opisyal.

24 “*Mga katawhan ko, ipakita ko sa inyo ang pagbalos ko sa Babilonia kag sa iya katawhan sa tanan nila nga malain nga ginhimo sa Jerusalem.* Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

25 “*Kontra ko ikaw, Babilonia, ikaw nga ginatawag Bukid nga Manuglaglag! Ginalaglag mo ang bilog nga kalibutan. Gamiton ko ang akon gahom sa pagkakas sa imo kag sunugon ko ikaw.*

26 Wala gid sing bato nga makuha sa imo nga gamiton sa pagpatindog sang building. Mangin mamingaw ka hasta san-o. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*”

27 Ibayaw ang bandera bilang senyales sa pagsalakay! Patunuga ang budyong sa mga nasyon! Preparaha sila sa pagsalakay sa Babilonia. Pasalakaya ang mga soldado sang Ararat, Mini kag Ashkenaz. Magpili kamo sang pangulo sa pagsalakay sa Babilonia. Magpadala kamo sang mga kabayo nga pareho kadamo sa mga apan.

28 Papreparaha ang mga hari sang Media sa pagsalakay sa Babilonia, pati ang ila mga manugdumala kag mga opisyal, kag ang tanan nga nasyon nga sakop nila.

---

* **51:24** *Jerusalem: sa Hebreo, Zion*

29 Ang Babilonia mangin pareho sa tawo nga nagakurog kag nagapamilipit sa kasakit tungod kay himuong sang GINOO ang iya ginplano kontra sa iya, nga wala na sing may mag-estar sa sini nga lugar kag mangin mamingaw na.

30 Magauntat ang mga soldado sang Babilonia sa pagpakig-away kag magapabilin na lang sila sa ila mga kuta. Madulaan sila sang kusog kag daw sa mga babayi na lang sila *nga maluya*. Masunog ang mga balay sa Babilonia kag maguba ang mga trangka sang iya mga puwertahan.

31 Magasunod-sunod ang mga mensahero sa pagsugid sa hari sang Babilonia nga ang iya bilog nga siyudad naagaw na.

32 Naagaw ang mga talabukan sang suba. Nasunog ang mga palanaguan, kag nahadlok ang mga soldado.

33 Nagsiling ang GINOO nga Makagagahom, ang Dios sang Israel, “Ang Babilonia pareho sang trigo nga madali na lang anihon kag linason.”

34-35 Nagsiling ang mga taga-Jerusalem, “Si Harring Nebucadnezar sang Babilonia daw sa dragon nga naglamon sa amon. Ginbusog niya ang iya tiyan sang amon mga manggad. Ginbayaan niya ang amon siyudad nga wala na gid sing nabilin pareho sang banga nga wala sing unod. Gintabog niya kami kag nagsalasala kami. Kabay pa nga himuong man sa Babilonia ang iya ginhimo sa amon kag sa amon kabataan. Kabay pa nga sukton ang mga pumuluyo sang Babilonia sa ila pagpamatay.”

36 Gani nagsiling ang GINOO, “*Mga katawhan sang Jerusalem*, apinan ko gid kamo, kag magaba-

los gid ako para sa inyo. Pamalahon ko ang dagat kag ang mga tuburan sang Babilonia.

³⁷ Mangin guba ini nga nasyon! Mangin makangilil-ad kag talamayon ina nga lugar, kag wala sing may mag-estar dira luwas lang sa talunon nga mga ido.[†]

³⁸ Ang mga taga-Babilonia magangurob pareho sang mga leon.

³⁹ Kag sanglit gutom sila, papunsyonan ko sila. Hugbon ko sila, lipayon kag patulugon nga indi na makabugtaw pa. *Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.*

⁴⁰ Dal-on ko sila sa ilihawan para ihawon pareho sa mga karnero kag mga kanding.

⁴¹ Daw ano ang pagkalaglag sang Babilonia,[‡] ang nasyon nga ginadayaw sa bilog nga kalibutan! Maurungan gid ang mga nasyon sa matabo sa iya!

⁴² Lapawan sang nagalinagumba nga mga balod ang Babilonia.

⁴³ Mangin mamingaw ang iya mga banwa, pareho sang desierto nga wala sing may nagaestar ukon bisan may nagaagi.

⁴⁴ Silutan ko si Bel *nga dios-dios* sang Babilonia. Ipasuka ko sa iya ang iya mga ginpanglamon.[§] Indi na magdagsa ang mga nasyon *sa pagsimba* sa iya. Kag ang mga pader sang Babilonia magkalarumpag.

⁴⁵ “Mga katawhan ko, magpalagyo kamo halin

[†] 51:37 *talunon nga mga ido:* sa English, *jackals*   [‡] 51:41 *Babilonia:* sa Hebreo, *Sheshac*   [§] 51:44 *ang iya mga ginpanglamon:* Siguro ang buot silingon, ang mga tawo nga ginbihag sang Babilonia kag ang mga pagkabutang nga iya ginpanguha.

sa Babilonia! Luwasa ninyo ang inyo kabuhi antes ko ipaagom ang akon kaakig.

⁴⁶ Pero indi kamo magkahadlok ukon magkaluya kon mag-abot na ang mga balita parte sa inaway. Kay ang balita parte sa pag-ilinaway sang mga hari magaabit kada tuig.

⁴⁷ Magaabit gid ang tion nga silutan ko ang mga dios-dios sang Babilonia. Mahuy-an gid ang bilog nga Babilonia, kag magahalamyang ang tanan nga bangkay sang iya katawhan.

⁴⁸ Dayon magasinggit sa kalipay ang langit kag ang kalibutan, kag ang tanan nga ara sa sini, sa pagkalaglag sang Babilonia. Kay salakayon ini sang mga manuglaglag halin sa north. *Ako, ang GINO, ang nagasiling sini.*

⁴⁹ “Kinahanglan gid nga laglagon ang Babilonia tungod sa iya nga pagpamatay sa mga Israelinhon kag sa iban pa nga mga tawo sa kalibutan.

⁵⁰ Kamo nga nagkalabilin nga buhi, magpalagyo na kamo halin sa Babilonia kag indi kamo magpundo-pundo! Dumduma ninyo ang GINO kag ang Jerusalem bisan dira kamo sa malayo nga lugar.

⁵¹ *Nagasing kamo, ‘Nahuya kami. Gin-insulto kami kag ginpakahuy-an tungod kay ang templo sang GINO gindagtaan sang mga indi Israelinhon.’*

⁵² Pero magaabit gid ang tion nga silutan ko ang mga dios-dios sang Babilonia. Kag ang mga pag-ugayong sang mga napilasan nga mga taga-Babilonia mabatian sa bilog nila nga lugar.

⁵³ Bisan lab-ot pa ang mga pader sang Babilonia sa kahawaan, kag bisaan pag-unon pa niya ini,

padal-an ko gihapon siya sang mga manuglaglag.
Ako, ang GINOO, ang nagasiling sini.

54 “Mabatian sa Babilonia ang mga paghinibi tungod sa pagkalaglag sini.

55 Lagragon ko ang Babilonia, kag magahipos ini. Magasalakay sa iya ang mga kaaway nga daw sa nagahuganas nga mga balod. Mabatian ang pagsininggit sang ila pagsalakay.

56 Magaabit ang manuglaglag sang Babilonia kag madakpan ang iya mga soldado, kag magakal-abali ang ila mga pana. Kay *ako*, ang GINOO, amo ang Dios nga nagasilot sa malain. Kag silutan ko gid ang Babilonia sa nagakabagay sa iya.

57 Hugbon ko ang iya mga opisyal, mga maalamon nga mga tawo, mga manugdumala, mga ku-mander, kag ang iya mga soldado. Matulugan sila kag indi na makabugtaw pa. *Ako, ang Hari, ang nagasiling sini. GINOO nga Makagagahom ang akon ngalan.*”

58 Nagsiling pa gid ang GINOO nga Makagagahom, “Pagarumpagon ang madamol nga mga pader sang Babilonia, kag pagasunugon ang mataas niya nga mga puwertahan. Ang tanan nga gin pangabudlayan sang iya katawhan margin wala sing pulos, kay masunog man lang ini.”

Ang Mensahi ni Jeremias para sa Babilonia

59 Amo ini ang mensahi nga ginsiling ni Jeremias kay Seraya nga isa sa mataas nga opisyal ni Haring Zedekia. Si Seraya anak ni Neria kag apo ni Masea. Ini nga mensahi ginsiling ni Jeremias sang nagkadto si Seraya sa Babilonia upod kay

Haring Zedekia. Ikaapat sadto nga tuig sang paghari ni Zedekia sa Juda.

⁶⁰ Ginsulat ni Jeremias sa linukot nga sululatan ang tanan nga kalaglagan nga magaabot sa Babilonia—ang tanan gid nga matabo sa Babilonia.

⁶¹ Amo ini ang ginsiling ni Jeremias kay Seraya, “Kon mag-abot ka sa Babilonia, siguruha nga mabasa mo *sing mabaskog* sa mga tawo ang nasulat sa sini nga kasulatan.

⁶² Dayon magpangamuyo ka, ‘O GINOO, nagsiling ka nga laglagon mo ini nga lugar, para wala sing bisan sapat ukon tawo nga mag-estar diri kag mangin mamingaw ini hasta san-o.’

⁶³ Pagkatapos mo basa sini, tabiri ini sang bato kag ihaboy dayon sa *Suba sang Euphrates*.

⁶⁴ Dayon magsiling ka, ‘Amo sina ang matabo sa Babilonia—malugdang ini kag indi na gid makabutwa tungod sang kalaglagan nga ipaagom sang GINOO sa iya. Magakalamatay gid ang iya katawhan.’”

Diri natapos ang mensahi ni Jeremias.

52

*Ang Pagkalaglag sang Jerusalem
(2 Har. 24:18-25:30; 2 Cro. 36:11-21)*

¹ Nagaedad si Zedekia sang 21 ka tuig sang nangin hari siya. Sa Jerusalem siya *nag-estar, kag* naghari siya sa sulod sang 11 ka tuig. Ang iya iloy amo si Hamutal nga anak ni Jeremias nga taga-Libna.

² Malain ang iya ginhimo sa panulok sang GINOOC, pareho sa ginhimo ni Jehoyakim.

³ Gani sang ulihi ginpahalin sang GINOOC ang mga taga-Jerusalem kag taga-Juda *sa ila lugar palayo* sa iya presensya. Natabo ini tungod sa kaakig sang GINOOC sa ila.

Karon, nagrebelle si Zedekia sa hari sang Babilonia.

⁴ Gani sang ikasiyam nga tuig sang iya paghari, sang ikanapulo nga adlaw sang ikanapulo nga bulan, nagsalakay si Haring Nebucadnezar sang Babilonia kag ang iya bilog nga soldado sa Jerusalem. Nagkampo sila sa guwa sang siyudad kag naghimo sang mga tore-tore sa palibot sini.

⁵ Ginpalibutan nila ang siyudad hasta sang ikaonse nga tuig sang paghari ni Zedekia.

⁶ Sang ikasiyam nga adlaw sang ikaapat nga bulan *sang amo nga tuig*, puwerte na gid ang gutom sa siyudad kag wala na sing pagkaon ang mga tawo.

⁷ Karon, ginrumpag sang mga taga-Babilonia* ang isa ka parte sang pader sang siyudad, gani nagplano si Zedekia kag ang tanan niya nga mga soldado sa pagpalagyo. Pero tungod nga napalibutan sang mga taga-Babilonia ang siyudad, naghulat anay sila hasta maggab-i. Dayon nagagi sila sa puwertahan, sa tunga sang duha ka pader malapit sa hardin sang hari. Nagpalagyo sila pakadto sa Kapatagan sang Jordan[†],

---

* ^{52:7} *taga-Babilonia*: sa literal, *Kaldeanhon*. Amo man sa bersikulo 8, 14 kag 17. † ^{52:7} *Kapatagan sang Jordan*: sa Hebreo, *Araba*

⁸ pero ginlagas sila sang mga soldado sang Babilonia, kag naabtan sila sa kapatagan sang Jerico. Nagbululag kay Zedekia ang tanan niya nga soldado,

⁹ kag nadakpan siya. Gindala siya sa hari sang Babilonia sa Ribla, sa duta sang Hamat, kag didto ginsentensyanah.

¹⁰ Didto sa Ribla, ginpapatay sang hari sang Babilonia ang mga anak nga lalaki ni Zedekia sa iya mismo atubangan. Ginpapatay man niya ang tanan nga opisyal sang Juda.

¹¹ Ginpalukat niya ang mga mata ni Zedekia kag ginpakadenahan siya kag gindala sa Babilonia. Didto siya ginpriso hasta nga napatay.

*Gin-guba ang Templo kag Ginbihag ang Katawhan sang Juda
(2 Har. 25:8-21)*

¹² Sang ikanapulo nga adlaw sang ikalima nga bulan, sadtong ika-19 nga tuig sang paghari ni Nebucadnezar sa Babilonia, nagkadto sa Jerusalem si Nebuzaradan nga kumander sang mga guwardya sang hari sang Babilonia.

¹³ Ginsunog niya ang templo sang GINOO, ang palasyo, ang tanan nga balay sa Jerusalem, kag ang tanan nga importante nga mga building.

¹⁴ Sa iya nga pagdumala gin-guba sang mga soldado sang Babilonia ang mga pader nga naga-palibot sa Jerusalem.

¹⁵ Kag ginbihag niya ang nabilin nga mga tawo sa siyudad, pati ang iban nga pinakaimol nga mga tawo kag ang mga tawo nga nagdampig sa hari sang Babilonia.

¹⁶ Pero ginbilin niya ang iban sa pinakaimol nga mga tawo para mag-atipan sa talamnan sang mga ubas kag sa mga uma.

¹⁷ Gin-guba sang mga taga-Babilonia ang ini nga mga butang sa templo sang GINOO: ang saway nga mga haligi, ang saway nga mga karo nga ginagamit sa paghakot sang tubig, kag ang *dako nga suludlan sang tubig nga saway nga ginatawag* Dagat. Kag gindala nila ang mga saway sa Babilonia.

¹⁸ Ginkuha man nila ang mga kalaha, mga pala, mga pang-utod sa pabilo, mga yahong, mga tasa,[‡] kag ang iban pa nga saway nga kagamitan sa templo.

¹⁹ Ginkuha man ni Nebuzaradan ang mga labador, mga bulutangan sang baga, mga yahong, mga kolon, mga bulutangan sang suga, mga tasa, mga yahong nga ginagamit sa pag-ula sang mga halad nga ilimnon, kag ang iban pa nga bulawan kag pilak nga mga kagamitan.

²⁰ Daw halos indi makilo ang mga saway nga halin sa duha ka haligi, sa *dako nga suludlan sang tubig nga ginatawag* Dagat, sa dose ka turo-turo nga baka nga tulungtungan sini, kag sa mga karo nga ginagamit sa paghakot sang tubig. Ini nga mga butang ginpahimo sadto ni Solomon para sa templo sang GINOO.

²¹ Ang kataason sang kada haligi 27 feet kag ang palibot nga takos 18 feet. Guhab ini sa sulod, kag ang kadamulon sang saway mga 4 inches.

²² Ang kataason sang saway nga ulo-ulо sang

[‡] **52:18 mga tasa:** Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

kada haligi 7 feet kag 6 inches. Ini nga mga ulo-ulо nadekorasyunan sang mga kulokadena nga nagatinabid kag napalibutan sang mga *pulopru-tas nga* pomegranata nga saway.

²³ Sa kilid sang kada haligi may 96 ka *pulopru-tas nga* pomegranata, kag may isa ka gatos tanan ka *pulopru-tas nga* pomegranata nga nagapalibot sa kulokadena nga nagatinabid sa ulo-ulо sang haligi.

²⁴ Ginbihag man ni Nebuzaradan si Seraya nga pangulo nga pari, si Zefanias nga sunod sa rangko ni Seraya, kag ang tatlo ka manugbantay sa puwertahan *sang templo*.

²⁵ Kag amo pa gid ini ang iya mga nakita kag ginbihag sa siyudad: ang opisyal sang mga soldado sang Juda, ang pito sa mga manugdumala sang hari, ang kumander nga nagapanguha sa mga tawo nga mangin soldado, kag ang 60 pa ka pumuluyo didto.

²⁶ Gindala sila tanan ni Nebuzaradan sa hari sang Babilonia didto sa Ribla,

²⁷ nga sakop sang Hamat. Kag didto ginpatay sila sang hari.

Gani ang katawhan sang Juda gindala palayo sa ila duta bilang mga bihag.

²⁸⁻³⁰ Amo ini ang kadamuon sang mga Israelinhon nga ginbihag ni Haring Nebucadnezar:

Sang ika-7 nga tuig sang iya paghari, 3,023 ka tawo.

Sang ika-18 nga tuig sang iya paghari, 832 ka tawo.

Sang ika-23 nga tuig sang iya paghari, 745 ka tawo. (Si Nebuzaradan nga kumander sang mga guwardya sang hari ang nagbihag sa ila.)

4,600 tanan ka tawo ang ginbihag.

*Ginbuy-an si Jehoyakin
(2 Har. 25:27-30)*

³¹ Sang ika-37 nga tuig sang pagkabihag ni Harring Jehoyakin sang Juda, nangin hari sang Babilonia si Evil Merodac. Ginbuy-an niya si Jehoyakin sang ika-25 nga adlaw sang ika-12 nga bulan sadto nga tuig.

³² Maayo siya kay Jehoyakin, kag ginpadunggan niya siya labaw sang sa iban nga mga hari nga ginbihag man didto sa Babilonia.

³³ Gani wala na nagbayo si Jehoyakin sang bayo nga iya sang priso, kag halin sadto nagakaon siya upod sa hari.

³⁴ Kag kada adlaw ginahatagan siya sang hari sang Babilonia sang iya mga kinahanglanon hasta sa tion nga napatay siya.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios (Bible) for the Philippines

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang "Biblica", kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahan kag idistribute ining oriinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa oriinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sininga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: "Ang oriinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible."

Ang impormasyon babin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translaion. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang "Biblica", kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang "Biblica", kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

cxcvii

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4